КЛАСНІ ІГРИ

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ДИТЯЧИЙ ЖУРНАЛ

К.....! Л....! С.....!

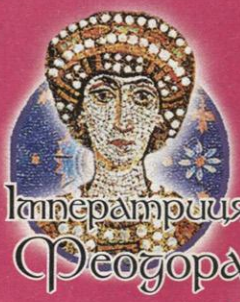

Імператриця Феодора

Час закохуватися!

Чому в хатинки ніжки курячі?

Магічна сила компліментів

"Рожева пантера"

ПЛАКАТ

ROLLING STONES

ВИГРАЙ ПРИЗ

Весняний калейдоскоп

Ура, велика радість в нас —
Весна, весна прийшла у Клас!

А до тебе вона вже прийшла? Ні, ні, ні, не треба нести календар і тикати тут нам під ніс сторінку з написом «1 березня», нас зовсім інше цікавить, а не твоя сезонно-календарна ерудиція. А цікавить нас насамперед те, чи вже весняний у тебе настрій. Чи можна чекати від тебе чогось такого, такого... Чогось такого, що можливе тільки весною, а не влітку-взимку-восени. Чогось такого, що відразу можна було б і оспівати у віршах, і висвітлити в публіцистиці, і викресати в мармурі, не кажучи вже про те, щоб увічнити оте «щось» у кінематографі. До речі, як ми дізнаємося про настання весни, тебе не цікавить? Кажу чесно і відразу, що календарі тут ні при чому. Не те, щоб ми зовсім у них не зазирали. Коли йдеться про чийсь день народження чи канікули (особливо літні), календар стає тут просто незамінний. А є тут у нас, Класного люду, такі прикмети особливі, про які знаємо тільки ми. Та й спрацьовують вони, по правді кажучи, тільки в нашому Класі.

10 Класних весняних прикмет

Прикмета №1. Пояснюючи урок біля дошки, пані Ганя час від часу замовкає і пильно вдивляється крізь вікно у небо. «Мабуть, журавлів рахує», — одностайно вирішили Класні герої. Та як виявилось, усі вони серйозно помилялися — пані Ганя з науково-дослідницькою метою рахувала не журавлів, а гусей, які верталися додому з вирію.

Прикмета №2. Класом починають ходити чутки про те, що Во Вік от-от підстрижеться. І справді, він акуратно підстригає бороду, але цим перукарсько-декоративні експерименти над його зовнішністю і вичерпуються. Зате він переходить на кросівки та яскраві, жовто-зелені стильні підтяжки.

Прикмета №3. Киця не відходить від дзеркала і пристає до всіх із запитаннями, що будуть носити модниці у березні, квітні і травні. Якось Джо мав необережність пожартувати, що в березні в Парижі носитимуть валянки від Діора — три дні з ним не розмовляла! Навіть не підказала жодного разу.

Прикмета №4. Приходько любить наліво й направо розповідати про те, як він на зорі своєї кар'єри детектива блискуче провів розслідування у справі викрадення 476 підсніжників, зухвало викопаних о 3.45 ночі за Грінвічем просто з-під вікон будинку чи то Омели Пандерсон, чи то Рулії Джобертс.

Прикмета №5. У Джо в очах з'являється вираз натхненного смутку, а баскетбольні-волейбольні-крокетні м'ячі нудяться в кутку — до них він вертається щонайраніше наприкінці березня. І як реп'ях пристає до Колібрика з проханням написати йому парочку віршів, присвячених, як, мабуть, неважко здогадатися, Класній красуні.

Прикмета №6. У Колібрика в очах з'являється вираз жалюгідної безвиході, а ночами йому сняться жахи, де він на самокаті утікає від Джо, який несеться за ним на шестиколісному мотоциклі із швидкістю 100 кілометрів на годину, розмахує пером та довжелезним сувоєм паперу і несамовито кричить: «Ну ще тільки два рядочки — і на сьогодні все!»

Прикмета №7. Крапку зі страшною силою тягне на досліди з різними квітами, рослинами та молоденькими пагонами. «Мабуть, в одному з минулих життів я був біологом», — каже сам Крапка. Результат — ціла алейка, засаджена трояндовими деревами, суничними пальмами і шоколадною тростиною. Та альтанка, укрита плюшевим плющем та оранжевим виноградом.

Прикмета №8. Джексон замикається на даху і годинами бренькає то на роялі, то на мандоліні, то на солодкозвучній арфі. А одного разу із слухового вікна, подейкують, долинали навіть звуки концерту цілого симфонічного оркестру. Щоправда, злі котячі язики твердять, що на власні очі бачили на даху магнітофон та дві акустичні колонки. Мовляв, з них і лилася та музика.

Прикмета №9. Пундик у цей період переживає надзвичайне загострення й без того суперечливих почуттів. З одного боку, гурман є гурман, і день, проведений без торта чи бодай дюжини наполеонів — це те ж саме, що для поета — весна без квітів. З іншого боку, рясно заставлений стіл та фігура Аполлона Бельведерського — речі явно несумісні.

Прикмета №10. Ковба-сан щезає незнати-куди на день, на два, після чого повертається голодний, облізлий, зате щасливий. І відсипається день-другий у Крапчиній лабораторії під батареєю. Ось такі у Класі весняні прикмети.

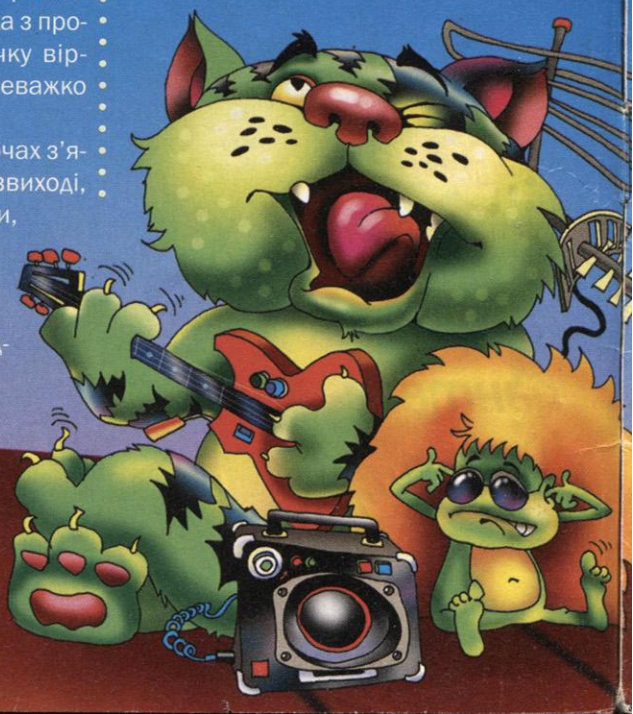

Тест Тест Тест Тест Тест Тест

«Чи любиш ти весну?»

(з практичними рекомендаціями синоптика-психолога)

1 Пухнасті котики на вербі асоціюються в тебе з:

а) легенькою білою хмаркою (3 бали);
б) аптечною ватою (2 бали);
в) лоскотанням у носі (1 бал).

2 Почувши жебоніння першого струмка, ти:

а) співаєш (3 бали);
б) гарячково думаєш: «Кому б то призначити побачення?» (2 бали);
в) стрімголов біжиш у магазин по гумові чоботи (1 бал).

3 Жаби в болоті кумкають, тому що:

а) їм радісно та хороше (3 бали);
б) їм так хочеться (2 бали);
в) комарів об'їлися (1 бал).

4 Який із цих кольорів, на твою думку, найбільше пасує на роль епітета до слова «калюжа»:

а) малахітовий (3 бали);
б) зелений (2 бали);
в) брудно-болотяний (1 бал).

5 Підсніжники — це:

а) провісники весняного пробудження природи (3 бали);
б) невисока багаторічна цибулинна трава родини амарисових із двома лінійними або видовжено-ланцетними прямостоячими листками і квітконосом з однією білою пониклою квіткою на верхівці (2 бали);
в) недолуге непорозуміння природи, якому дай рости не тоді, коли ростуть усі нормальні квіти (1 бал).

6 При звуках пісні «Весна» (у виконанні групи «ВВ») ти:

а) з місця зриваєшся в шалений танок (3 бали);
б) просто тихенько підспівуєш «Буль-буль-буль, буль-буль-буль-буль-буль...» (2 бали);
в) затикаєш вуха і ладен (ладна) бігти хоч на край світу (1 бал).

7 Тобі подобається пісня солов'я, бо:

а) під неї легше перейти до слів про головне (3 бали);
б) тоді сняться приємні сни (2 бали);
в) вона глушить шум сусідського телевізора (1 бал).

8 В темноті просто перед своїм під'їздом тобі «пощастило» по кісточки втарабанитись у калюжу від талого снігу. Твої думки:

а) «Тю, які дурниці, до ранку все висохне!» (3 бали);
б) «Кляті будівельники — наробили тут ям!» (2 бали);
в) «Якби не весна, не було б тих бісових калюж!» (1 бал).

9 Як найвірогідніше починалося б твоє привітання з найпершим днем весни:

а) *«Під дзвін відлиги гомінкої,*
Під тихе шелестіння віт,
Давай поринемо з тобою
В отой ще напівсонний світ...»
(3 бали);
б) «У цей світлий та радісний день, у який, якщо вірити календарям, зима, розуміючи всю марність своїх зусиль, нарешті поступається...» (2 бали);
в) «Я... цей... ну, той... ти, календар удома читаєш? Так-от, сьогодні...» (1 бал).

10 На шкільному бал-маскараді з нагоди настання весни тобі найбільше хотілося б бути:

а) лісовиком з бородою (лісовою мавкою) (3 бали);
б) директором школи (завучкою з виховної роботи) (2 бали);
в) сердитим Дідом Морозом (надутою Снігуронькою) (1 бал).

10-16 балів Можеш наробити сто шпаківень, написати двісті віршів, де буде возвеличуватися Весна (саме так, з великої літери В), розтеревенити через триста радіостанцій по світу про своє чисте, безхмарне почуття до цієї пори року — все одно ти весни не любиш. Одна тобі порада: шукай валянки, пакуй рюкзак, лишай записку рідним — і поки ще не скресла крига на північних морях, топай просто до білих ведмедів. Там тобі без весни буде приємніше. А весні без тебе — тут.

17-23 бали Весну ти любиш, чиста правда. І ночі солов'їні, і вітерець легенький, і котики на вербі лоскотливі — це все твоє, та ніхто цього й не заперечує. Щоправда, є ще сила-силенна речей, які ти цінуєш аж ніяк не менше від весняних атрибутів. Скажімо, мама, тато, директор школи Іван Пилипович Сидорчук... Життя таке розмаїте, таке багатогранне — тож хіба можна зациклюватись на чомусь одному?

24-30 балів Ледь стримуючи риданння, доводиться констатувати: якби не було весни, не було б на світі і тебе. Такі, як ти, без весни чахнуть, худнуть, не хочуть морозива і навіть перестають дивитися телевізор. Одне слово, тануть, мов свічки. Залишається тільки вознести хвалу природі (за те, що вона подбала про таку прекрасну пору року) та подивуватися, як тобі вдалося вже вкотре пережити осінь та зиму.

КЛАС! КЛАСНІ ігри

№03'2003

ЗМІСТ

Поряд з нами: Час закохуватися!
Звичаї нашого народу: На чому ростуть золоті груші, або де ховається нечиста сила
Жінки-легенди: Імператриця Феодора
Книжка для Киці: Магічна сила компліментів
Легенди спорту: Девід та Вікторія — ось така історія
Будьте здорові! + Смакота!
Живий куточок: Заведи собі... друга
Та невже! Люди-запальнички
Білі плями планети: Чому в хатинки ніжки курячі?
Ай, страшно! Амброз Бірс. Людина та змія
Страшилки від Класного: Перший проклятий
Who is хто? Квентін Тарантіно та його картини
Для цікавих: «Рожева пантера»
Класний спорт: Фрізбі — літаючі диски
Разом з Класом в ногу з часом: Захоплююча байка про павучка-всезнайка
Еврика! Магія кривих дзеркал
Цікавенькі були!
Лікбез для хлопців: Босоніж від застуди
Класна музика! «The Rolling Stones»: жива легенда + BELLissimo «Smash»!
Класний гіпертест: Чи не бракує тобі скромності? + Klacword
Логічні задачки
Головоломки
Ігротека
Гра: Не порушуймо ніколи правил, ідучи до школи!
Кросворди від ДуКласа
Японські кросворди

«КЛАС!»
пізнавально-розважальний журнал №03'2003 (75)
Реєстраційне свідоцтво КВ №1929 від 10.04.96 р.
Засновник і видавець: ТзОВ «W», вул. Живова, 11
Адреса для листування: 46008, м.Тернопіль, а/с 523
тел./факс (0352) 22 90 05, 25 04 98
e-mail: admin@schoolboy.com.ua
Передплатний індекс: 40240
Тираж 25 000 примірників. Підписано до друку 17.02.2003
Друк: «Новий Друк» м. Київ, вул. Магнітогорська 1; тел/факс 552-80-50, 551-58-58
Замовлення № _____
Розповсюдження «Школярик»
Тетяна Кошелінська, Василь Косович
тел. (0352) 23 50 35, 43 10 72. Ціна договірна
Кольороподіл «Колір ПРО»

Редакційна колегія: ..... **Во Вік**
..... duklas@schoolboy.com.ua ..... **ДуКлас**
..... **Анатолій Саган**
..... **Ольга Косович**
Художники: ..... **Сергій Шемета**
..... **Андрій Урбан, Наталя Марцюк**
..... **Світлана Словотенко, Євген Лазо**
Набір та коректура ..... **Олександра Вовк**
Технічний супровід ..... **Андрій Зеленський**
Верстка ..... **Олена Березовська**
Шеф-редактор ..... **Володимир Головач**

Для «Класу» писали, малювали і фотографували:
Василь Тесля, Оксана Копак, Мар'яна Стеценко, Ірина Вівчар, Володимир Сушкевич

© **W ltd**, 2003
При частковому чи повному передруку текстів та відтворенні графічних матеріалів журналу «Клас!» посилання на журнал обов'язкове.

Час закохуватись!

Няв, няв, няв-няв, няв-в-в! От я іду та співаю таку милу пісеньку. Аж раптом чую: «О, березневий кіт уже голосить!» І чому це люди промовляють «березневий кіт» з якоюсь огидою, ніби їм під ногами дохла миша трапилася? Ех, двоногі, не розумієте ви нічого! Та пісня березневого кота — це пісня кохання! Тобі доводилося колись бачити, які неймовірно чарівні очі у березневої кішечки? А я от побачив — і тепер ходжу, немов очманілий, навіть «Віскасу» не хочеться. А починалося все так...

Приїжджає якось Во Вік з величезною сумкою, а в мене чомусь серце почало калатати, ну, думаю — ковбаса! А з сумки, як Венера з піни, виринає чарівна красуня — вушка руденькі, хвостик чорненький, лапки біленькі, на кінчику носика зваблива чорна плямочка, а очі такі зелено-жовті, що я в них потонув і досі там пірнаю! Я її як побачив, відразу зомлів (сором який).

Коли прийшов до тями, то дізнався, що мою прекрасну незнайомку звуть Касінія, тобто Кася. Яке чудове ім'я! Живе вона у Во Віка. Він її привіз, щоб познайомити зі всіма Класенятами. Не знаю, як Класенята, а я без Касі вже не уявляю життя. А як вона співає! Почне тихесенько-тихесенько муркотіти, а потім все голосніше і голосніше, і вже лине прекрасна весняна пісня найчарівнішої кішечки у світі.

Ти, мабуть, вже здогадався, що я дуже закохався! От бачиш, і віршами заговорив. Цілими днями ходжу за нею, залицяюся, ні про що думати не можу, крім Касі. Забув про їжу, про сон. Ковбаса та сосиски мене вже не цікавлять. Професор Крапка хитрувато усміхається, але я не ображаюся, бо щасливий. Кася погодилася бути моєю подружкою, і я на сьомому небі від щастя! Яке чудове, чарівне почуття, краще за всі інші.

Єдине, про що я зараз можу думати і говорити, — це кохання та все, що його супроводжує. Ну, там квіти, зітхання, зізнання, неспання цілими ночами, якщо по-вашому. Тому, поки моя прекрасна Касінія відпочиває після обіду і солодко муркотить (не буду їй, любенькій, заважати), розповім я тобі, як виглядають кохання та залицяння у звірів, які мешкають у дикому лісі. Хижих, суворих, іноді небезпечних, але таких ніжних та зворушливих у шлюбних іграх.

Він та вона

Сімейне життя у вовків починає формуватися, як і в людей, ще за «юності», тобто він і вона ще ходять, як кажуть, у «парубках» і «дівчатах». Несміливі, малодосвідчені, незграбні вовки-підлітки довго придивляються одне до одного. Коли вже накинули оком, починається взаємне упадання. Усмішки, акробатичні етюди та просто несамовите стрибання, всілякі вияви звитяжництва і жіночої принади — все це для любки чи любаса. У вовків під час парування немає розподілу на «слабку» і «сильну» стать — він і вона однаково стараються догодити одне одному, разом кладуть міст до сімейного життя. У них немає такого, що один аж зі шкіри лізе, намагаючись услужити іншому, а той тільки чванькувато приймає дари. Залицяння тривають цілий рік. Я зумисне сказав слово «залицяння» — під час «женихання» вовки користуються лицьовими орієнтирами, тобто одержують інформацію «від морди до морди». Таким чином вони дають знати про свої наміри і «прочитують», чи готова вовчиха стати матір'ю, а вовк — батьком. І коли одержують ствердну відповідь, тільки після цього паруються.

Вовки зберігають подружню вірність усе життя, горою ладні постояти одне за одного.

На Волині трапився такий випадок. Один мисливець на полюванні забив вовка і кинув його на заднє сидіння «газика». Попоравшись біля двигуна, він сів за кермо і вирушив додому. Хвилин за п'ять мисливець почув позаду себе якесь шарудіння. Оглянувся і пополотнів... На сидінні, шкірячи зуби, стояв цілий і неушкоджений вовк. Виявляється, його не було вбито, а тільки оглушено. Мисливець кулею вилетів з машини, причинивши за собою двері. Не гаючи часу, він подався в село за підмогою.

Коли з групою приятелів повернувся назад, у брезентовому кузові «газика» була дірка. За слідами на снігу мисливці визначили, що вибратися з полону кволому звірові допомогли його родичі. І звісно, хто ж це міг бути, як не вовчиця. Вона від самого початку бігла за машиною назирці, а коли та зупинилася і водій вийшов, роздерла брезент і визволила свого «чоловіка». А що було б, якби машина не спинилася?..

І подумати важко.

Лисичка-сестричка + Лис Микита = Любов

На відміну від вовчиків-панібратиків, які надовго паруються в родинній зграї, лисяче поріддя «одружується» нарізно, стихійно, не упадаючи одне за одним надто довго.

Ось історія, яку я чув колись від професора Крапки. Він після своїх хитромудрих лабораторних дослідів дуже любить розповідати про випадки зі свого дитинства (а випадків таких у його біографії професорській хоч греблю гати. До чого вже був непосидючий у своїй ранній молодості).

«Пригадую, — почав професор, — коли ми ще бігали хлопчаками, в нас за селом ріс густий терник. Він був забороненою зоною, бо там буцімто водилися страшенні вовкулаки.

Одного разу в лютому ми таки наважилися підійти до терника. Якраз натрапили на цікаву картину. Спершу добре не розгледіли того, що перед нами діялося, а потім, наблизившись, уздріли кількох сірувато-рудих довгохвостих пухнастих звірів. Вони жваво поміж собою «басували», не помічаючи довкола себе нічого.

— Тю, та це ж лисиці! — сказав старший із нас. І щоб зайвий раз похизуватися перед нами, малими, своїми знаннями, додав:

— Вони зараз паруються...

Грище біля терника тим часом тривало. Високо підіймаючи розпушені хвости, підстрибуючи і голосно дзявкаючи, лиси-парубки затято відганяли один одного від своєї обраниці. А вона, лігши на живіт, спокійно спостерігала, що з того вийде. Нарешті з кількох претендентів лишився один...

У травні ми знову навідалися до терника. У густому чагарнику надибали нору.

— Розкопаємо, — запропонував котрийсь із нас. — Подивимося, що там...

— Ні, — відказав дід Іван, який на час нашої мандрівки до терника зголосився заопікуватися нами, — зробимо інакше. Завтра візьмемо польовий бінокль, сховаємося у засідці і будемо на відстані «ловити» виводок...

Так і зробили. Наступного дня знайшли зручну схованку, залягли там і стали спостерігати.

Десь о десятій ранку дід Іван подав сигнал уваги.

— Мати вийшла на розвідини, — пошепки коментував він побачене в бінокль. — Зараз і малеча полізе... Тихіше, — звелів нам. — Не шуміть...

Коли до мене дійшла черга подивитися в бінокль, лисенята вже повилазили нагору і безпечно бавилися біля нори...

Намилувавшись лисячою сімейною ідилією, ми подалися додому.

— Не будемо чіпати нори, — мовив дід Іван. — Нехай живуть нащадки хитромудрого Лиса Микити...

Не знав благодушний дід Іван, що мине час і свої розбійницькі набіги на село руді бестії степу почнуть саме з його курника.

— Капосні невдячники, — журився дід. — Ми до них з добром, а вони на тобі... Доведеться прочищати терник.

Зібрали всіх хутірських собак — і вигнали рудохвостих злодюг у ліс, від гріха та від села подалі.

— Вельми небажане сусідство, — мовив дід Іван. — Хай у себе орудують».

Куций хвіст — запорука кохання

Змальовувати портрет цього маленького боягуза немає потреби, в минулому номері ми це вже зробили. Сіре (взимку біле) хутро, довгі вуха і короткий хвіст, який хоч і куций, проте в шлюбних іграх і продовженні роду відіграє неабияку роль.

Під час «сватання» зайчиха, оточена «кавалерами», то підіймає, то опускає хвіст, немов вітаючи залицяльників. Ні, то не просте помахування хвостом. Розташовані під ним залози виділяють звабливий для самців аромат. Крутячи хвостом, зайчиха розвіює його довкола, чим і принаджує їх. Підводячись на довгі задні ноги, вони колом ходять (вельми кумедна картина) довкіл «нареченої» і так захоплюються, що навіть не помічають наближення мисливців чи лиса. У ці хвилини їх можна брати голими руками.

Шлюбні ігри — єдина ситуація, в якій зайці, спростовуючи усталену примовку «полохливий мов заєць», виявляють свою безстрашність. У решті випадків вони завжди рятуються втечею, налягаючи на довгі задні ноги.

Зворушливо проходить «женихання» у мешканців моря та у птахів. Але про це я розповім тобі якось іншим разом, бо прокинулась моя кохана кішечка Кася, і я піду залицятися, чого й тобі бажаю. Няу-у-у-в!

На чому ростуть золоті груші,

«Щивись, щоб за тобою золоті верби не росли!» — часто говорять батьки своїм дітям, випроваджаючи їх у дорогу. Знайома фраза? А чому верби? Чому золоті?

Мовою біології, верба — це дерева, кущі та кущики висотою від 30 см до 40 м. Понад 500 видів. Росте вона по всьому світу, в Україні її теж не бракує — близько 30 різновидів. Три з них зустрічаються так часто, що стали бажаними гостями у фольклорі. Це верба біла, верба гостролиста та верба ламка.

У багатьох культурах Верба символізує швидкий ріст, здоров'я, плодючість, життєву силу та оптимізм. Молода верба, та, що освячена у Вербну неділю, захищає людей і їхнє майно від стихійного лиха, нечистої сили і хвороби.

У Сербії в День святого Юрія плели вінки з вербових гілок і вішали над дверима, примовляючи: «Нехай добро в домі зростає, як верба навесні!» У цей день молоді дівчата опоясувались освяченою вербовою гілкою, бажаючи собі «пуза». У перекладі на звичайну мову це означало, що верба мала допомогти дівчині вийти заміж і стати мамою. У деяких краях доходило до того, що тоненькими вербовими прутиками обв'язували вим'я коровам та козам — щоб краще доїлися.

У День сорока мучеників винахідливі серби легенько били свою худобу вербовими та кизиловими гілочками і промовляли: «Будьте здорові, як кизил, а ростіть, як верба!»

Східні слов'яни на Юрія обов'язково торкалися вербовою гілкою до всього, чого лишень могли, і про що піклувалися. Бажали здоров'я один одному, своїм дітям, родичам, застерігаючи від усього лихого своє майно. А вербову гілочку після «використання» ніколи не викидали на сміття, її садили в полі, при дорозі, кидали в річку чи у ставок або замаювали нею образи.

Таке ж «побиття» вербовими гілками існує в передвеликодніх традиціях багатьох християнських народів. Є він і в нас. У Вербну неділю, після освячення баськи (так називають вербу з брунькамиі-котиками на заході України), люди легенько б'ють один одного вербовими гілочками, кажучи: «Не я б'ю, верба б'є. За тиждень — Великдень!»

У Чехії, Моравії, Сілезії та Польщі у Великодній понеділок, який в Україні називається Обливаним, хлопці «били дівчат» сплетеними вербовими прутиками — «помазками». А дівчата від душі «віддячували» їм у вівторок. А в Моравському Загір'ї в День Святого Духа проводили кінні змагання. Переможця цих змагань називали «королем», а нагородою для нього був вінець, сплетений з квітів та вербових гілок.

У Словенії та Хорватії у День Невинних немовлят (28 грудня), який ще називають Днем побиття, хлопці ходили з вербовими прутиками по вулицях і жартома шмагали дорослих, вимагаючи цілком серйозні викупи — гроші.

Освячені у Вербну неділю вербові гілочки були захистом від грому, блискавки та грози. Люди вірили, якщо вербу кинути проти вітру, буря обмине їх стороною, якщо кинути у вогонь — він згасне і не накоїть лиха, а якщо посадити вербу в полі, вона охоронятиме збіжжя. Допомагала освячена верба втихомирити різні природні стихії. Наприклад, сильний град міг знищити багато людської праці в полі, на городі, на подвір'ї, тому в хатах завжди були вербові гілочки як обереги проти стихії. Скажімо, білоруси, коли йшов сильний град, виставляли на підвіконня в'язку вербових гілочок, а гуцули в Карпатах під час грози ламали свячені гілочки і спалювали їх у печі, щоб «дим відвів грозу геть, а диявол щоб не ховався у комині». У Польщі під час зливи та граду кропили хмари свяченою водою, використовуючи при цьому

вербові прутики і промовляючи молитви. Після чого спалювали вербу і попіл сипали на підвіконня. Схоже чинили й хорвати: вони спалювали дрібні вербові гілочки, а великою палаючою гілкою господиня дому хрестила громову хмару, «аби та розсіялась».

Часто слов'яни з свяченої верби робили хрести, зв'язуючи дві гілки посередині. Такі обереги втикали в зорану чи засіяну землю, ховали під порогом домівки, під стріхами у стайнях.

Перший вигін худоби і перше орання землі, зокрема в Росії, ніколи не обходилися без вербового прутика. Ним поганяли коней чи інших домашніх тварин, які допомагали людям у їхній роботі.

й оперезував цим перевеслом дерево. Верба засихала, людина видужувала.

У сербів «вербне» оздоровлення виглядало як вінчання з вербою. На дерево ставили запалену свічку і промовляли спеціальну оздоровчу молитву.

Часто слов'янський фольклор пов'язує вербу з небом та сонцем. На початку Великого посту люди говорили: «Були на масницю варенички, та в піст на вербу повтікали» або «Бозя взяла та на вербу поклала». А діти по настанні весни співали: «Наварю я борщику, поставлю на вербі, щоб випили горобії (горобці)». На вербі опиняється не лише горщик з борщиком, а й решето чи сито — давній символ сонця. Наприклад:

Співали дівчата, співали,
В решето пісні складали.
На вербі колихали.
Прилетіли лебедята,
Звалили решето додолу —
Час вам, дівчатонька, додому.

В деяких українських загадках верба означає дорогу. Ну хто з нас у дитинстві не відгадував цієї загадки: «Стоїть верба серед села, розпустила гілля у кожне подвір'я».

У давніх заклинаннях та замовляннях верба так само, як дуб та інші символічні дерева — «світове дерево», що являє собою центр Всесвіту. Дуже часто у слов'янських

або де ховається нечиста сила

Про цілющі властивості верби також відомо з давніх-давен. Нею обкурювали як хворих людей, так і тварин. Під час важкої роботи в полі у сербів та македонців був ритуал обв'язування довкола себе вербової гілочки, щоб не боліла спина. Прутики цього дерева розтирали на порошок, яким присипали рани. З верби та ялівцю робили відвари і вживали їх при застудах, особливо, коли боліло горло. Також пили його при болях у шлунку, використовували для компресів на синці та припухлості. Поляки вірили, що хвора людина може віддати свою недугу вербі: спочатку хворий опоясувався солом'яним перевеслом, а тоді йшов до молодої верби

віруваннях верба причетна до чудесних дарунків землі. Настільки чудесних, що верби можуть родити золоті грушки:

А в нас дівки в златі ходять,
Верби златі грушки родять.

Магічна сила цього дерева зрозуміла навіть найменшим діточкам, які люблять читати казки. Пригадай чарівну сопілку, вирізану з верби. З її допомогою можна розвеселити зажурену людину, примусити танцювати тих, хто ніколи цього не робив, привернути до своїх вуликів медоносних бджіл, розкрити злодіяння і навіть знищити магічні чари темних сил.

Стару вербу, на відміну від молодої, вважали проклятим деревом, яке є сховком для чортів, русалок і різної нечисті. У деяких районах Македонії, Сербії та Боснії старе дерево, яке не приносило ніякої користі, навіть не давало тіні, проклинали і вирубували. Боснійці вважали, що стара верба всередині гнила. Її прокляв, влучивши своєю стрілою, святий Сисой. Він хотів поцілити в сатану, що ховався між гілками. А от поляки переконані, що стара верба — грішне дерево, через це вона безплідна, трухлява і крива.

Чорти завжди вибирають суху розлогу вербу. У Польщі навіть приказка є така: «Закохався, мов чорт у суху вербу».

Білоруси кажуть, що на вербі від Хрещення до Вербної неділі сидить чорт. До того він ховається у воді чи верболозі, а після — тікає в жито. Народні повір'я кажуть, що чорти навесні «гріються» на вербі, а коли її посвятять, падають у воду. Тому від Вербної неділі до Воскресіння Христового не можна набирати води з-під верби. Отак-от. Ні, я не хочу тебе лякати, але пам'ятай, що у кожній вигадці є доля правди.

Імператриця Феодора

Так чомусь уже склалося, що знаменитих жінок в історії менше, ніж чоловіків. Як неупереджений історик мушу з цим погодитися, а як жінку мене це все ж таки ображає. Хоча, з іншого боку, які сади збудував Навуходоносор для своєї дружини Семіраміди! Або скажи, через кого греки спалили Трою? Через Єлену Прекрасну, дружину царя Менелая. Маленьке яблучне непорозуміння перейшло в те, що зараз модно називати збройним конфліктом, і закрутилося та завертілося... А хто не знає історії Клеопатри і війни між Цезарем та Антонієм, яка виникла через її нелюдську красу та звабливість? Тож що не кажи, а слід по собі знамениті жінки лишають яскравіший, виразніший, ніж чоловіки. Тому що в нас, мабуть, девіз такий: «Не кількістю, а якістю!»

Однією із найяскравіших та найсамобутніших постатей, котра посідала візантійський престол за всю історію існування цієї держави, була імператриця Феодора, дружина імператора Юстиніана. Якби вона жила сьогодні або хоча б років сто тому, про неї б стільки серіалів назнімали, стільки б мемуарів видали!.. Та хочемо ми того чи ні, а між нами та нею — часова прірва завширшки майже півтора тисячоліття, через яку пролягає благенька кладочка куценьких історичних свідчень, що дійшли до наших днів.

Сучасники оповідали про неї неймовірні історії, а ті, кому довелося жити пізніше, прикрасили ці історії новими романтичними деталями — так на світ з'являлися легенди. Мабуть, саме через ці легенди Феодора й потрапила до славної когорти вибраних імператриць, які відомі й дотепер широкому загалу.

Приваблива, талановита...

На жаль, історія майже не зберегла нам оригінальних свідчень про цю дивовижну жінку. Та хай там що, а Феодору важко назвати хитрою хижачкою-авантюристкою — надто багато добра зробила вона людям і Візантії. Ось чому і сучасники, і наступники вважають її великою імператрицею Візантії.

З тих скупеньких відомостей, які дійшли до нас, ми знаємо, що Феодора народилася на Кіпрі близько 500 року. Ще дитиною прибула вона із батьками в Константинополь. Із поваги до сану казали, що батько її був сенатором, хоч насправді був він службовцем на константинопольському іподромі. Місце було не бозна-яке дохідне, тож немає нічого дивного в тому, що по смерті своїй залишив він дружину та трьох маленьких донечок із мідяками в кишені. Для сім'ї настали часи важких випробувань.

Маленька Феодора зростала в сумнівному товаристві, змалку дбаючи про хліб щоденний. Із часом їй вдалося стати актрисою, вона почала виступати в пантомімах.

Очевидці описували її як жінку граційну, привабливу і жвавої вдачі. Навіть вороги не лишалися байдужими до її вроди. Щоправда, мозаїка з портретом імператриці в церкві св. Віталія в Равенні подає нам її як зрілу і сповнену зажури володарку, від чиєї краси вже й сліду ніякого не лишилось.

Та хай там що, а Феодора полонила довколишніх не лише своєю красою, але й метким розумом, дотепністю та веселою вдачею.

Після бурхливого, сповненого квітучих розваг життя вона на деякий час зникла зі столиці. Можливо, їй хотілося чогось-таки досягнути у житті... Але потім з'ясувалося, що вона серйозно захопилася одним сирійцем, котрий здобув посаду губернатора в одній з африканських провінцій. Однак швидкоплинна любов розвіялася за вітром, і коли це сталося, знову довелося Феодорі тугіше затягнути свій пасок і заробляти собі на прожиття.

Феодора-чарівниця — і дотепна, й білолиця

Довго перебувала Феодора в Александрії, місті, яке було науковим та культурним центром тодішнього світу. Саме тут, на думку істориків, у ній відбулося найбільше внутрішнє збурення. Повернувшись у Константинополь, Феодора постановила стати розважливішою і поселилася в маленькій хатинці, зайнялася рукоділлям і прядивом. Саме тут і зустрів її Юстиніан, племінник візантійського імператора, а зустрівши, безнадійно в неї закохався.

Що було робити Феодорі при її кмітливості та розумі? Ну звісно ж, вона відповіла імператорському племіннику взаємністю! Як і личить розумній жінці, Феодора в короткі терміни привела у повну бойову готовність усі свої чари. Юстиніана запросив у столицю дядько-імператор, який не мав спадкоємців. Забезпечивши йому блискучу освіту, він формально призначив свого племінника спадкоємцем, а фактично і взагалі довірив управління державою. Феодора причарувала Юстиніана. Він не міг їй ні в чому відмовити, а вона, як і всі жінки-чаклунки, була до грошей ласа. Попервах Юстиніан випросив у дядечка патриціанський родовід для дружини. А що вже побігати з різними паперами по різних інстанціях йому довелося!.. Римська влада забороняла шлюби високих посадовців із представницями сумнівної репутації, та не був би Юстиніан Юстиніаном, якби не домігся свого. Слід віддати належне його наполегливості — спеціально для нього було видано особливий указ. От і кажи після цього, що любов — то не страшна сила!

А 525 року в соборі Святої Софії відбувся-таки шлюб Юстиніана та Феодори. Щойно встигло збігти два роки подружнього життя — і в Кафедральному соборі патріарх Константинопольський урочисто коронував Юстиніана на імператора. Цей тріумф розділила зі своїм судженим і Феодора, котру всі відтепер почали шанобливо іменувати імператрицею.

У короні, ще й на троні...

Кар'єра можновладиці не могла не накласти свого відбитка на образ Феодори. Якщо колись вона була безтурботною і жвавою красунею, то тепер стала марнославною та деспотичною імператрицею. Мало хто міг би так швидко, як вона, перебудувати своє життя. Їй же це вдалося досить добре. Феодора, на відміну від свого чоловіка, котрий намагався бути простим і невибагливим, основний свій акцент робила саме на розкошах і різних утіхах, які їй гарантувала верховна влада. Мовляв, для чого ж тоді бути імператрицею, якщо в усьому себе обмежувати? Вона ні від кого не приховувала своєї любові до дорогеньких шат, до блиску пурпурових та обшитих золотом мантій, рідкісних коштовностей, до перлів та діамантів. А ще Феодора вважала, що вишукано сервірований стіл — одна з невід'ємних деталей імператорської влади. Вона полюбляла урочисті та помпезні прогулянки в супроводі 4000 гвардійців. Мовляв, гуляти — так гуляти, чого вже там!

Як хитра і кокетлива жінка, Феодора чудово розуміла, що жіноча принада — могутня зброя, і гріх було б тією зброєю не скористатися. Тому багато часу й уваги приділяла саме своїй зовнішності. Вона завжди спала досхочу, довго хлюпалась у ванні та цілими годинами почивала на ложі.

Усеньке своє життя імператриця любила славу і гроші. Вона, втім, не скупилася офірувати гроші на церкву та новобудови, пособляла родичам і залюбки працювала свахою-звідницею. Зрештою, саме вона влаштувала своїй небозі Софії вдалий шлюб із небожем Юстиніана, а це вже було певними гарантіями у майбутньому. Про її благочинність говорили всюди.

Вона ж, набравшись імператорського досвіду, вміла крутити Юстиніаном, як швець торбою.

Про добрі справи і не тільки...

Вона чудово пам'ятала про своє молодече бурхливе життя і, ставши заможною та славною, залюбки допомагала молодим злиденним дівчатам виплутуватися із тенет безвиході. Феодора заснувала для покаяльниць монастир на березі Босфору у старовинному імператорському палаці. Щоб оберегти цих нещасливиць від ганьби і рабства, вона забезпечила цей заклад щедрими інвестиціями. Феодора викуповувала дівчат сотнями і випроваджувала на Босфор. Вона домоглася закону, який забороняв торгувати жінками, а в законах, виданих проти розлучень та подружньої невірності, йшлося про збереження інституту шлюбу.

Іноді імператриця втручалася у зовнішню політику, маючи на це сильну політичну інтуїцію. Вона чудово розуміла, якими важливими для різних держав є питання релігії. Феодора хотіла покласти край релігійним чварам і створити сильнішу, монолітну державу, котра була би здатна чинити рішучий опір арабському вторгненню.

Мабуть, слава і смак влади спонукали імператрицю до того, що вона нещадно усувала суперників і всіх тих недоброзичливців, котрі хотіли підірвати її авторитет. Насилля, зрада, брехня і чвари йшли в хід, коли опозиція відверто шкодила Феодорі. Не давала вона поблажки навіть родичам, якщо йшлося про небезпеку для неї чи її чоловіка.

29 червня 548 року імператриця Феодора переставилася в інший світ. Юстиніан гірко оплакував смерть дружини, зберігаючи в серці найкращі та найсвітліші спогади. Багато років по смерті імператриці він клявся її світлим іменем, а у храмах велів зображати себе поруч із дружиною. Мабуть, щоб і після її смерті відчувати її поблизу себе. Отака була любов.

Магічна сила компліментів

Як багато важить слово... А особливо, якщо це комплімент, сказаний коханою людиною у якийсь, скажімо, відповідний момент. Тоді світ довкола наповняється таким світлом, такими звуками й ароматами, що відразу хочеться... почути це ще раз. Мені було б дуже дивно, якби ти сказала, що байдужа до компліментів. Таких людей на землі просто немає, і не лише серед прекрасної половини суспільства. Тобі дивно? Тоді... і взагалі порожнє струшування повітря? Брехня це все, от що я скажу. Беремо це за вихідне і рухаємось далі. Якщо комплімент хлопцеві зроблений дівчиною, яка не байдужа його серцю, то сказані слова набувають просто-таки магічної сили! Не треба ніякого сумнівно-чарівного зілля та приворотів, досить просто вчасно і доречно сказати, грамотно оформивши свій комплімент. І побачиш сама, таке почне коїтись, що куди там усім травам приворотним! Для більшого успіху справи не завадило б забути, що хлопці люблять виключно очима, а дівчата — вухами. Науково перевірено та експериментально підтверджено, що 99 особин чоловічої статі із 100, якими б «крутими» вони перед нами (точніше, перед вами) не поставали, підсвідомо все одно прагнуть хвалебного словечка, мовленого сусідкою по парті, по під'їзду чи просто дівчинкою з веснянками та кирпатим носиком, яку зустрів на позавчорашній дискотеці. Від цього в них з'являється стільки сили, відкриваються такі можливості, що аж самим їм стає дивно — невже я на таке здатен? Між тим, нічого надприродного тут немає, просто потрібно знати, що наші (чи ваші) сильні хлопчиська жити не можуть без «підживлення», без того, щоб дівчата ними захоплювалися або хоча б виявляли до них якийсь інтерес, помічали їхні позитивні якості. Вони люблять, аби їх хвалили, а комплімент — хіба це не найкраща похвала? І нічого не треба вигадувати, тим більше, що компліменти — зовсім не брехня, а просто таке собі перебільшення того, що є насправді. Здається, колись я про це писав, та якщо думка розумна, то можна й повторитися, шкоди від того ніякої.

Зате яка користь!.. Наприклад, твій однокласник ніяк не може вирішити простеньку задачу з геометрії, а тобі за нього прикро, бо ви вже давно дружбу завели, та й не байдужий він тобі зовсім. Звичайно, можна піти таким шляхом: просто підійти і сказати: «Ну чому ти такий у мене тупий! Нічого сам не можеш зробити, навіть такої дрібниці, як оця задачка нещасна!» Яка буде реакція, здогадуєшся? А тепер давай розглянемо такий варіант розвитку подій: ти спокійно підходиш до нього, ніжно дивишся у вічі і лагідним таким голосочком говориш: «Ну, і що у нас тут сталося? Ти ж такий розумний! Спробуй ще раз, я впевнена, в тебе все вийде». І справді, трохи помізкувавши, твій герой вирішить ту «складну» задачку. Хоча б для того, щоб показати, що він розумний і ти в ньому анітрішки не помилилася, а отже, підстав для відмови від спільного походу в кіно (чи у приїжджий цирк-шапіто) нібито й немає.

Скажи Йому комплімент

Компліменти люблять усі, але по-різному. Що це означає? А ось що. Якщо для тебе, Кицюню моя ніжно-лагідна, комплімент, почутий від Нього, — це просто чергова нагода помилуватися собою й у тридцять третій раз переконатися у своїй привабливості та популярності, то для Нього комплімент, почутий від тебе — це привід діяти, так би мовити, життєвий стимул. Хто сказав, що хлопчиська — істоти бездушні та черстві і до слова ніжного байдужі, а компліменти на адресу чоловічої статі

Наука похвали

Так, компліментознавство — складна наука, але освоїти її треба, і чим швидше, тим краще. Велике значення має тон, яким вимовляються компліменти. Надто солодке сюсюкання сприймається хлопцями не так добре, як, скажімо, інтимно понижений приємний голос, призначений лише для нього. В жодному випадку не допускай використання іронії під час компліменту. Наприклад, твій хлопець вчиться їздити на велосипеді. Звичайно, він ще не «ас», але — все попереду. Так-от, уяви його реакцію на комплімент такого роду: «Милий, я і не думала, що в тебе вже так добре виходить, ти просто чудово їздиш: усього лиш п'ять синців і паркан на місці... Ха-ха!» Погодься, таке «захоплення» має зовсім протилежну дію, ніж комплімент, сказаний доброзичливо, скажімо: «Молодець! Ще трохи, і ми зможемо мандрувати удвох туди, куди тільки забажаємо. Це ж бо так романтично!..» Відчуваєш різницю?

Не варто перегинати палицю навіть із щонайщирішими компліментами. Будь обережна, Кицюню моя старанна, компліментів, як і меду в каші, теж може бути забагато. Не засипай ними свого обранця без потреби. По-перше, виглядають такі «порожні» компліменти дуже штучно, по-друге, можна взагалі втратити його довіру до своїх слів. Звичайно, якщо хлопець не зовсім круглий дурень, точніше, зовсім не дурень, він дуже швидко все зрозуміє. А тоді будь-яка похвала, навіть доречна, втратить свою магічну силу.

Щоб комплімент «спрацював» так, як треба, не завадить враховувати його характер і звички. Надзвичайно важливо знати, які саме якості є найбільш значимі для конкретного хлопця. Для одного — це фізичні дані, для іншого — інтелектуальні та розумові здібності, а ще для когось найважливішим є роль лідера в компанії однолітків. Та існують компліменти, які однаково подобаються усім хлопцям. Ось, для прикладу:

- Ти так багато знаєш!
- Який ти розумний!
- Який ти сильний!
- Який ти витривалий!
- Який ти уважний!
- Ти такий джентльмен!
- Ти дуже гарно танцюєш!..
- Ти надзвичайно приємний співрозмовник!

І ще багато чого приємного можна сказати своєму другу, аби він справді став ще кращим, ще цікавішим, сильнішим, впевненішим... Хлопець, як правило, говорить дівчині компліменти за красу, вміння гарно виглядати, за готовність прийти на допомогу там, де друзі-хлопці безсилі, за скромність, тактовність, за вміння вислухати, врешті-решт. Тож, дівчата, пам'ятайте і не забувайте, що й «чоловічі» компліменти теж мають оцінювати суто хлопчачі якості. Віддав класний пас? «Ну ти просто Філіпо Індзагі!» (Якщо він вболіває за «Мілан»). Якщо ж йому подобається «Манчестер юнайтед», обізви його Девідом Бекхемом. І поглянь так, як поглянула б на Бекхема Вікторія Адамс. Підтягнувся на перекладині? Скажи йому «Ти мій Шварценеггер» і дай зрозуміти, що маєш на увазі не інтелект, а міць його м'язів. Оцінить, будь певна.

Стосунки між дорослими мають багато спільного з відносинами між дітьми, тим більше — між підлітками. Вони також хочуть подобатися одне одному, закохуються, розлучаються, несуть відповідальність за своїх друзів і близьких, допомагають один одному, завойовують авторитет і довіру, виборюють місце під сонцем... і багато-багато подібного, тільки дещо інші критерії оцінювання, інші рамки дозволеного і менше життєвого досвіду.

До речі, Кицюню моя винахідлива, комплімент можна зробити, не вдаючись до слів. Не дивуйся, слова не завжди можна вимовити вголос, бувають різні ситуації. Достатньо лишень у потрібний момент усміхнутися загадково або поглянути якось по-особливому чи, якщо це можливо, ніжно торкнути його руку... І все! Спрацювало! Він просто розцвів від щастя, готовий зірку з неба дістати чи піти просто на край світу, навіть не поснідавши.

А хочеш перевірити, який у твоєї симпатії характер, зроби йому заздалегідь неправдивий комплімент. Людина іронічна, в якої почуття гумору в нормі, обов'язково відповість тим же, у крайньому випадку — пожартує. Якщо він занадто прямолінійний, сприймає все в чорно-білому світлі й спалахує, мов сірник, то, я певен, розізлиться і скаже, що ти пошиваєш його в дурні. А коли він буде щиро радіти з твого компліменту, то... Ні, роби висновки сама!

А взагалі, Кицю моя любесенька, в житті так багато всього, за що ми повинні хвалити своїх коханих. Головне, не придумуй нічого особливого, просто будь щирою в намаганні зробити Йому щось приємне.

Девід та Вікторія – ось така історія

Весна. Сонечко. Травичка. У парках людно. А сутінки аж кишать парочками — молодими та старшими, стриманими та нерозважливими, звичайними та знаменитими. Хіба великі не такі ж люди? Тільки й різниці, що відоміші та грошей трохи більше. А так — різниці ніякої.

Ех, була б я знаменита. Писали б тоді про мене: «Вчора, під час прогулянки в районі місцевого парку, молоду парочку, яка складалася з Киці та Леонардо Ді Капріо, обступили фанати і змусили цілих три з половиною години роздавати автографи...» Ото було б здорово!..

David

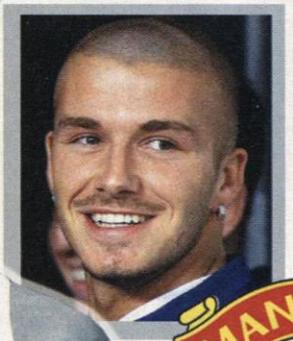

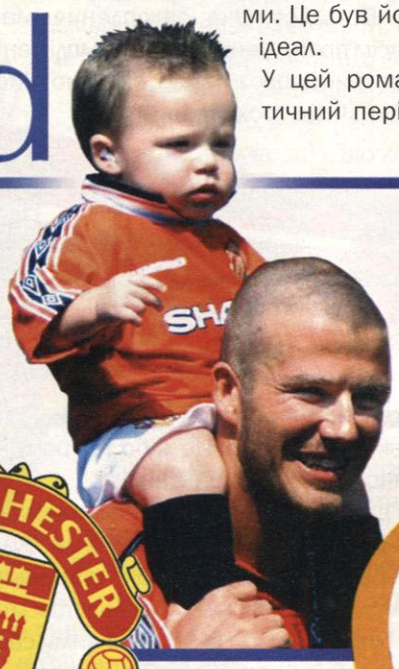

Про перчинку-молодчинку

«Перед тим як поцілувати хлопця, спочатку перевір, чи стійка помада в тебе на губах», — радила своїм фанаткам Вікторія Адамс (вона ж — Пош Спайс), ще коли ніякого Бекхема перед нею і близько не було. Або ще її фраза: «Ніхто не бачив мене ненафарбованою, непричесаною або в пом'ятому чи брудному одязі». І це чиста правда. З усіх «перчинок» із «Spice Girls» вона завжди була найдосконалішою.

Вікторія, вихованка суворого пансіону, на все життя засвоїла три правила справжніх леді: прямо тримати спину, сидіти, тримаючи коліна разом і ледь схиливши їх убік, і ніколи не плутати ніж для риби з ножем для м'яса. Ну і що з того, що батько її був продавцем, а мати — фермеркою? Вона все одно стала стильною дівчинкою.

І всі знають, що все, що б вона не одягнула, — ідеальне!

Зіркова парочка

Коли Вікторія Адамс у 1998 році оголосила, що виходить заміж, ні для кого не було секретом, хто її обранець. Про її роман з 23-річним Бекхемом писали всі, кому не ліньки. Всі знали, що то було далеко не кохання з першого погляду. Що познайомилися молоді та знамениті на одній з вечірок, на які доводиться ходити для підтримання зіркового реноме.

Невдовзі після знайомства Девід став ловити себе на думці, що його цікавить творчість «Spice Girls». А у Вікторії раптом прокинувся інтерес до футболу. Стали її помічати на матчах «Манчестер юнайтед», де грав Бекхем.

Девід, син простого робітника, рано відчув, що таке слава. У 17 років він був одним з найперспективніших футболістів. Не остання заслуга в його популярності належить зовнішності, а надто — ямочкам на щоках. Слава та казкові гонорари просто тішили його. Але не більше. Так, він зовсім не був обділений увагою симпатичних дівчат. Та хто скаже напевне, що їх усіх цікавив простий лондонський хлопчисько, а не багатенький футболіст? А в особі Вікторії Девід не просто побачив цікаву людину, а й знайшов чарівну дівчину з не менш чарівними манерами. Це був його ідеал.

У цей романтичний період Девідових залицянь вони обоє вже міцненько стояли на ногах, тож чудово розуміли, що з них може вийти непогана пара. Обоє — мільйонери, кожен на вершині свого особистого Олімпу.

Якщо у пресу проникали поодинокі чутки про сімейні проблеми щасливої пари, практично відразу ж з'являлося їх спростування. Зовні пара виглядала просто ідеальною. Вікторія засвоїла в пансіоні одну прописну істину: лишатися леді не лише до весілля, а й після. Щоб любовний роман №1 виявився міцнішим, ніж йому пророкували.

Та не все так гладко було у цієї знаменитої парочки. Молодята одразу стали об'єктом уваги для пліткарів («Покрасуються з місяць — та й розбіжаться!») і для папараці (за найвдаліші знімки редактори відвалювали по тисячі фунтів).

Тримісячні залицяння футболіста увінчалися розкішним весіллям, яке мало не скінчилося... грандіозним скандалом. Вікторія та її мама Джеккі взяли всі організаційні турботи на себе. Це не сподобалося батькам нареченого — Теду та Сандрі. А от коли акуратне традиційне англійське весілля перетворилося в екстравагантну вечірку з показом авангардної моди для обкурених тінейджерів, то Бекхеми й геть розгнівались. Тим паче, що деяких їхніх близьких родичів та друзів було викреслено із списку запрошених «турботливою» рукою Джеккі.

Кажуть, що лише дякуючи м'якому характеру Девіда, скандал вдалося уладнати і шлюб швидко не розпався. Хоча уколи з боку сім'ї Адамсів продовжувалися і пізніше. Наприклад, Пош Спайс, можна сказати, смітила грішми, обдаровуючи своїх родичів, при цьому натякаючи чоловікові: «Твої й так добре живуть!» От і виходило, що батько Адамс на день народження отримував модний новенький автомобіль «Бокстер» із сімейства «Порше», а таткові Бекхема діставалася футболка «Манчестер юнайтед» з прізвищем сина і цифрою «7» на спині.

Багато хто в Англії і досі дивується, як такий класний хлопець Девід Бекхем надумав зв'язатися з такою навіженою Вікторією Адамс. Вони називають цю парочку не інакше, як «Красунчик та Чудовисько». Людям незрозуміло, як може вживатися їхній улюблений футболіст з цією шаленою «перчинкою». Пояснення може бути лише одне: різні люди, як протилежні полюси магніту, притягуються між собою.

Футболіст з «перчинкою»

Під впливом дружини Бекхем захопився екстравагантним одягом і зачісками. Останній шедевр — а ля ірокез, який особливо ефектний із смокінгом. З такою стрижкою він виступав на останньому футбольному чемпіонаті. Коли після матчу з аргентинцями зачіска втратила бойовий вигляд, Вікторія тут же направила до чоловіка цирульника.

До нових захоплень Девіда, прищеплених йому Стильною Специнкою, можна віднести й манікюр з педікюром, читання модних журналів і навіть захоплення показами мод. І недарма: у 2000-2001 роках читачі англійського журналу «Heat» визнали футболіста «зіркою, яка найкраще вдягається». Перший раз, до речі, він переміг на пару з Вікторією, яку визнали найкращою серед жінок. А наступного року її обскакала Кайлі Міног. Зіркове життя Бекхема проклало йому прямий шлях у рекламний бізнес. Сьогодні він прославляє «Пепсі», шерстяні шкарпетки, м'ячі, кросівки. Японці навіть додумалися виготовити триметрову постать футболіста з шоколаду. Якщо не знаєш, що роблять із подібним рекламним реквізитом після його використання, тоді спитай Пундика. А в Італії одна фірма, яка спеціалізується на виготовленні сонцезахисних окулярів, і взагалі вирішила виставити футболіста перед усією громадськістю в чому мати народила, прикривши грішне місце... своїми окулярами. Побачила це Вікторія — і не сподобалося їй страшно, та так, що домоглася вона знищення плакатів із нескромним зображенням свого чоловіка по всій Італії. Правильно, а то мало чого ще могло статись!

Бруклінський міст

Коли в зірковій сім'ї знайшлося дитятко на ім'я Бруклін, щасливий батько на радощах зробив собі на спині татуювання — ангел-хоронитель, а знизу ім'я сина. Тепер батьки сперечалися про те, чия черга садити сина на горщик, куди його везти на вихідні чи що йому купити. Але народження дитини додало і нових труднощів. Після двох спроб викрасти хлопчика, до трьох няньок було додано ще й тілоохоронців. Тепер особисте щасливе життя вимагало ще пильнішого захисту. Та й це не завадило деяким журналістам довідатися про таємницю сім'ї Бекхемів. Мовляв, Бруклін буде аж ніяк не єдиною втіхою батьків. В одному з магазинів Лондона газетярі від дворічного хлопчика почули: «В мене скоро буде сестричка Періс». Дівчинка ще не народилася, а її вже чекали в рекламі найдорожчої у світі джинсової курточки з величезним діамантом... От що значить знаменитість!

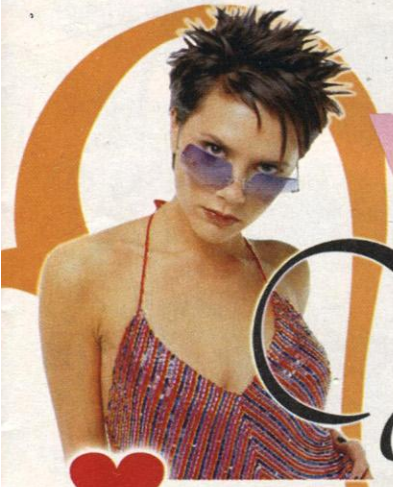

Victoria

ЦИТРИНОВИЙ БУМ

Відгадай загадку: жовте, кругле і цінне. Ні, не золота монета. І не гаманець із жовтої тканини, туго набитий паперовими грішми. Це — звичайнісінький лимон. А що ж у ньому цінного, спитаєш ти, так? А те, що лимон — це справжня скарбниця вітаміну С. А вітамін С — це рушійна сила захисних реакцій нашого організму. Звичайно, вітамін С є і в цибулі, і в обліписі, і в багатьох інших продуктах, але ж, погодься, не станеш ти пити чай з порізаною кружальцями цибулею — оточуючі такого кулінарного авангарду просто не зрозуміють. Та й тобі навряд чи це сподобається.

Тебе ніколи не цікавило, чому це, коли ми хворіємо, наших домашніх хлібом не годуй, а дай нашпигувати тебе отою жовтою кислятиною? А пояснення тут, між іншим, дуже просте. Коли людина хвора, в її організмі нагромаджується чимало токсичного мотлоху. Це від нього зростає температура, болить голова, а тіло ломить. А позбутися цих токсинів якраз і допомагає вітамін С. Він активізує діяльність печінки — раз! Стимулює роботу надниркової залози — два! Активізує нирки, змушує потужніше працювати потові залози, щоб вивести всю гидоту з організму — три та чотири. При хворобі треба пити дуже багато рідини: чай з лимоном, з малиною, липовий, шипшиновий. Розрахунок простий: чим більше видудлиш, тим більше з тебе вийде токсинів, які отруюють твій організм. І швидше одужаєш.

При запальних захворюваннях слизових оболонок горла спеціалісти призначають полоскання лимонним соком, розбавленим наполовину з водою. А коли горло обкладає ангіна, радять щогодини смоктати кружальце лимона без шкірки. За день можна навіть з'їсти цілий лимон.

Бувають і складніші рецепти. Ось, наприклад, такий:

- витисни сік із кількох лимонів, підігрій його на слабкому вогні, не доводячи до кипіння, додай 1 столову ложку меду, щоб він добре розчинився, і проціди. Вживай теплим по столовій ложці 3-5 разів на день, затримуючи розчин у горлі на 1-3 хвилини. І годину після цього нічого не їж і не пий.

Зі свіжих лимонів роблять ефірну олію, яка має чудові-пречудові бактерицидні властивості. Її використовують для дихальних інгаляцій при різних захворюваннях дихальних шляхів, дезінфікують нею повітря у приміщеннях, знищуючи шкідливі бактерії та грибкові інфекції.

У м'якоті стиглих плодів є пектинові речовини, каротин, солі калію, міді та інші мікроелементи. Сік свіжих цитрин містить лимонну кислоту, цукор, фруктозу і вітаміни С, А, В, D. Навіть у жовтій шкірці чимало корисного: вітамін Р, флавонові глікозиди, кумарини та інше. Все, що знайдеш у лимоні, не лише покращує обмін речовин в організмі, а й посилює імунну систему, поліпшує працездатність та знімає втому.

Особливо корисно їсти лимон навесні, коли з вітамінами не дуже розгуляєшся. Досить випивати щовечора склянку гарячої води з лимонним соком та чайною ложкою меду. Цей напій додасть життєвої сили, заспокоїть нерви і покращить сон.

Для підняття тонусу рекомендують вживати вранці, ще до сніданку, суміш лимонного соку (1 ч. л.), рослинної олії (найкраще кукурудзяної, оливкової чи гарбузової; 1 ст. л.) і меду (1 ч. л.).

При виснаженні організму, слабкості або після хвороби тобі стане у пригоді цей рецепт під назвою «Здоров'я»:

- потри чотири лимони разом зі шкіркою, додай до них 200 г оливкової олії, по 15 г аптечних настоянок валеріани та глоду, 15-20 крапель м'яти перцевої і 1 г камфори. Тоді все це добренько вимішай і приймай по 1 столовій ложці двічі на день.

Лимонний сік покращує апетит. За 10-20 хвилин до їжі треба випити 1 чайну ложку соку на півсклянки води. Також рекомендують приймати настій з лимонних шкірок. Не спіши викидати їх у смітник, подрібни та висуши. Для приготування «апетитної» настоянки потрібно залити сухі шкірки (50 г) горілкою (0,5 л.) Думаю, батьки тебе зрозуміють правильно. Добре вимішати і настоювати 3 тижні в темному місці, періодично збовтуючи настій. Тоді його процідити і вживати по 20-30 крапель перед їжею тричі на день.

Увага! Категорично забороняється зловживати лимонотерапією тим, у кого проблеми зі шлунком (скажімо, гастрит, виразка, підвищена кислотність та порушення функції підшлункової залози). А також при захворюваннях нирок, печінки та схильності до алергії.

З'їж лимона половинку, оціни його кислинку!

З давніх-давен жовтобокий лимон — бажаний гість на столі. А його приємний запах, сонячний колір та насичений смак вказують на особливі цілющі властивості, даровані самою природою.

Сьогодні лимон найбільше любить поставати перед гурманами у вигляді тоненьких кружалець. Мабуть, тому, що приготування такої «страви» не потребує практично ніяких зусиль. Кілька вправних помахів ножиком — вжик! вжик! вжик! — і все, ласкаво просимо до столу! А там і самовар закипає...

Так, звичайно, таку традиційну і поза всяким сумнівом корисну «страву» зготувати неважко, і відмовлятися від неї не слід ні в якому разі. Та чи знаєш ти, скільки ще існує ну просто-таки смачнющих страв з лимона? Отож-бо. А тепер скажи, чи знають твої батьки, друзі чи знайомі про існування таких страв? Якщо ні, то кращої нагоди приємно здивувати їх своїми кулінарними талантами, як на мене, годі й бажати. Отже, поки їхні руки ще не добралися до цього номера «Класу», швиденько замикаємось у своїй кімнаті (ванній, на кухні чи деінде), забуваємо на якийсь час, що завтра фронтальна контрольна з математики (фізики, хімії) і поринаємо в чудовий, цікавий, і (не побоюсь цього слова) таємничий світ лимонної кулінарії. Парад-але цитринових рецептів! Учасники готові? Тоді, маестро, музику, будь ласка!

Фаршировані лимони

Продукти: *30 чорних оливок (неодмінно щоб були без кісточок); 6 лимонів; 1 банка рибної консерви (лосось, горбуша, ставрида); 4 варених жовтки; 200 г майонезу; зелень петрушки, листя салату або капусти та сіль.*

Рибу, жовтки, петрушку та оливки подрібнити і перемішати. Тепер цією масою потрібно наповнити наші лимони. Для цього їх заздалегідь треба помити, зрізати вершечок з одного боку і вичистити середину. Усю м'якоть лимона необхідно дрібно порізати і додати до маси. Тільки не забудь повибирати кісточки. Наповнені лимони акуратно викладі на тарілку, застелену листям салати чи капусти і прикраси оливками.

Салат «Вітамінний»

Продукти: *130 г свіжої капусти; 20 г цибулі; 20 г моркви; 30 г яблук; 15 г цитрини; зелена петрушка, сіль, перець за смаком.*

Порізати капусту, посолити, додати натерту моркву, дрібно нарізану цибулю і петрушку. Яблуко почистити і нарізати кубиками, а лимон добре помити і разом з цедрою дрібно посікти. Готовий салат приправити олією та іншими спеціями.

Цукати

Продукти: *шкірки 5-6 лимонів; 300 г цукру; 1 склянка води.*

Потрібно тоненько зрізати з помитих лимонів шкірку, трохи її підсушити, залити киплячою водою і настоювати. Це триватиме три дні, але кілька разів на день воду слід міняти. Тоді в окремій посудині завари сироп, додай у нього вимочені шкірки і вари на дуже повільному вогні 3 хвилини. Після цього «проварювання» цукати потрібно обов'язково викласти на сито — нехай вони вистигнуть і просохнуть. А ще можна для довшого зберігання обваляти готові цукати в цукровій пудрі.

Повидло з лимонів

Продукти: *1 кг стиглих лимонів; 1,5 кг цукру; 2 склянки води.*

Лимони почистити і опустити на 20 хвилин у киплячу воду. Потім промити їх у холодній воді і порізати дольками, обережно вибираючи зернятка. Покласти дольки у заздалегідь приготований сироп з цукру та води й довести до кипіння. Тоді зняти з вогню і вистудити. Через 1-2 години відлити сироп в окрему посудину і знову прокип'ятити 10-15 хвилин, після чого залити ним лимонні дольки. І неодмінно зверху засипати повидло цукром.

Лимонад

Продукти: *2 лимони; 150 г цукру; 1 л води.*

З лимонів витиснути сік, дрібно посікти цедру. Цукор розчинити в холодній воді, додати туди сік та шкірки. Усе це потрібно добре перемішати і поставити в холодильник. Перед подачею на стіл краєчки склянки обмакнути спочатку у воду, потім у цукор — для краси. Пити через соломинку.

Цитриновий глінтвейн

Продукти: *1 л виноградного соку; 1 лимон.*

Витиснути лимонний сік, а цедру, що залишиться, потерти на дрібній тертушці. Далі змішуємо все це з виноградним соком і нагріваємо до 70 °С. Вживати гарячим — щоб краще діяло. А ще, кажуть, так смачніше!

Заведи собі... друга

Не пам'ятаю, як у Класі з'явився Ковба-сан (давно це було, та й я була ще дуже маленькою), та, думаю, гармидеру тоді точно не бракувало. Це ж подумати тільки — з'являється нова істота! Сам Ковба-сан на цю тему не дуже просторікує, а професора Крапку чи пані Ганю я ще не питала.

Не знаю, чия то заслуга — Ковба-сана чи Класу, але котисько в колектив вписався, ніби спеціально для цього на світ народився. Я сьогодні навіть не уявляю, що робив би Клас без Ковба-санових витівок, капостей та регулярного шарудіння десь у районі задніх парт. А з іншого боку, що було б, якби він не підійшов нашій дружній компанії? Бр-р-р, аж подумати страшно!

Отже, перед тим як брати собі додому якогось чотириногого друга, запитай себе: «А точно він мені підходить?» Щоб краще відповісти на це запитання, пройди тест. Хто знає, може, він тобі й допоможе визначитись остаточно.

Питання тесту:

1 Які светри ти любиш більше?
а) з грубої вовни;
б) з ангори;
в) з бавовни;
г) з яскравим орнаментом;
д) стильні та модні;
е) ніякі.

2 Де ти мрієш відпочити?
а) на безлюдному острові в Північному морі;
б) на Гаваях;
в) де-небудь коло води;
г) на дачі;
д) будь-де, тільки з комфортом;
е) якщо є вибір, то виберу щось екзотичне.

3 Здорова дієта, на твій погляд, це:
а) вівсянка на воді, без цукру і майже без солі;
б) фрукти і мюслі;
в) кока-кола та хот-доги;
г) які дієти, я за здоровий спосіб життя;
д) помірне голодування в межах розумного;
е) щось неодмінно з витребеньками.

4 Якщо твій капелюх полетів за вітром й опинився на дереві, ти:
а) спробуєш збити його палицею або чимось іншим;
б) сумно заберешся геть, бо соромишся оточуючих;
в) вилізеш на дерево і дістанеш його;
г) покличеш на допомогу двірника;
д) зламаєш дерево або гілляку;
е) просто купиш новий капелюх.

5 Чи відвідуєш ти виставки типу «Найкращі таксидермісти — дітям»?
а) так, звичайно. Дуже цікаво!
б) забавна назва, піду подивлюся;
в) обов'язково відвідую;
г) я постійно плутаю всі музеї, здається, я там уже був (була);
д) ні, дякую, вже краще в зоопарк.

6 Тваринка, що говорить — це:
а) ведучий на MTV;
б) папуга;
в) будь-яка тварина, просто треба вміти правильно розуміти її мову;
г) тварини, на щастя, не вміють говорити;
д) це щось казкове;
е) із дресирувальником хто завгодно заговорить.

7 Хто викликає в тебе найбільше співчуття?
а) собачка Баскервілів;
б) Білий Бім Чорне Вухо;
в) Моська;
г) Муму;
д) Білка і Стрілка;
е) абсолютно ніхто з щойно наведеного переліку вигаданих та реальних собачих особистостей.

8 Поклавши руку на серце, зізнайся, чого найбільше ти боїшся:
а) висоти;
б) темряви;
в) замкненого простору;
г) глибини;
д) заблукати в лісі;
е) нічого не боїшся.

9 Вибери фразу, яка тобі найближча:
а) золоті палати, та в них порожньо;
б) таке маленьке, а серце — велике;
г) слово — срібло, мовчання — золото;
д) не все це золото, що блищить;
е) любові золотом не купиш.

10 Яке прізвисько ти придумаєш для своєї тварини?
а) на честь якогось літературного героя;
б) віддам перевагу традиційним: кицька — Мурка, пес — Гавчик або Рекс;
в) не знаю;
г) подумаю, коли побачу тварину, прізвисько залежить від внутрішньої сутності конкретної живої істоти;
д) якусь лаконічну і гармонійну;
е) екзотичну.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
а)	5	0	0	5	0	0	2	5	0	3
б)	4	3	3	2	1	3	1	2	5	0
в)	3	2	4	4	2	5	3	4	2	2
г)	2	5	5	3	3	2	2	5	3	4
д)	1	4	2	0	4	4	4	1	1	5
е)	0	1	1	1	5	1	0	0	4	1

Отже, якщо в тебе:

40-50 балів — тобі терміново треба завести велику надійну тварину, щоб ви могли піклуватися одне про одного, разом гуляти по всіх усюдах, вести філософські бесіди про сенс буття і просто так, ні про що. Звичайно, мова йде про собаку — веселу, добру, розумну, вірну — порода ролі не грає. До речі, всі чудові риси великої тварини можуть бути і в маленьких песиків. Просто їхня дружна і великодушна натура захована в менших параметрах.

30-39 балів — тобі подобається затишок, приємні дрібнички, чуйні книги зі щасливим кінцем, захід сонця над водою... Останній штрих до цієї мальовничої картини — лагідна, грайлива і волелюбна кішка. Вона не буде твоїм нудним тягарем, навпаки, наповнить життя інтелігентним сприйняттям реальності. Коти, як ніхто інший, знають про нас і про життя взагалі дуже багато.

20-29 балів — весна, синє небо, повітря дзвенить від співу птахів, дзижчання комарів та тріщання бабок, а в тебе на душі — зима, пустка...Чи є хтось живий? У відповідь хоча б хтось цвіркнув.

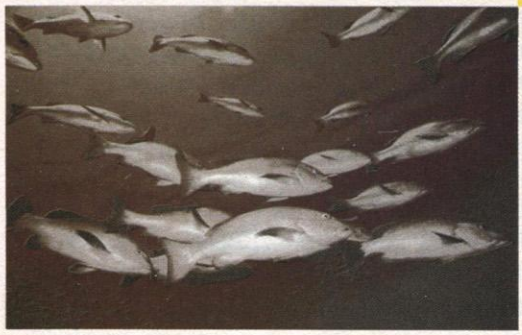

Значить, треба купити пташку! Яскраву, рухливу, живу... Став їй хорошу музику, можна джаз, і в жодному разі не вчи говорити, нехай співає (каркає, цвірінькає, свистить...)

11-19 балів — «Нічого не промовила рибка, лише хвостом по воді плеснула». І черепаха нічого не скаже, і вуж, і хом'ячок, але це зовсім не означає, що з ними не можна спілкуватися. Їх можна почути, попередньо вивчивши реакції та поведінку. Підключи свою увагу та серце, і у ваших стосунках все буде ОК!

0-10 балів — твій випадок — особливий. Ні пудель, ні канарка, ні морська свинка тобі не допоможуть. Таку натуру може вдовольнити хіба що крокодил, ігуана чи скунс. Хоча в ідеалі тобі потрібен мамонт з довгою перламутровою шерстю і маленькими ріжками. Та, на жаль, ідеали — річ хиромерна, але ти спробуй. Згадай приказку: «Все або нічого»,— і подумай, чи варто тобі взагалі когось заводити?

Ну ось, якщо ти вже точно знаєш і твердо вирішив, кого краще пустити у своє життя, негайно починай діяти. Тільки візьми до уваги ще кілька порад на тему: «Тварина в домі».

■ Жива істота поруч з людиною повинна бути джерелом радості, а не тягарем і суцільними неприємностями. Тому обов'язково постав собі запитання, чи не страждає хтось із вашої сім'ї алергією. Схильність до алергії може визначити лікар, але жодний аналіз не допоможе виявити чутливість до якоїсь конкретної породи. Відомо, що не викликають проблем короткошерсті коти, пуделі, тер'єри і ші-тцу. Спробуй, по можливості, побути якийсь час (хоча б кілька годин) із вподобаною породою, якщо проявів алергії не виявиться, таку тварину можеш брати на виховання.

■ Якщо ти понад усе цінуєш порядок у домі і будеш боляче сприймати усілякі пустощі свого нового приятеля, краще приведи додому дорослу, виховану і спокійну тварину. Поважний вік у котів починається з двох, а в собак — з трьох років. Але в такому випадку не забувай, що ти маєш справу уже із сформованою особистістю, довіру і любов якої треба завоювати. Та якщо стан меблів, шпалери на стінах і чистота тебе не надто хвилюють (раджу прислухатися до думки всіх мешканців вашого дому з цього приводу), краще візьми в хату «дитинча», тобто тваринча. Ти будеш його першим і, сподіваюсь, єдиним вихователем та найкращим другом.

■ Кого все ж таки краще взяти — собаку чи кота, а може, папугу чи морську свинку, а може?.. Щоб правильно відповісти на це нелегке запитання, зваж, скільки коштів вимагатиме догляд за конкретною живою істотою. Найбільше потребують собаки — це і корм, і відвідини ветеринара, ліки, щеплення, і миючі засоби, і повідки, і намордники, і ще багато чого іншого. Крім того, собакам треба приділяти багато уваги: гуляти, тренувати. Вони взагалі не люблять самотності, на відміну від котів.

Коти ж, навпаки, є натурами самолюбивими, вони можуть довший час бути поза твоєю увагою. Але і їм треба приділяти достатньо часу. Якщо з часом у тебе зовсім проблематично, краще взяти додому хом'ячка, черепаху, морську свинку, канарку чи папугу. Ці істоти принесуть в дім не менше радості й тепла, а утримувати їх простіше та й дешевше. Хоча й тут бувають винятки. Отож нехай твій вибір буде правильний і принесе тобі та твоєму чотирилапому, двокрилому, вусатому чи хвостатому другові радість спілкування.

ЛЮДИ-запальнички

Віднедавна капітан Немо взяв собі за звичку навідуватися в гості до мене в лабораторію. Ні, проти я нічого не маю, одне мені тільки не подобається. Сяде він на високий лабораторний табурет, розкочегарить свою люльку і давай крізь хмари диму розглядати, як я пораюся за штативами, з реактивами, за макетами. Не раз і не два йому казав: «Спалиш мені лабораторію — наука фізика тобі цього не подарує. Невже не можна хоча б тут не палити? Тут же препарати, апарати, реактиви, а вони, між іншим, по-різному на дим реагують...» Та де там! Як сидів, люлькою попихкуючи, так і сидить. «Мені, — каже, — старому морському вовку, не личить якихось реактивів боятися, хоч би вони й вибухонебезпечні були. «Так і дискутуємо з ним. І от вирішив я спробувати налякати його одною страшненькою оповідкою — про пірокінез. Хочеш — і ти собі послухай.

Забутися — і згоріти

Пірокінез — раптове і непояснене самозапалювання, коли людина за лічені секунди перетворюється на купку попелу. Взимку 1905 року в Англії стались три дивні пожежі. У невеликому селищі Батокс-Гет (графство Гемпшир) у будинку знайшли обвуглені трупи подружжя Кайлі. Ані меблів, ані гардин, ані килима, на якому лежали жертви вогню, полум'я не зачепило. У Лінкольнширі під час такої ж пожежі згорів фермер, а разом з ним на той світ полетіло ще 300 гусей і курей. Через кілька днів потому раптово загорілася ще одна місіс поважного віку.

У 1996 році в австралійському місті Брісбейн вискочила з мотелю з диким лементом оголена пані. Трохи заспокоївшись, вона оповіла про те, що приїхала сюди на відпочинок разом із чоловіком, лягла в ліжко, а її половинка тим часом пішла у ванну... Повернувшись, чоловік ліг поруч і... обдався вогнем та за якусь мить перетворився на попіл. Втім, непоодинокі випадки самозагоряння трапляються в іншому австралійському містечку — Ліссах. Жителі його самозапалюються у 18 разів частіше, ніж деінде у світі. Тільки минулого року там зафіксували 4 таких випадки. Одним з них виявився 9-річний хлопчик на ім'я Гельмут.

Хлопці дражнили його товстуном — через надмірну вагу. А якось довели вони бідного товстунчика до того, що той не на жарт «накалився» і... загорівся. Вогонь перекинувся на урвителів, котрі стояли поруч, і забрав з собою ще 7 життів, котрі у прямому розумінні згоріли до останнього гудзичка.

У 1993 році настоятель католицької церкви у місті Орельяно (Перу) читав своїм парафіянам проповідь. І на словах про те, що на усіх грішників чекає вогненна Геєнна, страшно залементував і перетворився на вогненний стовп. Парафіяни з жахом кинулися геть, вирішивши, що Господь скарав священика за його гріхи. Коли страшенна цікавість погнала їх назад до храму, то побачили абсолютно неспалений вогнем одяг і вигорілий всередині труп. От і все, що залишилося від настоятеля.

У 1998 році житель Мадрида Роберто Гонсалес слухав чергову заздравицю на власному весіллі, аж тут раптово спалахнув і згорів за кілька секунд. Свідками цієї вельми дивної події стали понад сто гостей. Ніхто з них, між іншим, аніскілечки не постраждав.

Не втратити б у поле

Живе у Франції такий собі Жак Міллон, лікар-психолог. Пірокінезом він зацікавився, коли довелося йому мати справу з пацієнтами, що начебто намагалися себе підпалити. Самі ж пацієнти це заперечували. Мовляв, просто вони ні сіло ні впало самозаймалися вогнем. Слово за слово, лікар і собі запалився ідеєю власного дослідження. Запалитись то запалився, а спитай йо-

го, чому люди загоряються, то він тільки руками безпорадно розведе. Втім, якісь гіпотези на пояснення цього феномену все ж таки є. Одна з них каже, що винуватець пірокінезу — особливий різновид бактерії, котра «пожирає» цукор із людського організму, а натомість виробляє летючі та горючі речовини. Наприклад, спирт. А пірокінез — це згорання «проспиртованого» організму від випадкової іскри. Бактерію цю поки що не виявили, вона існує лише як комп'ютерна модель. Та я не здивуюсь, якщо цю піробактерію колись і справді виявлять. Втім, це все одно не пояснює всього. Чому ж тоді один за одним раптово займалися і згорали люди? Або чому люди, а не щось інше?

Є ще одна гіпотеза про різні види полів — електричні, магнітні, гравітаційні. Біополе, зрештою. Ми чудово знаємо, чому яблуко падає вниз, чому стрілка компаса показує на північ, чому грозові хмари метають блискавиці і навіть чому одна людина відчуває присутність іншої через товсту стіну. Всі перелічені тут види полів взаємодіють між собою, і який кінцевий результат такої взаємодії, ніхто до пуття не знає.

Та ми й досі не можемо пояснити, чому температура тіла здорової людини протягом доби відхиляється на плюс-мінус півградуса?! Чому при стресі виникає раптовий жар? Отже, я набираюся відваги, аби підтвердити, що у природі існує ще один різновид невидимого для людини поля — пірополе. Воно має властивість нагрівати білкову матерію, але не будь-яку, а лише ту, котра володіє потужним біополем, — тобто людське, а не чиєсь там іще тіло. Тоді добові коливання температури нашого тіла — це результат коливання пірополя навколо свого середнього рівня. А жар під час нервового потрясіння — це так званий термоневроз, результат взаємодії пірополя з нашим ослабленим біополем.

Будь-яке відоме нам поле Землі (електричне, магнітне) подекуди незбагненним чином «вибрикує», видає потужний спалах своєї енергії в обмеженій ділянці простору. Точнісінько так само поводиться й пірополе. У цьому полі вкрай рідко, але досить-таки ефективно трапляються потужні спалахи своєї енергії, схожі на розряди невидимої блискавки. Людина, потрапивши в такий пучок, повинна спалахнути і миттєво згоріти, що і стається при пірокінезі. Стоятимуть на шляху такого пучка кілька чоловік — і згорять усі без залишку.

Питання — відповідь

Чому не загоряється одяг та інша матерія? Мабуть, тому, що все це неживе, і пірополе з ним просто не взаємодіє. Воно, наче вогонь, піднесений до калюжки спирту, налитого на столі. Полум'я повністю випалить сам спирт, а стіл ну хоч би на градус тобі нагрівся!

А як же тоді пояснити таке разюче зростання самозаймистих випадків за останні десятиріччя? Мабуть, річ у тому, що людина за цей час порозумнішала, а разом з тим і «обросла» потужнішим та міцнішим біополем, ставши більш ласим шматочком для спалюючих сил природи. Як би не прикро це звучало, але не тільки мистецтво потребує жертв. Людських.

Всі факти, які так чи інакше можна було б витлумачити як вияв пірокінезу, колись фіксувались як нещасні випадки з вогнем, смерть від удару блискавки або навіть самознищення на знак протесту й таке інше.

У запилених архівах Вітебської обласної пожежної інспекції (Білорусь), можливо, й досі ще зберігається справа про загибель 15-річного хлопця Руслана в 1973 році. Юнак спалахнув і за мить згорів просто на очах у матері. Ні одежа, ні предмети поруч з ним не понищилися. Мати Руслана збожеволіла з горя — її свідчення слідство зафіксувало, але всерйоз не сприйняло. Офіційну версію трактували як захоплення хлопця хімічними дослідами та піротехнікою (бенгальськими вогнями, хлопавками, петардами). Начебто загинув він не внаслідок загадкових і до кінця незрозумілих обставин, а через необережне поводження із саморобними феєрверками. І всі питання відпали.

Миттєве спопеління у 1980 році родини старовірців (четверо дітей, батьки і дід) у Хабаровському краї також не виявилось плідним полем досліджень, а пройшло у справі як акт релігійного фанатизму, хоч усі обставини смерті вказують саме на пірокінез. Співпрацювати зі слідством уцілілі старовірці відмовилися, а там і взагалі поїхали геть із «згубного місця».

Штучні вияви пірокінезу вчені однозначно відкинули — ні наука, ні техніка не здатні створити прилад, котрий би викликав локальний спалах матерії такої сили. І що ж тоді лишається? Працювати, працювати, працювати... Щоб, можливо, колись і дати відповідь на питання: чому займаються люди та як від цього вберегтися?

Чому в хатинки ніжки курячі?

«Хатинко, хатинко, повернися до лісу задом, а до мене передом!» Скажи, ну хто не знає цієї майже крилатої фрази?! Крилатої настільки, що ніхто вже й не задумується над тим, а чого це, власне, хата має повертатися до людини входом, коли в усіх інших домівках людина до цього самого входу йде сама? Дивина? Дивина, та ще й незрозуміла. І не тільки мені, між іншим. От я й задумався, а може, не випадково хатинка на курячих ніжках крутиться туди-сюди, замість спокійно стояти на місці? Та й ніжки ці — настільки вже вони не вписуються в архітектурні уявлення людини, що полишити їх на совісті бурхливої фольклорної уяви просто неможливо. Непроста, ой непроста ця хатинка на курячих ніжках.

Звідки ніженьки ростуть?

Дехто з ученого люду, між іншим, і дотепер думає так само, як я. Думають учені голови, думають — і до сьогодні шукають зашифроване в самій хатинці таємне коріння. Декому навіть вдається щось знайти. От візьмімо, наприклад, етнографа-слав'яніста Сергія Сатіна. Він розглядає цю деталь сили-силенної народних казок як... ворота в потойбіччя. Не більше, але й не менше. І знову ж таки — казковий Іван змушує хатинку обернутися до нього передом, а до лісу — задом. Невже такий дужий та прудкий хлопець не міг обійти її? Не сидів же він на печі тридцять літ і три роки, тут мала би бути якась серйозна причина.

Виявляється, роздаються поодинокі дослідницькі голоси, що справді хатинку цю обійти живій душі просто неможливо! Тільки пройшовши крізь неї, герой може потрапити в інший світ. Хатинка на курячих ніжках — то така собі своєрідна митниця, прикордонний пост, а Баба-Яга (казкова відьма) — охоронець входу у царство мертвих від небажаних «туристів» та нелегалів.

Це, мабуть, зрозуміло і без особливих досліджень! Та чому ж у хатинки ніжки саме курячі!? Це явище називається зооморфізмом. Річ у тому, що посеред давньослов'янських поселень ще за язичницьких часів ставили тотемний (тотем — символ звіра, птаха тощо, який вважався покровителем роду, племені) знак, частіше за все це виявлявся знак орла. Згодом, коли слов'янські племена осіли на певних територіях і їх поселення стали більш-менш постійними, ця тотемна птаха поволі витіснилась і з їхніх домівок, і з їхньої свідомості. Так і з'явилися у казках хатинки на пташиних ніжках, котрі з орлиних перейшли на курячі. (Точніше — півняча, адже саме ця птаха є оберегом від нечистої сили в українських казках і легендах). У казках пізнішого походження ми можемо простежити заміну хатинки на криницю, а могилу — як вхід у потойбіччя. (Варто лише туди потрапити, і стежка сама веде куди слід.)

Зооморфізм зооморфізмом, але чому не вуха, не гребінь, не хвіст півнячий причепили хатинці, а саме ноги? Чи не витає тут у повітрі ідея, що вхід у потойбіччя — величина аж ніяк не стала, що він постійно зміщується, сьогодні тут, завтра за тридев'ять земель, а післязавтра взагалі десь на краю галактики? Гарно в'яжеться з уявленнями про «коридори» в інші виміри.

Слабкодухі тут не ходять

Але не варто уявляти собі хатинку-птаху тільки як вхід у потойбіччя. Власність Баби-Яги була також місцем посвячення — ініціації юнаків у стан дорослих. Ініціація — це право бути дорослим. Здійснювалася вона за усіма правилами, проводилася, як на наш погляд, досить-таки жорстоко та проходила у спеціально пристосованих для цього величеньких макетах священних для слов'-

ян тварин: ведмедя чи курки (у китайців, наприклад, це був змій). Юнака заводили всередину через пащеку. Відун вводив його у транс за допомогою пахучого зілля, легких наркотиків, робив з ним усе те, що треба було робити для проходження ритуалу. Починалися випробування на витривалість та силу. Той, хто переходив цю естафету, визнавався дорослим і міг навіть одружуватися, коли заманеться. Так проходив відбір сильніших, а в казках ідеться про цей обряд як про пожирання. Недарма ж Баба-Яга норовить Івана-героя з'їсти, а Змій Горинич — проковтнути.

Інші цілком серйозно вважають, що хатинка на курячих ніжках — взагалі центр іншого світу, а за старшу там усе та ж Баба-Яга. Назва «курячі» ніжки скоріш за все походить від «курних» — окурених димом стовпів, на які давні слов'яни ставили «хатину смерті» — невеликий зруб із померлим усередині. (Такий поховальний обряд існував у слов'ян ще в VI-IX століттях). Баба-Яга у такій хатинці була начебто живим мерцем — вона там собі лежала нерухомо і не бачила новоприбульця зі світу живих.

А новозеландський інженер Сем Дунік довго не думав і сам змайстрував таку хатинку. (Мабуть, наших казок начитався.) Сім років тому він почав споруджувати хатинку на облаштованому для цього комп'ютеризованому постаменті, куди вмонтував спеціальні детектори, здатні визначати положення сонця на обрії, а також температуру повітря у кожній із кімнат. Рухома конструкція крутиться, мов соняшник, за сонцем.

Що ж то було? Мабуть, помело...

Нещодавно мені вдалося прочитати статтю Юрія Росціуса «Баба-Яга з російської казки». Я читав і просто дивувався, до якого висновку дійшов простий московський інженер, якими такими здібностями йому пощастило володіти, щоб такот по-новому подивитися на цю стареньку тему. Отже, що ж (чи хто?) таке насправді Баба-Яга, запитує себе автор? І сам же на це запитання відповідає. Виявляється, ім'я цього казкового персонажа жіночої статі (на думку Ю. В. Росціуса) має прямий етимологічний зв'язок із словами «вогонь, вогненний». Її зовнішність — «гроза» — скоріш за все натяк на щось незвичайне, на подобу людського обличчя. Вона має персональний засіб пересування — ступу (різновид — вогняну ступу), керує нею за допомогою мітли чи копистки, іноді заправляється реактивним паливом і валить за собою (в польоті) дерева. Деколи в ролі баских скакунів виступають чорти, а тому, хто побачить відьму в польоті, віднімає мову...

Ну як тут не згадати про зустріч пророка Єзекіїля з «вогненним апаратом», котрий видає хаотичні звуки!? А частіше хатинку на курячих ніжках описують без вікон і дверей, тісну, незручну. Автор статті дотепно демонструє ескіз місячного модуля програми «Аполло», котрий дивовижно підходить до цього казкового опису. Сама ж Баба-Яга описана тут ось так: «З одного кутка в інший вона простягнула ноги, її страшнючий величезний з бородавками ніс вперся у стелю...» Мабуть, дослідник схильний просто вбачати в цьому «носі» якийсь дихальний простір, непристосований для роботи в земних умовах. Дивно йому й те, що така могутня лісова володарка як Баба-Яга могла погодитися на такі кабальні (ще гірші, ніж комунальні) житлові умови.

Мабуть, вдома її силі та чарівним можливостям і справді було тісно. Вона виходила надвір і давала волю своїм казковим почуттям: кришила, мов халву, довколишні гори, морила звірину, ганялася за дітьми, шукала людське м'ясо і залицялася до молодих хлопців (вочевидь, тих, котрі уже пройшли обряд ініціації). Якщо ж котрийсь з них погоджувався провести у хатинці на курячих ніжках кілька днів, то виходив звідти із чималеньким багажем знань. Хіба ж не зрозуміло — пришельці полювали за зразками земної флори та фауни, приносили взамін із собою віруси і саме через контакт з довірливими людьми навчались різних земних ремесел.

Що стосується пошуків людського м'яса, то й воно має раціональне пояснення: пришельці робили розтин мертвих тіл і таким чином вивчали анатомію людини.

Є тут одна цікава паралель: Міклухо-Маклай потаємно від усіх оперував мозок і частину горлянки померлого слуги, побоюючись підозр місцевих обивателів, аби ті не звинуватили його в гастрономічних пристрастях до людського тіла.

У викладі Росціуса все надто логічно пояснено, однак позбавлене деталей. І чому ж усе-таки пришельці, серед яких і Баба-Яга, користувалися такими архаїчними видами польотів, як реактивна ступа? Чому не взяли з собою на землю потужніших космічних винаходів?

Як би там не було, а Баба-Яга сидітиме на порозі своєї хатинки на курячих ніжках і чекатиме чи то Кащика Невмирущого, чи на Іванка-дурня. Важливо при зустрічі з казковою відьмою бути ввічливим, бо некультурних Баба-Яга не те щоб не любила... Вона їх просто їсть, не питаючи і прізвища. Навіщо, коли грубіяни для неї й так усі на один смак?

Амброз Бірс
Людина та змія

1

Достеменно відомо, і це підтверджено багатьма свідченнями, що оку зміїному притаманний магнетизм і хто підпаде під дію цього магнетизму, той загине, будучи вкушений цим гадом.

Розтягнувшись на дивані в халаті і пантофлях, Харкер Брайтон посміхався, читаючи вищенаведене місце в «Чудесах науки». «Єдине чудо тут у тому, — думав він, — що за часів автора мудреці й учені мужі могли вірити в таку нісенітницю». Пішла низка міркувань — Брайтон був людиною мислячою, і він машинально опустив книгу, не міняючи напрямку погляду. Як тільки книга зникла з поля зору Брайтона, щось у напівтемному куті кімнати привернуло його увагу. В темряві, під ліжком, він побачив дві світні крапки на відстані близько дюйма одна від одної. Може, газовий ріжок у нього над головою кидав відблиск на цвяхи у підлозі; він не став замислюватися над цим і знову взявся за книгу. Та за секунду Брайтон опустив книгу і пошукав очима те місце. Світні крапки були на тому самому місці. Вони начебто стали яскравіші і світилися зеленуватим. Йому здалося, наче вони трохи наблизилися до дивана. Він повернувся знову до книжки.

Аж щось у самому тексті навело Брайтона на думку, від якої він здригнувся і втретє опустив книгу. Харкер пильно вдивлявся в темряву під ліжком, де крапки горіли, як тепер здавалося, ще яскравішим вогнем, і виявив згорнуту в кільця велику змію — світні крапки були її очима. Огидна пласка голова її дивилась просто на Брайтона.

2

Поява змії у спальні міського будинку не такий уже й пересічний випадок, щоб не вдаватися до роз'яснень. Харкер Брайтон — тридцятип'ятирічний холостяк, ерудит, людина завидного здоров'я, багатий, спортсмен-аматор — повернувся в Сан-Франциско з подорожі по країнах віддалених і маловідомих і скористався гостинністю свого приятеля, доктора Друрінга.

Особняк доктора Друрінга — великий, старомодний — зберігав вираз гордовитої відчуженості. Він наче не бажав мати нічого спільного з сусідами і вирізнявся дещо примхливою вдачею. Однією з таких примх було крило, яке служило лабораторією, звіринцем та музеєм. Тут доктор вивчав ті форми тваринного світу, що викликали в нього інтерес і відповідали його смакам. Дружина та дочка доктора Друрінга не поділяли його допитливості до життя і звичок братів наших менших. Попри сусідство зміючника та пов'язані з ним похмурі асоціації, життя в особняку Друрінга Брайтону було цілком до душі.

3

Якщо не рахувати подиву і тремтіння, викликаного почуттям огиди, містер Брайтон не так уже й розхвилювався. Плазун належав до якогось невідомого йому виду. Про довжину він міг тільки здогадуватися; тулуб у тій частині, що виднілася з-під ліжка, був завтовшки з руку. Чим ця змія небезпечна? Отруйна? А може, це удав? Може, вона й нешкідлива, та вигляд у неї огидний.

Ці думки спонукали Брайтона до дії. Він підвівся, аби непомітно, не потурбувавши змію, вийти у двері. Підніс праву ногу, щоб ступити далі, і тої ж миті відчув, що не може цього зробити. Він сперся правою рукою на спинку стільця, та так і не опустив ногу на підлогу.

— Дурниці! — сказав він уголос. — Не такий уже я боягуз, щоб не зізнаватися самому собі, що мені страшно.

Він підняв ногу трохи вище, злегка зігнувши коліно, і різким рухом опустив її на підлогу — перед лівою. Брайтон не міг зрозуміти, як це трапилося. Такий же результат дала спроба зробити крок лівою ногою; вона опинилась перед правою. Пальці, що лежали на спинці, стиснулися; рука витягнулася, не випускаючи стільця. Можна було подумати, що Брайтон нізащо не хоче розставатися з цією опорою. Змія не ворушилася, але очі її тепер перетворились на електричні іскри.

Обличчя чоловіка посіріло. Він знову зробив крок уперед, потім другий, волочачи за собою стілець, і нарешті з гуркотом повалив його долі. Змія не видала ані звуку, не ворухнулась, та очі її були, як два сліпучих сонця. І через ці сонця самого плазуна не було видно. Райдужні кола розходилися від них і одне за другим лопалися, мов мильні бульбашки; здавалося, кола торкаються обличчя і

відразу спливають у безкраю далечінь. Десь глухо бив великий барабан, і крізь цей дріб зрідка пробивалася музика, ніжна, наче звуки золотої арфи. Він упізнав мелодію, що лунала на світанку біля статуї Мемнона, йому привиділось, що він стоїть в очеретах на березі Нілу, намагаючись уловити крізь безмовність сторіч цей безсмертний гімн.

Музика помалу перейшла у віддалений гуркіт. Перед ним була залита сонцем і дощовими краплями рівнина, опоясана півколом веселки, під її аркою скупчилося безліч міст. У центрі цієї рівнини величезна змія, увінчана короною, здіймала голову з клубка кілець і дивилася на Брайтона очима його покійної матері. Раптом ця чарівна картина знеслася догори, мов театральна декорація, і зникла за якусь мить. Щось із силою вдарило йому в обличчя. Це він повалився на підлогу; з переламаного носа і розсічених губів заюшила кров. Кілька хвилин він лежав приголомшений, із заплющеними очима, уткнувшись обличчям у підлогу. Потім очуняв і зрозумів, що падіння перемістило його погляд і порушило силу зміїних чарів. Тепер він зможе вибратися з кімнати. Та думка про змію, що лежала за кілька футів від голови і, може, готова до стрибка, готова оповити його шию своїми кільцями, була нестерпна! Він знову поглянув у ці страшні очі і знову потрапив у полон.

Змія не рухалася; тепер вона, здавалося, втрачала владу над його уявою; величне видовище, що постало перед ним кілька митей тому, більше не з'являлося. Чорні намистини очей, як і колись, поблискували з невимовною злістю. Немов тварина, впевнена у власній перевазі, вирішила не вдаватися до своїх згубних чарів.

І отут сталося щось страшне. Чоловік, розпростертий на підлозі всього лише за два кроки від свого ворога, звівся на ліктях, закинув голову, витягнув ноги. Обличчя його у плямах крові було дуже бліде; широко розплющені очі вилазили з орбіт. На губах з'явилася піна; вона жмутами спадала на підлогу. По тілу його пробігла судома, воно звивалось по-зміїному. Він прогнув поперек, пересуваючи ноги з боку в бік. Кожний рух дедалі більше наближав його до змії. Брайтон витягнув руки, намагаючись відіпхнутися, і все-таки не переставав підтягуватися на ліктях все вперед і вперед.

4

Доктор Друрінг та його дружина сиділи в бібліотеці. Учений був у гарному гуморі.

— Я щойно виміняв в одного колекціонера чудовий екземпляр ophiophagus'a, — сказав він.

— А що це таке? — мляво поцікавилася дружина.

— Боже милостивий, яке невігластво! Ophiophagus — це змія, що пожирає інших змій.

— Будемо сподіватися, що вона пожере всіх твоїх, — сказала дружина. — А як їй це вдається? Вона чарує їх?

— Як це на тебе схоже, люба, — сказав доктор з удаваним обуренням.

— Ти ж прекрасно знаєш, що мене дратує найменший натяк на цю маячню про гіпнотичну силу змій.

Розмову їх перервало оглушливе голосіння, що струсило спокій дому. Наче голос демона, що верещить у могилі. Він повторився ще і ще. Доктор і жінка підхопилися на ноги, він — здивований, вона — бліда, оніміла від жаху. Відгомін останнього зойку ще не встиг затихнути, як доктор вибіг із кімнати і кинувся нагору по сходах, перескакуючи відразу через дві сходинки. У коридорі перед кімнатою Брайтона він зіштовхнувся зі слугами, що збігли з верхнього поверху. Усі разом, не постукавши, ввірвалися в кімнату. Брайтон лежав ниць на підлозі, мертвий. Його голова і руки ховалися під ліжком. Вони відтягнули тіло і перевернули його на спину. Обличчя мерця було вкрите кров'ю і піною, очі майже вилізли з орбіт. Жахливе видовище!

— Розрив серця, — сказав учений, кладучи долоню на пульс. Тут він випадково глянув під ліжко.

— Боже мій! Як воно тут опинилося?

Він витяг з-під ліжка змію і жбурнув її, все ще зібрану в кільця, на середину кімнати, відкіля вона з різким шарудливим звуком пролетіла по паркету до стіни та так і лишилася там. Це було зміїне опудало; замість очей у голові в нього сиділи два звичайнісінькі гудзики.

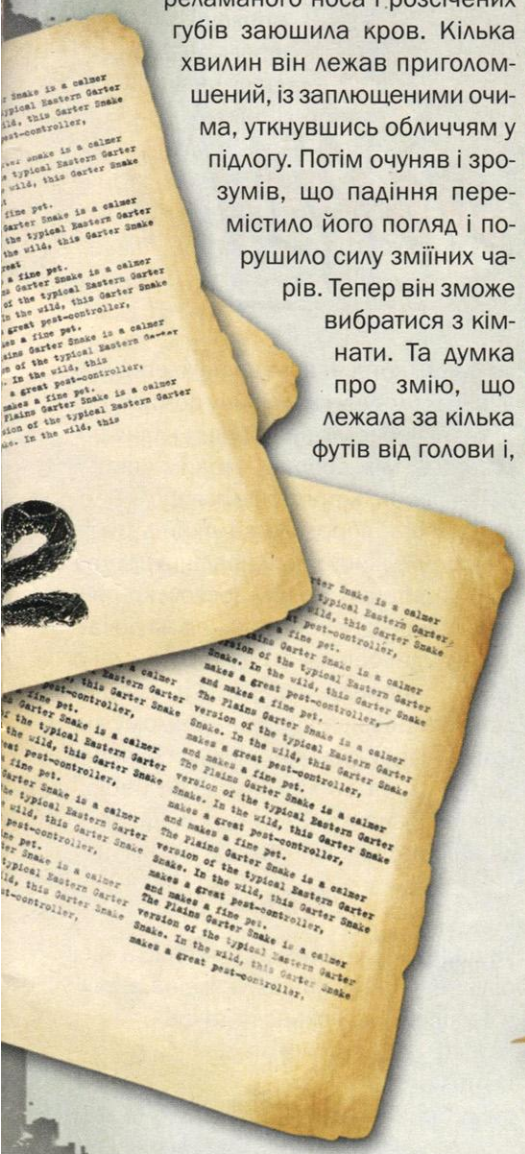

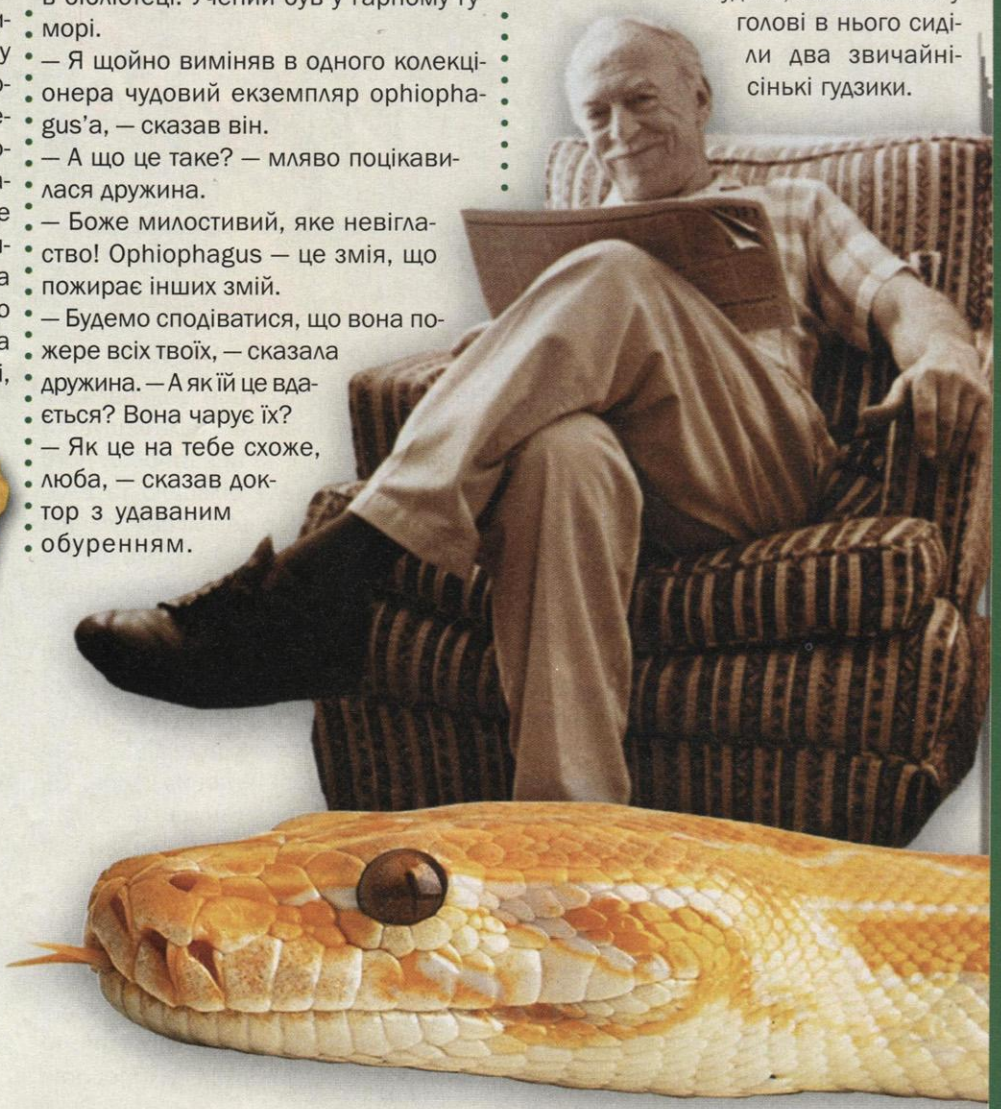

Перший проклятий

Привіт, безстрашненькі мої, відважненькі, від минулого номера нелякані. Готові до чергової порції страшилок, кортить відчути тік адреналіну у крові? Тоді вперед, за мною. Будемо лякатися, будемо здригатися, будемо тремтіти і лізти під темну ковдру, де, може, ще страшніше — бо ж темно! Втім, особливо лякатись нікому не раджу — мені від того користі ніякої. А чого б мені хотілося, так це щоб ви ще й думали, вникали і на вус мотали. Аби ні з ким із вас нічого подібного не сталося.

Каїн та перші ночі

Першим убивцею, за біблійними переказами, був Каїн. Він приносив офіру Богові, кладучи на вівтар частину свого прибутку від випасання овець, а його молодший брат Авель збирав земні плоди і теж був вдячний за це Богові. Та одного разу дим від офіри (пожертви тобто) Каїна постелився землею, а пахощі Авелевих плодів піднеслись до неба. Господь не прийняв дарів Каїна за те, що вони не були щирими (Каїн віддав у офіру найгіршу вівцю). За це старший брат нещадно і жорстоко відплатив Авелю. Чи то заздрощі стали тому причиною, чи то м'яке серце молодшого брата, але Каїн учинив смертний гріх. За злочин цей суворо покарав його Господь, перетворивши на упиря. «Навіщо нам цей упиряка?» — подумали Каїнові односельці і вигнали його з ганьбою за межі свого селища. Хай забирається геть звідси!

Вигнаний, нікому не потрібний, блукав він узбіччями цивілізації, уникаючи сонця та спраглий крові. У своїй самотності надибав він могутню відьму, котру звали Ліліт. Вона навчила Каїна використовувати свою кров для могутньої магії (ось чому дехто називає першим упирем саме Ліліт, а не Каїна). Ліліт навчила Каїна багатьох речей, навіть створювати з крові собі подібних. Сьогодні б це назвали клонуванням, тоді не називали ніяк.

Друге покоління Першого міста

На перших порах Каїн відмовлявся множити собі подібних і захаращувати ними світ Божий. Та врешті-решт його самотність ставала більшою та більшою, терпіти її було дедалі важче, і він сотворив трьох упирів. Та трійка виплодила ще 13, і ці ненаситні, ненажерливі монстри вирядились до перших у світі людей, бездумно гамуючи свій голод та послуговуючись ними як маріонетками у своїх сімейних розборках. Каїн, вельми розгніваний такою поведінкою, заборонив створювати нових упирів. Зібрав він своїх дітей та внуків і заснував велике місто — Перше місто, де упирі та смертні існували пліч-о-пліч.

Патріархи та клани

Та на цьому справа не завершилася. Нащадки Каїна сварилися між собою за любов прародича, і знову смертні ставали пішаками у їхній грі. Зрештою місто впало в руїнах. Одні подейкують, що причиною було стихійне лихо, а інші — що незграбно використана магія прискорила катаклізм. Каїн пропав у пустелі, і ніхто про нього більше ніколи не чув. Троє упирів другого покоління також зникли під шатром таємниці. Але 13 онуків Каїна, котрих не було кому приборкувати, почали творити нових упирів. Ці 13 упирів тепер відомі нам як Патріархи. А їх нащадки, створені за їхньою ж подобою, успадкували здібності та прокляття Патріархів. Так утворилися клани.

Темні віки

Клани поширилися по всьому світу, волочачи за собою розбрат і страждання. Кожне наступне покоління упирів народжувалося слабшим за попереднє, але це компенсувалося великою кількістю новонавернених. У зікуратах Вавілона, у палацах Криту, в судах Риму упирі правили як потаємні тирани, постійно використовуючи смертних та солдатів, котрі ні про що не здогадувались, як смачну і калорійну поживу. Одні упирі переслідували інших, клани ворогували між собою, — таким чином, давні чвари, котрі тягнулися ще з Першого міста, породили великий джихад (священну війну проти невірних), котра триває дотепер. Каїніти досягли критичної позначки перенаселення на початку середньовіччя. В цей час чимало упирів правили відкрито, а смертні люди опинилися внизу, на самому дні їхньої нічної культури. Кількість упирів збільшилася до максимально небезпечної позначки, і здавалося, що Земля належатиме каїнітам на віки вічні.

Бунт

Та це ще не кінець нашої історії, а тим більше — історії нащадків Каїна. Вони у своїй самозакоханості та пихатості відверто афішували власну силу. За-

плутані у всьому селяни пошепки обговорювали монстрів один з одним, і церква до цього почала прислухатися. Вражаючі доповіді деяких священиків породили несамовиту інквізицію, і помста смертних вилилася у лави вогню і крові. Авжеж, упирі були у кількасот разів міцніші та вправніші за смертних, але людей було без числа, і під натиском таким поріддя пекла просто не витримало. Упиря за упирем витягали із їхніх сховищ і віддавали на поталу вогню і сонячного світла.

Серед нащадків Каїна знову почався бунт. Новоприбулі упирі, котрих використовували старійшини як жертовних ягнят, почали бунтувати проти своїх господарів та наставників.

У Східній Європі група упирів відкрила можливість розривати містичний зв'язок, через який старше покоління керувало своїми дітьми. Незадовго потому всією Європою прогуркотів нічний бунт — повсталі новачки скидали гніт своїх хазяїв. Із появою інквізиції та до початку бунту здавалося, що світ каїнітів приречений на вимирання. Таким чином, у XV столітті було скликано загальний збір. Сім із 13-ти кланів об'єдналися у структуру під назвою Камарилла. Значною мірою Камарилла пригасила бунт і поклала край великому маскараду. От що постановили лорди Камарилли: «Ніколи більше і за жодних обставин упирі не правитимуть відкрито. Ми будемо ховатися від людей, приховуючи нашу природу від нашої здобичі, і через кілька десятиліть смертні знатимуть про нас лише з легенд».

Як гадалося, так воно, всупереч приказці, і сталося. Після того як маскарад набув чинності, інквізиція поступово забула про свої початкові плани. Ті бунтарі, котрих вигнали в необжиті землі, згодом почали з'являтися під назвою страхітливого культу Саббат.

Із відкриттям Нового Світу та розквітом науки людство поступово забуло про каїнітів, думаючи натомість про них, як про породження міфів. Але, залишаючись у темряві, упирі продовжували чинити свої брудні справи. Війни джихаду вирували, як колись, відкриті нічні бої перейшли у підступні засади та інтриги із використанням людей-пішаків. Заплутавши у свою павутину міста, котрі постійно розвивалися, упирі відмовилися від своїх старих ігор на користь нових, не менш смертельних.

Сьогоднішні ночі й Геєнна пекельна

Війни тривали віками й тривають донині. Джихад лютує, немов приречений існувати вічно. Хмарочоси прийшли на заміну старим палацам, а кулемети й ракети — мечам та смолоскипам. Якщо колись багачі мріяли про скарбниці золота, то тепер марять пакетами цінних паперів — гра залишається такою ж. Каїніти воюють із каїнітами, клани ворогують одні з одними, Камарилла погрожує кулаками Саббату, і так, кажуть скептики, буде завжди. Ворожнеча, котра зародилася ще у часи Карла Великого, досягла свого апогею (найвищої точки) на вулицях Нью-Йорка. Постійна розбудова міст є чудовим полігоном для упирячого полювання, нагнітання війни і сили.

Упирі дедалі частіше говорять між собою про Геєнну пекельну — давні пророкування, — нічний Апокаліпсис, коли більшість старих упирів покинуть свої сховища, щоб знищити всіх молодих та недосвідчених нащадків. Геєнна, як кажуть упирі, буде ознакою кінця світу, коли упирі та смертні будуть поглинуті невмолимим потоком крові.

Деякі з упирів усе ж таки намагаються призупинити Геєнну, а деякі чекають на неї зі стійкістю фаталіста. Є й такі, хто вважає її просто міфом. Ті, хто вірить у Геєнну, переконують інших, що кінець світу вже близько, і це — питання кількох літ. Але ніхто не скаже точно, чи встигну я, Класний, зробити все задумане. А так хотілося б!..

Квентін Тарантіно та його картини

В темно-сірому плащі,
Чорних окулярах,
Я, тихенько криючись,
Топаю бульваром.
Де фанатки? Фани де?
Хтось легенько свище.
Тихо — хтось сюди іде!
Комірець повище.
І ховаюсь, наче кріт,
Хоч і вечір гарний,
Злий-презлий на цілий світ,
Бо я — популярний!

На щастя превелике, рядків цих до мене поки що не віднесеш. І ходити я можу всюди, де заманеться, і не боятися, що перестрінуть орди шанувальників. Не тільки я так думаю, між іншим. «Іноді мені дуже незручно, що я не можу просто зайти до крамниці чи взяти напрокат улюблений фільм, не викликавши ажіотажу. Ні, я не скаржусь на славу, не так це вже й погано, бо я роблю все, що заманеться...» Так в одному з інтерв'ю висловився Квентін Тарантіно. Якщо тобі хоч раз траплявся на очі його фільм, ти погодишся, що найважливіше для нього — «своє» кіно, не схоже на інші, щоб сіяти в головах кіноманів різні думки. Кіно, як і життя, не може бути простим, як «Рембо-2».

Тарантіно-Буратіно

Ні-ні, ніхто нікого не обзиває, просто через його допитливість мені спадають на думку аналогії з цим казковим довгоносиком. Акторський досвід Тарантіно на зйомках «Кримінального чтива» тривав три дні, та ще тиждень роботи в епізоді «Чотирьох кімнат». Інша річ — «Від заходу до світанку», де він зіграв одну із основних ролей і пробув на екрані практично весь час. Приклав він руку й до сценарію цієї стрічки. Квентін завжди любив жахи, а тут така нагода дозволити собі казна-що, не ризикуючи когось шокувати. Він і дозволив...

Конні & Тоні — подружжя в законі

Та за всіма законами природи та жанру, перш ніж мав народитися маленький Квентін, спочатку мали десь зустрітися його батьки і якщо не покохати один одного, то хоча б заприятелювати на деякий час. Так воно і сталося — в 1960-х роках. Конні була 16-річною студенточкою, Тоні — 21 річним студентом юридичного факультету, який потай марив кар'єрою актора. Мріяли вони про маленького Тарантінчика чи ні, ми не знаємо, та 27 березня 1963 року в місті Ноксвілль (штат Теннессі) таки з'явився на світ Божий майбутній культовий режисер.

Пройшло два роки. Молоде подружжя надумало перебратися до Лос-Анджелеса. Вже на новому місці мати волочила за собою Квентіна на всі кіносеанси, і скажи, хіба потрібно було щось ще, щоб уже тоді хлопчисько по самі вуха втріскався у це мистецтво!

Оті ранні кінопоходеньки давалися взнаки і багато-багато років потому, тож не дивно, що коли Квентіну виповнилось 22, він подався на роботу просто до відеокрамниці, що на Манхеттенському пляжі в Каліфорнії. Там він на пару з френдом, якого звали Роджер Аварі, переглядав і критично оцінював різні стрічки. Оцінював — і мотав собі на вус, як не треба знімати кіно.

Свою першу, незавершену стрічку він створив у 1986 році і назвав її «День народження мого кращого друга». Фільм був написаний на пару зі шкільним другом, котрий ходив за ним, немов хвіст, і занотовував перший сценарій. Через рік з'явився «Справжній романс».

До 1988 року Тарантіно написав ще один сценарій, а в 1990 році продав сценарій «Справжнього романсу» за казкову ціну. Зароблені в такий спосіб гроші він вклав у наступну свою працю — «Скажені пси», яку зняв у чорно-білому варіанті з друзями в головних ролях. (Гарненький хлопчик, на піцу з кокаколою не розтринькав, як зробив би дехто на його місці.) Врешті-решт Тарантіно залишив відеокрамницю, щоб зробити повторний запис фільму для «CineTel» — крихітної голлівудської компанії. Саме тоді йому трапився Лоренцо Бендер, і це був один із найкращих днів у його житті. Лоренцо відвідував курси кінематографу з Пітером Блудом, котрий знав Харві Кейтеля ще з акторської студії. Кейтель перечитав сценарій і був вражений настільки, що виділив не вагаючись енну суму на фільм.

Він сам знімався у цій стрічці і допомагав підбирати акторів на головні ролі. Продюсер Монте Гелман та Річард Гладстейн теж не погидували участю в цьому проекті. А здавалося б, якась нещасна напівлюбительська зйомка!

У 1991 році Тарантіно відзняв деякі сценки стрічки «Шалені пси» — цього разу вже за участю Харві Кейтеля та Стіва Бушемі — і запропонував їх на розсуд кіногромадськості. Громадськість сказала «О!», і в 1992 році прем'єра «Скажених псів» мала місце на найбільш відомому фестивалі незалежного кіно під назвою «Sundance». На учасників фестивалю кіно справило ефект розірваної бомби. Про Квентіна Тарантіно заговорили у світських салонах, на різних вечірках, у барах за пляшкою дієтичної кока-коли і просто на вулицях та на кухнях.

За крок до слави

Тарантіно був учасником багатьох фестивалів у 1992 році, підтримуючи свій фільм та створюючи наступні сценарії — «Кримінальне чтиво» («Пальмова гілка» в Каннах 1994 року).

«Кримінальне чтиво» стало одним з найпопулярніших фільмів року. Стрічка зібрала понад 200 мільйонів доларів у світовому прокаті і висувалась відразу на сім «Оскарів».

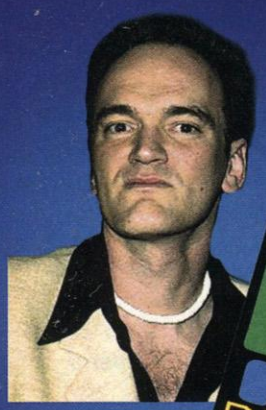

Тарантіно, попри нарікання критиків та недоброзичливців, мріє створити кіно, яке пережило б свою епоху. Такий фільм він вважає шедевром.

Кажуть, що від скромності містер Квентін не помре. Він знав ще у молодості, що слава його не обмине десятою дорогою. Адже чим більше в режисера слави, тим більше сили. Навіть дуже популярного актора не треба буде довго вламувати, аби згодився на роль.

Але слава, як зла мачуха, іноді любить піджартовувати над своїми улюбленцями. Усі, кому не ліньки, починають «косити під Тарантіно». Навіть нове словечко придумали — «тарантіноманія».

Відразу після «Кримінального чтива» Квентін зіграв роль у «тарантінівській» стрічці «Дестіні вмикає радіо», потім — в одній з новел «Чотирьох кімнат». Ось тут думки критиків і поділилися: одні вважають, що Тарантіно варто зніматися в кіно, а інші переконують усіх, що йому тільки б сидіти в режисерському кріслі. Але і ті, й інші були здивовані тим, що Квентін Тарантіно, тримаючись на гребені слави, не кинувся творити наступного фільму, а заходився обмірковувати плани на майбутнє.

Слава його не зіпсувала. Навпаки, спонукала до активніших дій та мандрів за межі Америки. Його впізнавали на вулицях і в Токіо, і там, де панує комуністичний режим. Відтоді його назвали крупним спеціалістом із самореклами, додавши до цього і дещицю злісних пліток про його особисте життя. Але Тарантіно просто лишається собою, не купується на дурнички і не скандалить. Він просто робить своє кіно.

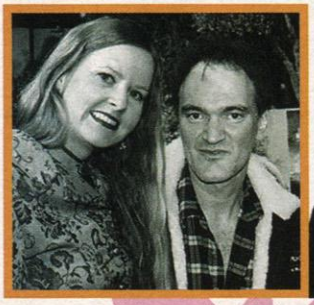

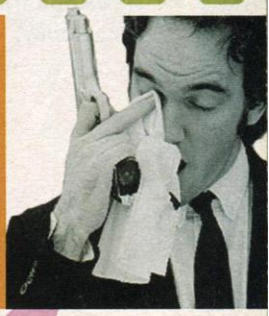

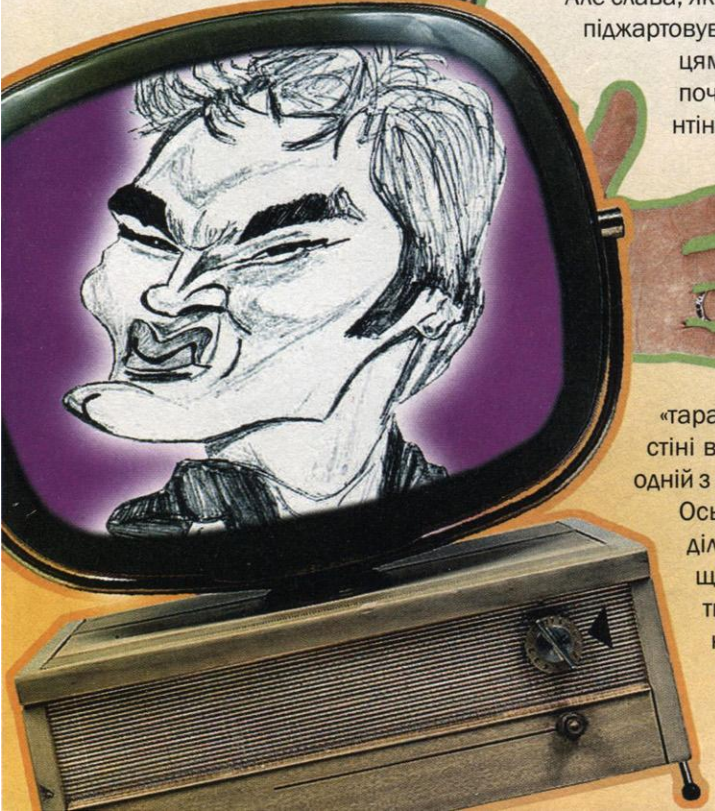

Фільмографія

1992 — «Шалені пси» (актор, режисер та сценарист).
1993 — «Справжній Романс» (сценарій).
1994 — «Кримінальне чтиво» (актор, режисер та сценарист).
1994 — «Швидка допомога» (режисер).
1994 — «Вроджені вбивці» (сценарист).
1995 — «Чотири кімнати» (актор, режисер та сценарист).
1995 — «Дестіні вмикає радіо» (актор).
1995 — «Відчайдух» (актор).
1995 — «Пурпуровий прилив» (сценарій).
1996 — «Запекла кров» (сценарій).
1996 — «Від заходу до світанку» (сценарій).
1996 — «Скеля» (сценарій).
1997 — «Джекі Браун» (режисер та сценарист).

Рожева пантера

Спека, брак води, відсутність природних орієнтирів — усе це сильно ускладнює ведення бойових дій у пустелі. Успішно виконувати бойові завдання зможуть тільки люди, які пройшли відповідний вишкіл. І — потрібно додати — мають усе необхідне для цього обладнання. Скажімо, на чому пересуватися сипучими пісками пустелі, на яких спокійнісінько можна пекти яйця — така там температура поверхні. У пригоді, наприклад, бійцям британських спеціальних підрозділів стає повнопривідний військовий джип «Лендровер», який через його камуфляжне забарвлення прозвали «Рожевою пантерою». Крім основних паливних резервуарів, машина ця оснащена додатковими баками. Це дозволяє долати без дозаправки аж 2400 кілометрів! Дуже важлива характеристика, якщо доводиться тікати від ворога, який тебе переслідує. Або самому переслідувати когось.

Англійський сонячний компас (1939-1945)

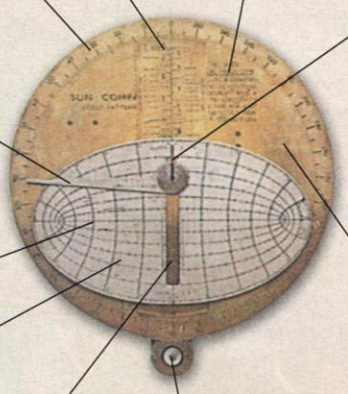

«Лендровер» британської САС («Рожева пантера»), 1960-1980-і рр. (вид збоку)

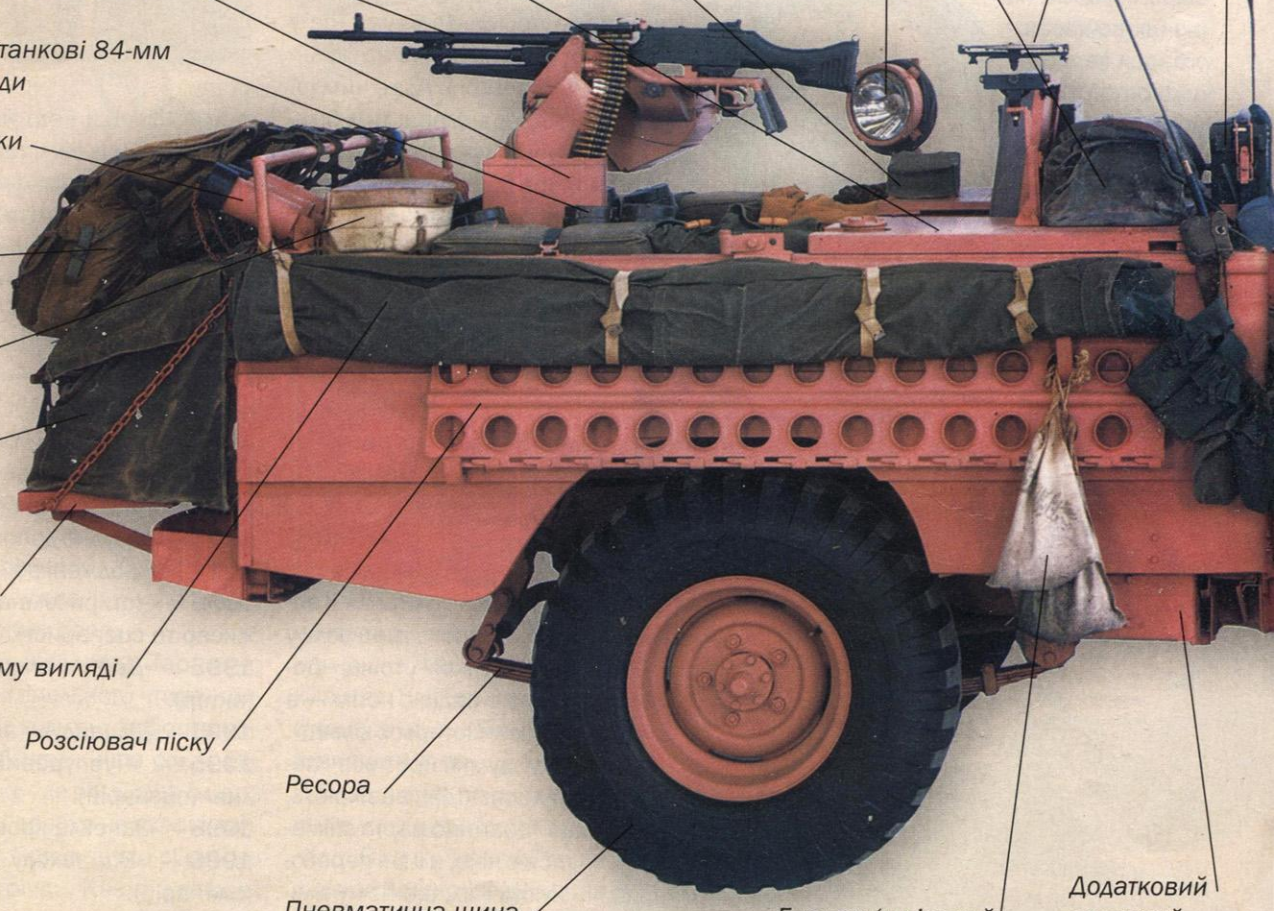

«Лендровер» британської САС («Рожева пантера»), 1960-1980-і рр. (вид спереду)

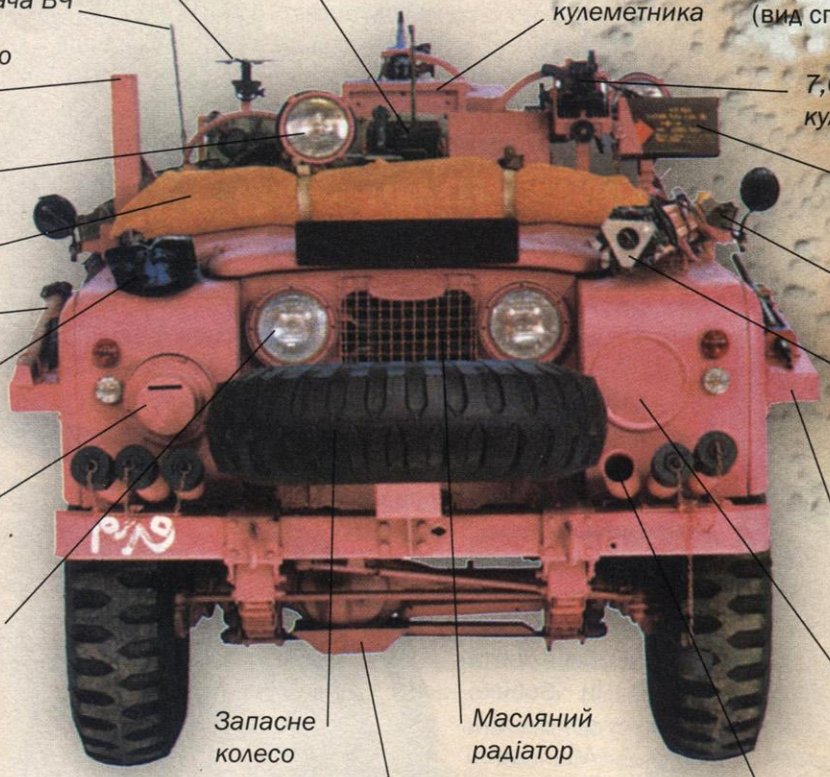

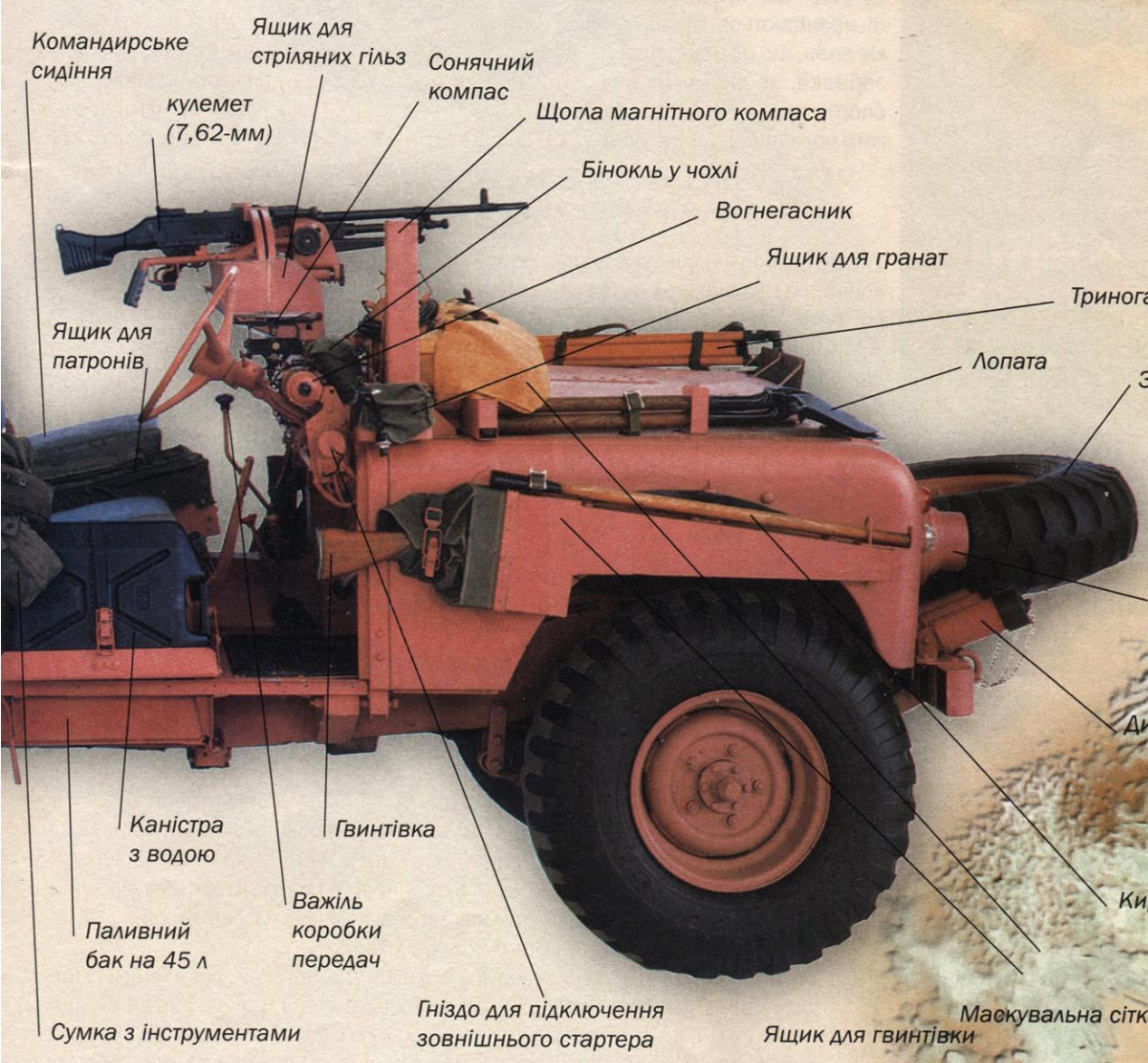

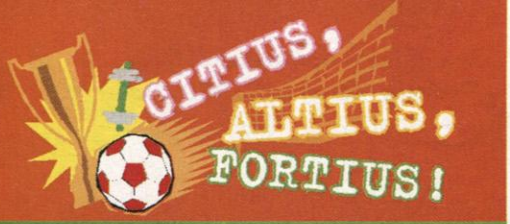

Що, злякався кулачка хлопця нашого, Кличка?

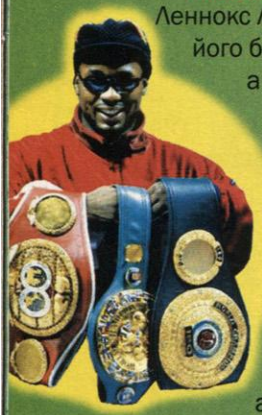

Леннокс Льюїс заявив, що наступний його бій буде з Майком Тайсоном, а не з Віталієм Кличком. Якщо Льюїс відмовиться вийти на ринг проти Кличка-старшого, який є №1 у рейтингу WBC, у нього можуть відібрати чемпіонський пояс. Віталію тоді знайдуть іншого суперника, і боксуватимуться вони за вакантний титул, аж поки хтось не переможе.

«Скиньмо побуту ярмо! Гей, дівчата, за кермо!»

Клуб англійських жінок-водіїв відстоює участь у «Формулі-1» представниць слабкої статі. За всю історію «Формули-1» жінки двічі сідали за кермо боліда. У 1992 році Джованна Аматі намагалася виступати за команду «Брабам», а через кілька років Сара Фішер сідала за кермо «Макларена».

Він був великим тренером і залишився ним...

13 травня, у річницю смерті Валерія Васильовича Лобановського, йому буде встановлено пам'ятник. Статуя тренера стоятиме на великому м'ячі, який правитиме за постамент. На м'ячі буде висічено автограф Лобановського і слова з пісні Юрія Рибчинського «Рыжий подсолнух».

Остогидло срібло-злато, будемо відпочивати!

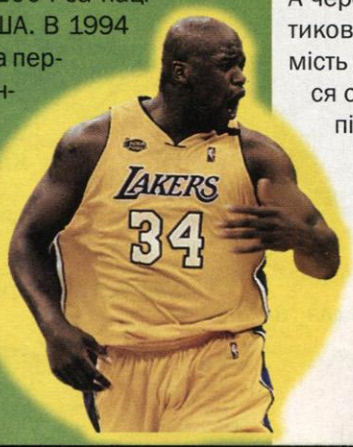

Шакіл О'Ніл оголосив про те, що не гратиме в Олімпіаді-2004 за національну збірну США. В 1994 році Шакіл О'Ніл на першості світу в Торонто завоював «золото». А взявши в 1996-му ще й олімпійське «золото» в Атланті, мабуть, вирішив, що буде з нього!

ФРІЗБІ-ЛІТАЮЧІ ДИСКИ

Давним-давно, коли я ще під сіткою волейбольною проходив не згинаючись, а про м'яч баскетбольний думав, що то велетенський апельсин, водили мене в кіно, яке називалося «Політ з навігатором». Про що воно, я до пуття вже й не згадаю, пам'ятаю тільки, що весь фільм хлопчик років восьми-десяти літав на якомусь розумному НЛО. І ще пам'ятаю, що починався сам фільм із кадрів, де собаки (спеціально вони були навчені чи ні, цього я вже не знаю) в неймовірних, просто-таки карколомних стрибках ловили літаючі диски, які кидали їм люди. Видовище було — ніякими словами не передати! Досі дивуюся, чому це жодному художнику ще не спало на думку увічнити подібне змагання на якомусь фундаментальному полотні, назвавши його, скажімо, «Собаче життя». Чи «Бобикове щастя». Або навіть ще краще. Не знав я ще тоді, що диски ці називаються фрізбі. Не знав, що це не просто забавка, а окремий вид спорту такий. Не знав... Та багато чого я тоді ще не знав!

РОЗВАГИ СТАЮТЬ СПОРТОМ

У тому, що збіги — річ дуже дивна, переконуєшся мало не щодня. Згадай, у якому році вперше зафіксували появу НЛО? В 1947-му. Зафіксували і майже відразу обізвали літаючою посудиною. Добре, йдемо далі. Того ж 1947 року учні одної американської кулінарної школи у штаті Нью-Джерсі у перерві між чисткою картоплі та випіканням тістечок вирішили розважитися і стали шпурляти один в одного тим, що було під рукою, — кришками від каструль. Шпурляли, шпурляли і так захопилися, що незчулися, як поряд з ними спинився конструктор на ім'я Фред Моррісон. Став спостерігати, як бешкетують майбутні кулінари, і щось там собі міркував. А через рік він виготовив першу пластикову «літаючу тарілку». Мовляв, замість посуд нівечити, краще б кидалися оцим. Продам недорого. Забавка пішла, та так, що вже в 1957 році Моррісон продав патент на свій винахід. Підприємці всіх мастей стали серійно клепати «літаючі блюдця», які для зручності користування назвали фрізбі.

Любителі фрізбі об'єдналися у Всесвітню асоціацію літаючих дисків (WFDF). У США зареєстровано близько 1700 фрізбі-клубів, у Європі — понад 700. Популярний цей вид спорту і в Канаді. Лише в Оттаві нараховується близько 400 команд, готових вийти на майданчик покидатися диском. Місцеві власті навіть виділили 20 млн. доларів на будівництво стадіону — для гри у фрізбі.

Як і в будь-якому спорті, є тут свої рекорди. Скажімо, дальність польоту диска: 207 метрів для чоловіків та 137 — для жінок. Рекорд швидкості польоту застиг поки що на позначці 160 км/год.

Фрізбі — гра з простими правилами. Настільки простими, що в цей спорт подалися навіть собаки. Вони ловлять пластикові диски так, що любо глянути! А що вже стрибають!.. Одне слово, так вони вписалися в цей спорт, що з якогось моменту стали навіть проводити міжнародні змагання спеціально для собак. Над людьми нависла серйозна загроза «собачої експансії». І не знати, чим би все це скінчилося, якби не ввели спеціальний термін «основне (ultimate) фрізбі» — щоб підкреслити, що собаки тут зовсім ні при чому.

ПРАВИЛА ГРИ

Для гри у фрізбі потрібні один плоский пластиковий диск і дві команди по 5 чи 7 чоловік. Гра зводиться до перекидання диска між гравцями на майданчику, розміри якого 65×35 метрів, тобто приблизно такі ж, як і в баскетболі. На двох половинках ігрового майданчика розмічено дві «залікові зони» по 22 метри від краю коротшої сторони майданчика. Виглядають вони так, як штрафні площадки у футболі чи «залікові поля» у регбі. Та якщо в регбі треба забігти з м'ячем у «залікове поле» суперника і опустити м'яч на землю, то у фрізбі досить просто спіймати диск у «заліковій зоні» суперника. За це команда отримує 1 очко.

У фрізбі грають доти, поки якась із команд не набере 5 очок, але не більше 25 хвилин. У фіналах великих турнірів матч може тривати до 15 очок або 45

хвилин. Якщо ліміт часу вичерпано, а потрібних 25 чи 15 очок ще ніхто не набрав, тоді переможцем стає та команда, яка набрала більше очок. Якщо в основний час гра завершується нічиєю, тоді призначається додатковий час, і команди грають до першого переможного («золотого») очка.

Перед початком гри і перед розіграшем кожного очка команди шикуються на лініях своїх залікових зон. Команда, яка буде захищатися, кидає диск команді-супернику. Гравець ловить диск і починає атаку своєї команди, перекидаючи його партнерам. Його мета — жбурнути диск так, щоб партнер спіймав його в заліковій зоні суперника. Гравець, який володіє диском, робить не більше 3 кроків і за 10 секунд має передати його партнеру. Якщо захисник дорахує від 1 до 11 з інтервалом у секунду (можна вголос), команда втрачає диск.

Бігати з диском гравцям заборонено, а ось без диска — завжди будь ласка! Кожен гравець намагається зайняти на полі таку позицію, щоб зручно було отримати пас. Перешкоджання руху суперника чи будь-який інший фізичний контакт між гравцями у фрізбі заборонений. Зміна володіння диском відбувається тоді, коли суперник перехопить його під час пасу, коли диск торкнеться землі чи вийде за межі поля. Та команда, яка захищалася, стає атакуючою.

Проводити заміну гравців можна перед розіграшем чергового очка або при зупинці гри через чиюсь травму. Якщо в результаті порушення правил одною командою інша команда втрачає диск, він їй повертається. Коли гравець, що оборонявся, заволодів диском з порушенням правил, диск повертається гравцеві, який робив останній пас. А найунікальніше в цій грі, мабуть, те, що на полі немає арбітрів. Суперечки та спірні питання вирішують капітани.

Переможцем стає та команда, гравці якої краще взаємодіють між собою на полі, демонструють вищу майстерність володіння та перепасовки диска.

СТРАТЕГІЯ ГРИ

Фрізбі — це гра, в якій гравці перебувають у постійному русі. А коли по полю бігає одночасно 10 або 14 гравців-початківців, причому 8-10 з них намагаються відкритися, аби пас отримати, то такий гармидер зчиняється — хай шкільні коридори поховаються! Із часом гравці починають усвідомлювати, що відкритися під пас чи зробити вдалу передачу не так уже й просто. Біля кожного нападаючого стоїть захисник, який природно перешкоджає йому виконувати свої функції. Для зменшення безпорядків та інших ігрових неподобств у фрізбі часто вдаються до так званої тактики «стек». Ідея її проста — звільнити місце на полі для швидкої та зручної атаки. Гравці нападу шикуються в лінію поряд із тим гравцем, який володіє диском. Ця уявна лінія може пролягати в будь-якому напрямі. Перший гравець знаходиться на відстані 7-10 метрів від розігруючого, решта — дещо позаду, через 5-7 метрів один від одного. Оскільки найпоширенішою тактикою захисту є «персональна опіка» (один-на-один), то гравці захисту, якщо вони, звичайно, не геть клаповухі, вишиковуються навпроти аналогічним способом і утворюють паралельну лінію.

Якщо грають не зелені новачки, то простір перед гравцем нападу закритий захисником суперника. Хоч-не-хоч, а доведеться зробити маневр, щоб звільнитися від опіки. Перший гравець починає рух у напрямі до розігруючого, потім різко відхиляється кудись у бік. У цей момент він обов'язково повинен глянути на гравця з диском і вказати очима чи нахилом голови, куди він побіжить. Той має дочекатися слушної миті і перекинути диск у потрібне місце перед своїм партнером так, щоб той зміг ним заволодіти. Пас можна робити вперед — на хід партнеру. Якщо ж розігруючий бачить, що він не може цього зробити, йому заважає опікун чи гравець оборони, який біжить поряд із його партнером, то він не робить пас. Тоді перший гравець нападу зобов'язаний зробити коло і повернутися на те своє місце в уявній лінії, звідки він вибігав. Тим часом другий гравець має вже підбігати до розігруючого і собі зробити маневр — аби відкритись та отримати пас. Усе відбувається швидко, переміщення гравців немов би утворює каскад, неперервний потік спроб відкритися та одержати врешті-решт довгожданний пас. Іншими словами, поки розігруючий гравець розвертається і шукає очима іншого гравця, щоб перепасувати диск, за цей час другий гравець уже має звільнитись від опіки і бути готовим до прийому диска. Не завжди виходить дати пас наперед, тоді не треба боятися відпасувати назад — щоб команда через надмірні амбіції і взагалі не позбулася диска.

Бездоганний «стек» виходить у команди не відразу, а після тривалих тренувань. Так, теоретично на діаграмах та схемах усе виглядає просто, а як дійде до діла, то не один піт зійде, поки в команді відлагодиться взаємодія, поки всі почнуть розуміти, що допоки диском володіє твоя команда — боятися вам нічого!

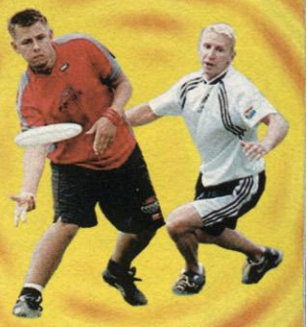

Захоплююча байка про ПАВУЧКА-ВСЕЗНАЙКА

Були часи, коли кількість користувачів Інтернету дорівнювала нулю. Причина проста: тоді його, Інтернету тобто, просто не було. Це нам з вами важко зараз навіть уявити собі, що б то у світі коїлось, якби не було ані всесвітньої мережі, ані пошти електронної, ані чатів, де можна годинами переливати з пустого в порожнє, створюючи ілюзію живого спілкування. А тодішні люди спокійнісінько обходилися без усього цього, і виходило це в них просто-таки пречудово. Самих телевізорів, кажуть, вистачало їм по самісінькі вуха.

І хто знає, може б і далі так собі жили й не тужили, аж тут у жовтні 1971 року програміст однієї американської компанії Рей Томлінсон відправив з одного комп'ютера на інший дуже змістовне послання — «QWERTYUIOP», — яке становило собою простий набір клавіш верхнього рядка клавіатури. А трохи пізніше розробив систему електронної пошти і запропонував значок @ — для електронних адрес. Та знадобилося ще 10 років, щоб на світ Божий з'явився Інтернет, і ще 20 років, щоб той же світ обплела World Wide Web — Всесвітня Інформаційна Павутина.

Описати Інтернет — це все одно, що розповідати про велике місто. Можна говорити про ландшафт, вулиці, магазини, людей, погоду або про все це разом. Однак це не дасть вичерпної картини. Інтернет — це не програма, не якесь там програмне чи апаратне забезпечення і навіть не система. Це величезна комп'ютерна мережа — свого роду джерело, де можна отримати практично будь-яку інформацію (безкоштовно чи за платню), а ще це є засіб спілкування між людьми.

Тому давай краще просто розберемося з тим, як використовувати його з максимальною віддачею та не меншим задоволенням.

Нагадаю про всяк випадок: для того щоб ти міг борознити безкраї простори Інтернету, в тебе повинний бути щонайменше комп'ютер, телефонна лінія й модем. І гарний провайдер — організація, що забезпечує підключення до Інтернету. Якщо все це є — WWWelcome!

Пошукова агенція

Почнемо з пошуку інформації. Найпростіший спосіб знайти те, що тебе цікавить, — набрати потрібну адресу у віконці броузера (програма для пошуку та відображення web-сторінок), і потрібна інформація в тебе на моніторі.

Інша річ, коли ти не знаєш ніякої адреси, а просто шукаєш, наприклад, чим годувати свого Барсика в осінньо-зимовий період. Для таких випадків і передбачені «пошукові агенції» — системи, де за найменшими прикметами відшукають поради для твого Барсика. Віртуальні агенції знаходяться за віртуальними адресами, наприклад:

http://www.yahoo.com/

http://www.yandex.ru/

http://www.meta-ukraine.com/

Заходимо на одну з них (можна заходити й на кілька пошуковиків одночасно) і в рядку пошуку пишемо: «Чим годувати кота взимку». Або просто ключові слова: «Кіт, зима, харчування». У відповідь одержуємо з десяток посилань, де можна знайти вичерпну інформацію з нашого питання.

Бувають завдання й складніші, коли доводиться «перелопатити» купу Інтернет-ресурсів у пошуках відповіді. Тоді у пригоді стають програми прискореного пошуку інформації, як, наприклад, **Subject Search Spider** (образно кажучи — павук-нишпорка), або ж скорочено SSSpider.

SSSpider може відправити складений тобою запит на 20 пошукових серверів одночасно й отримати документи, які мають відношення до теми пошуку, із сотень сайтів. Програма сама сортує результати пошуку і подає скорочений виклад змісту кожного документа. Якщо там є те, що тебе цікавить, пошук можна перервати і прочитати остаточний звіт.

Поштовий кажан

У давнину люди передавали послання поштовими голубами, а зараз — «кажаном»! «The Bat!» — це програма для прийому та передачі електронних листів. Чого тільки не шлють електронною поштою — звичайні тексти, файли, картинки... Щоб цей процес був максимально зручним і приємним, є спеціальні програмки — поштові клієнти. Одна з них — «**The Bat!**» — із просто-таки унікальним набором можливостей.

По-перше, «Bat» одночасно підтримує кілька поштових скриньок. Дуже зручно! Наприклад, одна скринька в тебе для ділового листування. Друга — для спілкування з друзями. Третя — для новин з різних сайтів, і так далі. Набагато швидше і зручніше зібрати кореспонденцію з усіх скриньок відразу, а не заходити в кожну окремо.

По-друге, «Bat» дозволяє переглядати заголовки листів на сервері без одержання пошти. Уяви, що до тебе прийшов здоровенний, але непотрібний тобі лист. Спокійно видаляєш цей інформаційний мотлох, навіть його не отримуючи.

По-третє, з одною програмою може працювати кілька користувачів, які мають один спільний комп'ютер для виходу в Інтернет. А доступ до своїх скриньок про всяк випадок можна захистити паролем.

По-четверте, якщо до тебе приходить дуже багато листів, «Bat» відсортує твою кореспонденцію за зручною для тебе ознакою або автоматично помістить усі листи, отримані від одного адресата, в окрему папку.

По-п'яте, використання різних шаблонів листів. Приміром, ти постійно використовуєш ті самі фрази у листуванні з одним і тим же адресатом. Тоді можна для кожного випадку створити шаблон листа, який можна не тільки помітити своїм оригінальним підписом, а й створити різні поля, властиві саме цьому листу, — тема, адресати, дати тощо.

«Кажанчик» так оперативно і охайно впорається зі своїми обов'язками, що всіх його недоліків (а специ кажуть, що вони в нього є) ти просто не помітиш. Скажи, хіба не здорово одержати відповідь на лист того самого дня, коли він був відправлений?

ЕЛЕКТРОНКА — ГАРНА РІЧ, ТА «ОНЛАЙН» — КРУТІШЕ!

Е-листи — це, звісно, класно, а спілкуватися в реальному часі (тобто майже вживу) з кимось, хто від тебе за сотні кілометрів — ще краще. Називається це одним коротким словом — чат, яке походить від англійського дієслова to chat — «теревені правити». Це — спілкування в реальному чаті (пардон, часі) між двома і більше користувачами Інтернету, коли текст вводиться через клавіатуру одного з них і практично відразу ж відображається на моніторах інших «теревенщиків». Чати є на багатьох сайтах, які надають послуги безкоштовної електронної пошти:

http://www.mail.ru/

http://www.rambler.ru/

Якщо ж тобі більше до вподоби не багатолика віртуальна балаканина, а приємна бесіда з друзями, тоді до твоїх послуг спеціальні програми — інтернет-пейджери, найпопулярнішою з яких дотепер лишається ICQ (Аська по-народному).

Аська автоматично шукає зазначених людей в Інтернеті і повідомляє, підключені вони в даний момент до мережі чи ні. Крім того, вона працює у фоновому режимі, і поки ти зайнятий чимось іншим, чекає, коли хтось із знайомих дасть знати, що хоче з тобою потеревенити.

«Я така хороша... Дайте мені грошей!»

А якщо точніше, то прохання, з яким американка Карін звернулася зі свого сайту, звучало так: «Моє ім'я Карін, я дуже симпатичне дівчисько і мені потрібна допомога! У мене борг на кредитці — $20 000. Усе, що мені треба, — це по $1 від 20 000 чоловік. Або по 2$ від 10 000. Або по 5$ від 4000... Якщо у вас завалявся непотрібний бакс, надішліть мені, пліз!» 500 чоловік уже нашкребли для Карен $1 500. Не май 100 монет, краще май Інтернет!

Телефон + Інтернет — слухай відповідь з тенет

Тепер завдяки спеціальним системам «voice portal» можна отримати інформацію з Інтернету через будь-який телефон. Передплатив таку послугу з провайдером, набрав потрібний номер на телефоні і чуєш приблизно таке: «Це головне голосове меню. Щоб прослухати анекдот, натисни 1 або вимови «анекдот». Щоб прослухати зміст листів у вашій поштовій скриньці, натисни 2 або скажи «пошта». Щоб прослухати гороскоп, натисни 3 або вимови «гороскоп». Поки що такі послуги виключно англомовні — не розпізнають ще машини українську.

ПК на грані телепатії: все знає — пристрасті, симпатії...

За адресою **www.gnod.net** відкрився пошуковик «Global Network of Dreams». Принцип його роботи — він шукає не те, що тобі потрібно, а те, що могло б видатись цікавим, створюючи пошукові бази на основі уподобань самих користувачів. Після появи кожного результату пошуку тобі пропонується оцінити його корисність. Усі відповіді заносяться в базу даних пошукової системи і враховуються надалі.

МАГІЯ КРИВИХ ДЗЕРКАЛ

Колись я думав, що дзеркала для того тільки, щоб у них дивитися, красу наводячи. Що діапазон їх застосування набагато ширший, я зрозумів, коли Пундик, стоячи біля дошки, віртуозно здер шпаргалку, яку показував йому Колібрик із задньої парти через хитромудру систему дзеркал. А в минулому номері ще начитався страшилок, і мене при вигляді дзеркала тиждень жах проймав...

ЧАКЛУНСЬКІ ДЗЕРКАЛА

Цей день 212 року до н. е. вцілілі римляни запам'ятали на все життя. Майже півтисячі маленьких сонць раптом засяяли на стінах грецької фортеці. Спочатку вони просто засліпили морських прибульців, але через деякий час сталося щось фантастичне: римські кораблі, які підійшли до Сіракуз, один за одним почали спалахувати, мов факели. Втеча римлян була панічною...

Так людство вперше за свою історію переконалося, що криві дзеркала — грізна зброя. Точніше — увігнуті дзеркала, що їх вигадав Архімед.

Власне, увігнутим те дзеркало можна назвати умовно — складалося воно з безлічі звичайних дзеркал, які відбивали світло в одну точку, яку називають фокусом, а при вправному поводженні концентрується в ній величезна світлова та теплова енергія.

Увігнуті дзеркала здавна використовували в магії. Шамани та чаклуни вважали, що увігнутість дозволяє зібрати у фокусі «астральне світло», а якщо в нього помістити око людини, то вона за деякий час стає ясновидцем.

За допомогою великих увігнутих чаш викликали духи померлих, передбачали майбутнє. У деяких індійських храмах і зараз застосовують увігнуті дзеркала з позолоченою поверхнею. Дехто вважає найефективнішим віщуном «дзеркало Соломона», виготовлене з ледь увігнутої відполірованої сталі.

На Русі теж були свої увігнуті дзеркала для ворожби у вигляді невеличкого кухля. А користувались ними здебільшого для святкових ворожінь.

ЗАГАДКИ КРИВИХ ДЗЕРКАЛ

Є у світі дзеркала, призначення яких залишається таємницею і досі. Наприклад, «дзеркала Тулу», знайдені в районі відомого плато Наска в Перу. Поверхні діаметром до півметра виготовлені з ретельно відполірованих золота, срібла, міді та їх сплавів. Для чого вони були потрібні? Для передачі сигналів (відбите від них сонячне проміння видно за кілька кілометрів)? Для проектування величезних малюнків на плато? Для камлання? А може, вони служили джерелом знань, які і сьогодні вражають нас?

Одне з таких загадкових дзеркал належало одному видатному вченому XIII століття, монаху Роджеру Бекону (1214-1294). Сучасники монаха вважали його чаклуном, ми ж сьогодні називаємо його науковцем-експериментатором, який намагався розгадати таємниці природи.

Роджер Бекон хотів створити своєрідну енциклопедію наук, поєднати математику, фізику, магію, медицину, етику... І зробив два увігнутих дзеркала для Оксфордського університету: одним з них він на відстані запалював свічку, а через друге намагався побачити, чим займаються люди в різних частинах світу... Щоправда, експериментуючи з першим дзеркалом, більше часу доводилося витрачати на запалювання свічки, аніж на читання при її світлі різних книжок розумних. Тож немає нічого дивного в тому, що невдовзі обидва дзеркала просто були розбиті.

Якимось дивовижним, незбагненним чином Бекон примудрявся заглядати на сотні років у майбутнє, передбачив винайдення мікроскопа і телескопа, автомобіля і літака, кораблів з двигунами. За двісті років до винайдення пороху він описав його склад і дію! Вважають, що саме Бекон подарував європейцям окуляри. А ще кажуть, що не були для нього загадкою ні будова клітини та галактик, ні секрет якоїсь енергії, ще потужнішої за атомну...

Звідки це все? Подейкують, мав Бекон якісь невідомі інструменти. І серед них — таємниче увігнуте дзеркало. Звідки воно у нього взялося і як виглядало, лишається загадкою.

Відомо, що воно допомагало Бекону робити карколомні відкриття. За його ж словами, він бачив у дзеркалі планету, схожу на черепаху. І там, куди вказував Бекон, через 400 років виявили першу позагалактичну туманність — туманність Андромеди...

МОВОЮ ФАКТІВ

Першими за вивчення властивостей увігнутих дзеркал узялися флорентійські академіки. У 1667 році вони провели такий експеримент: на віддалі від

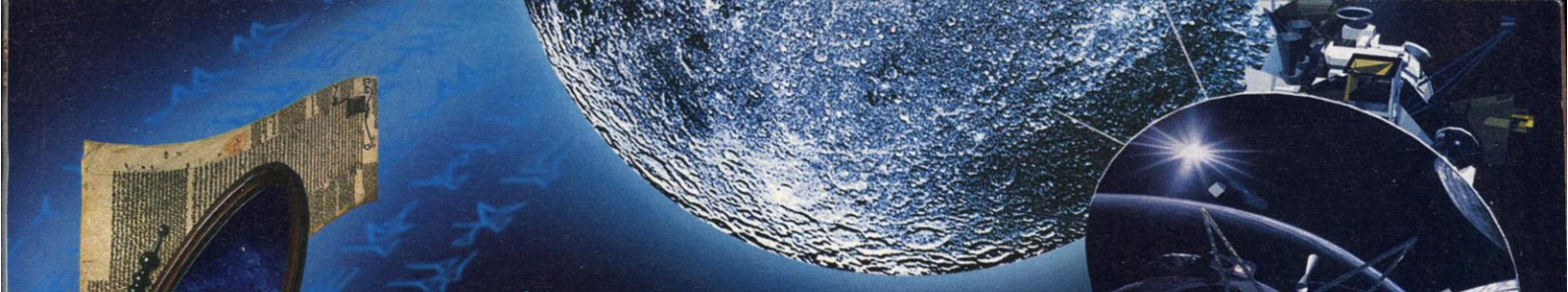

200-кілограмової брили льоду встановили увігнуте дзеркало і виявили, що в його фокусі температура значно знизилася. Зробили висновок, що холод, як і тепло, поширюється шляхом випромінювання. Сьогодні можна було б сказати, що це не холод концентрувався у фокусі дзеркала, а тепло «витягувалося» дзеркалом і розсіювалося. Увігнуте дзеркало може не тільки приймати, а й передавати енергію. Цей ефект використовують у радіотехнічних антенах і телескопах. Ось чому дзеркала супутникових і телевізійних антен параболічної форми.

Схожими властивостями володіють і «дзеркала Козирєва» — ціла система увігнутих алюмінієвих дзеркал. За гіпотезою, що її запропонував професор Козирєв, ці дзеркала фокусують різні види випромінювань, у тому числі й ті, джерелом яких виступають біологічні об'єкти. Передбачення вченого підтвердилися в експериментах, у ході яких досліджувалися дистанційні взаємодії. Новосибірські вчені на початку 90-х років минулого століття вперше в історії здійснили експеримент із передачі інформації між людьми, віддаленими на тисячі кілометрів, не вдаючись до традиційних технічних засобів передачі інформації. В експерименті було задіяно понад 4 тисячі осіб з 12 країн світу. Уявні образи транслювалися з мису Діксона у країни Європи, Азії та Америки!

Найкраще сприймали уявні образи люди з високим інтелектом та жінки, які народилися в повний місяць. Експерименти підтвердили, що увігнуті дзеркала підсилюють людську уяву.

Крім цього, під час експериментів у фокусах дзеркал творилися деякі дива. Іноді появлялися світлові ефекти, схожі на НЛО. Одного разу, коли у фокус дзеркала внесли символ Реріха «Знамено Всесвіту», виконавець був відкинутий якимось силовим полем вбік. Що це було? А стрілка компаса тої миті чомусь «переплутала» північ та південь. Траплялося й так, що люди, входячи у фокус «дзеркал Козирєва», бачили потік якихось дивних символів. Згодом з'ясувалося, що символи ці мали пряме відношення до шумерської культури. Що ж тоді в нас виходить — дзеркала здатні «телепортувати» знання з інших просторів? А коли фокуси кількох увігнутих дзеркал суміщали з високою точністю в одній точці, то невеличкі предмети в цій точці... зависали над землею. Було й так, що телепатичну інформацію приймали на кілька годин раніше від моменту її передачі. Як? Чому? Хіба таке можливо? Запитань поки що більше, аніж відповідей на них.

За одною теорією, в інформаційному полі Землі є чимало цікавенького, а доступ до нього можна отримати, ввійшовши у фокус увігнутого дзеркала. Може, навіть відгукнуться й інші планети. Експерименти тривають. У Франції робляться спроби дистанційного лікування через систему дзеркал.

ПРИРОДНІ ДЗЕРКАЛА

У природі чимало об'єктів, які мають форму ввігнутих дзеркал. Візьмімо, наприклад, скелі в горах. Вони теж можуть творити чудеса фізики. Хрестоматійний приклад — гора Кайлас у Тібеті. Якщо «дзеркала Козирєва» мали розміри по кілька метрів, то тут уже маємо увігнутості висотою до 1880 метрів. Альпіністи, які не слухались порад не сходити зі «священних стежок», заходили в заборонені зони, потім за рік перетворювалися на чахлих старців. Невже ці поверхні і час стискають?

Дно річок, озер, кратери вулканів, ями, утворені від падіння метеоритів, між іншим, також увігнутої поверхні, можуть спричинювати появу різних загадкових міражів. А озеро Байкал і взагалі породжувало видіння, які люди не тільки бачили, а навіть могли сфотографувати! Щось схоже фіксувалося свого часу над річкою Волгою та озером Іссик-Куль у Середній Азії.

Що ж це таке? Просто химерна гра повітря чи, може, хтось таки справді хоче щось нам сказати? Припустимо, що хоче. Якщо так, то чи дозріли ми для того, щоб правильно прочитати оте послання і, що не менш важливо, прочитати його правильно? Може, ще просто не час для цього?

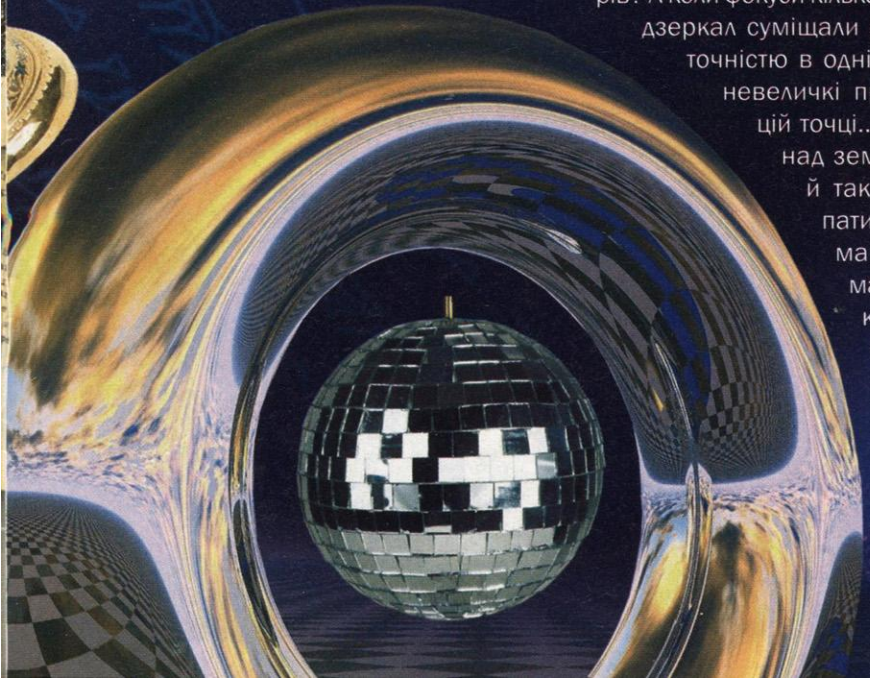

Оскар та оскароносці

«Оскар» (Oscar, Academy Award of Merit «по-їхньому») — така собі премія Американської академії кінематографічних мистецтв і наук (Academy of Motion Picture Arts and Sciences / A.M.P.A.S.).

11 січня 1927. Глава «Metro-Goldwyn-Mayer» Луїс Майєр на вечірці в лос-анджелеському готелі «Амбассадор» повідомляє про створення Академії кіномистецтв.

Травень 1927. Офіційно засновується Американська академія кінематографічних мистецтв і наук. Першим президентом Академії став друг Луїса Майєра та один із засновників «United Artists» — Дуглас Фербенкс.

У 1927 році Академія нараховувала 36 членів, нині до неї входить близько 6000 чоловік, а складається вона з 14 відділень.

Через півроку після заснування Академії на пропозицію Дугласа Фербенкса було засновано премію для відзнаки видатних досягнень у кінематографі. Через два роки премія одержала своє неофіційне ім'я — «Оскар», і журналісти відразу підхопили його. Однак статусу офіційної назви воно набуло тільки в 1939 році.

А 16 травня 1929 року вже відбувся перший банкет із врученням премій за 1927/28 рр. Дизайн статуетки розробив Седрік Гіббонс — головний художник MGM, а першого лисого дядечка (так шанобливо й іронічно охрестили статуетку газетярі та журналісти) виготовив лос-анджелеський скульптор Джордж Стенлі.

Статуетка зображає лицаря, що спирається на меч і стоїть на бобіні з кіноплівкою. П'ять відділів бобіни означають п'ять споконвічних відділень Академії: актори, режисери, продюсери, техніки і сценаристи. Кожна статуетка зроблена із сплаву олова і міді з добавками сурми та вкрита трьома шарами: мідь, нейзильбер (сплав міді, цинку та нікелю) та 24-каратне золото. Висота статуетки — 34.3 см (13.5 дюйма), вага — 3.8 кг (8.5 фунта), виготовлювач — «R.S. Owens and Company» (Чикаго).

Премія присуджується за кращий американський (точніше англомовний) та іноземний (іншомовний) фільм і досягнення в різних галузях американського кіно (всього нараховується близько 20 категорій), крім того, існує ряд спеціальних і почесних нагород.

Настільний сад

Хочеш мати свою власну міні-оранжерею, яку при бажанні можна поставити і на стіл, і на підвіконні? Тоді знайди велику пластикову пляшку з закруткою, ложку, дрібну гальку, подрібнене деревне вугілля, грунт для вазонів, пляшку для оприскування та кілька кімнатних рослин.

Галька потрібна для того, аби перегній не перенасичувався вологою

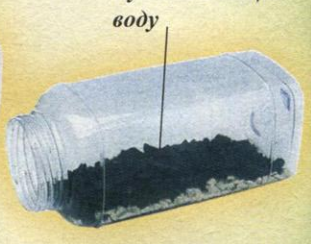

Вугілля очищає воду

1 Поклади пляшку, як показано на малюнку. Насип на дно гальки.

2 Зверху на гальку насип шар вугілля.

Щільно втрамбуй землю навколо кожної рослини

3 Орудуючи ложкою, насип у пляшку грунту.

4 Нароби у грунті лунок і в кожну посади по рослині.

5 Коли все вже закінчено, бризни води двічі-тричі всередину пляшки.

Якщо ж і наступного дня на поверхні не буде крапельок вологи, полий свою оранжерею з оприскувача

6 Закрути пляшку кришкою і постав свою міні-оранжерею в теплому, освітленому сонцем місці.

Якщо крапельки води повністю вкривають верхню внутрішню поверхню, на день банку потрібно лишити відкритою

Футбольний м'яч скаржиться:
— Все життя ногами копають! Добра не дочекаєшся.
Штанга порадила:
— А ти частіше у ворота влітай — тоді на руках носитимуть.

Перед футбольним матчем Англія — Шотландія шотландець, підходячи до каси, протягує п'ятдесят центів.
— Але ціна квитка — один фунт, — каже йому касир.
— Я знаю, — безтурботно відповідає шотландець, — але я буду дивитись тільки на шотландську команду.

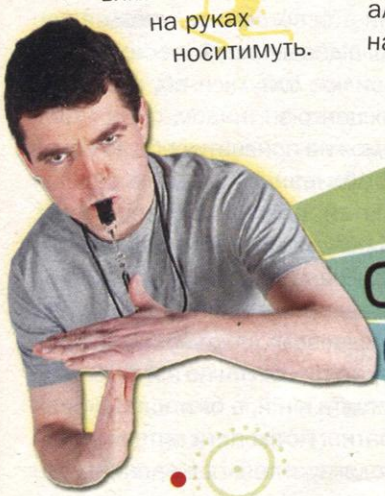

Вище, сильніше, смішніше!

Продавщиця господарського магазину:
— Вам непотрібний автомат для натирання паркету?
Покупець:
— Дякую, ні. В мене чоловік хокеїст.

Об'ява: «У нашому спортивному магазині ви можете купити все для підводного плавання — гирю, мотузку, тазик із цементом...»

— Учора на мене напали бандити і відібрали гаманець, годинник...
— Так у тебе ж медаль чемпіона з боксу!..
— Ні, медаль вони не знайшли...

Гросмейстер знічев'я вирішив зіграти в шахи з сусідом по купе і... програв. Вражений, він вигукнув:
— Подумати тільки...
Проаналізувавши ситуацію, він здивувався ще більше:
— Знаєте, ви поставили б мені мат на три ходи раніше, якби пішли турою!
— Як, тура теж ходить, — і собі здивувався попутник.

На лондонському стадіоні туман. Суддя наштовхується на гравця:
— Вибачте, сер, тут із м'ячем ніхто не пробігав?

— Як ти можеш бути боксером і носити окуляри? Може, ти ще й б'єшся в них?
— Ні. Перед боєм я уважно вивчаю суперника, потім б'ю по пам'яті.

Electrical Storm

U2

U2 POP MART TOUR 97

The sea is swells like a sore head
and the night it is aching
Two lovers lie with no sheets on their bed
and the day it is breaking

On rainy days we go swimming out
on rainy days, swimming in the sound
On rainy days we go swimming out

You're in my mind all of the time
I know that's not enough
if the sky can crack
there must be some way back
for love and only love

Car alarm and back to sleep
you kept awake dreaming some else's dream
coffee is cold, but it will get you through
compromise, there's nothing new to you
let's see colours that have never been seen
let's go to places no one else has been

You're in my mind all of the time
I know that's not enough
if the sky can crack
there must be some way back
to love and only love

Electrical Storm
Electrical Storm
Electrical Storm
Baby don't cry

It's hot as hell, honey in this room
sure hope the weather will break soon
the air is heavy, heavy as a truck
hope the rain will wash away our bad luck

heeeey... heeeey.....

If the sky can crack, there must be some way back
for love and only love

Electrical Storm] 3
Baby don't cry] 4

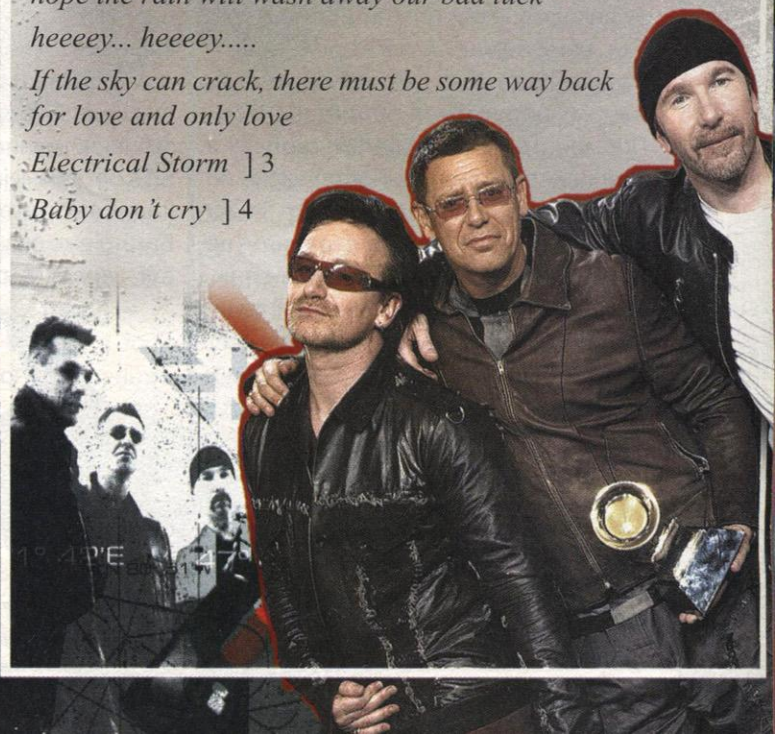

БОСОНІЖ ВІД ЗАСТУДИ

При... Апчхи! ...віт. Заголовок... Апчхи! ...читав? Ні, ні, ніхто не каже тобі знімати взуття і босоніж бігти на вулицю. Для цього нам доведеться почекати до літа, а ось тоді на зелених, прогрітих сонцем галявинах ми й розвернемось в усій своїй красі. Апчхи! Бо ходіння босоніж — апчхи! — чудова гартуюча процедура. На жаль, про гартування ми згадуємо тоді, коли вже захворіли.

Подумаєш, скажеш ти, теж мені наука! Усі знають, що найкраще гартуватися холодом. Он моржів двоногих скільки розвелось, рибу нема де ловити взимку. Отак скажеш собі й бігом на річку чи на озеро та й в ополонку — шубовсь!..

Тільки якого тебе з неї витягнуть? Та й користі від такого гартування, мов з риби шерсті.

Отож не можна поспішати, все треба робити поступово. Точніше — поетапно. А моржування дітям категорично забороняється: надто великий стрес для дитячого організму, тим паче, що він і так активно росте, змінюється.

Що ж таке гартування? Так, це процес, суть якого полягає в тому, щоб «навчити» наш організм правильно використовувати свої захисні реакції — виробляти більше тепла і зменшувати тепловіддачу. Іншими словами, підвищити його стійкість до навколишнього середовища. Гартування зміцнює імунітет за рахунок збільшення в організмі інтерферону, лізоциму та інших захисних факторів.

Пройшла хвороба — знову забули. Знову чекаємо, поки грім з неба вдарить. Так, часу немає. Адже гартування — справа не одного дня, воно вимагає чималої витримки та організованості. Поталанило тим, кого батьки гартували з раннього дитинства. Проте ніколи не пізно подбати про здоров'ячко. Тільки дуже прошу, пам'ятай: гартування — це «палиця з двома кінцями». І дуже важливо у цій справі «не перегнути палицю». Будь-який організм — річ делікатна, і часом так можна «дооздоровлюватись» — ніяка швидка не порятує! До чого я веду? Звісно, до чого — не можна починати справу, а надто таку важливу, отак, з ходу, не набувши якихось елементарних знань.

Багато вже сказано про користь ранкової зарядки, бігу та інших фізичних вправ, які сприяють загартовуванню нашого організму. Тому я не хочу повторюватись, хоча говорити ми будемо не про щось інше, а саме про різні методи загартовування.

ВОДА+ПОВІТРЯ= ЗДОРОВ'Я

Найпростіше щоденне гартування — це ранкове вмивання холодною водою. Вранці, вмиваючи обличчя, ми зовсім не ставимо собі за мету змити з нього бруд, звичайно, якщо така процедура відбувається раз на тиждень, то і бруд також. Ми — освіжаємось, холодна вода будить, підбадьорює і звеселяє нас. Вона посилює імпульси від шкіри до нервових центрів.

З часом можна привчити себе до обтирання та обливання холодною водою. Але пам'ятай: робити це потрібно поступово і регулярно. А вже тоді щоранку — холодний душ!

Можна влаштувати й біг у... ванні. Набрати трошки води, поступово знижуючи температуру, і бігати по ній 5-10 хвилин. Не стояти в ній, а бігати, танцювати, стрибати... Потім ноги витерти рушником і одягнути теплі шкартепки, бажано з вовни — щоб зігрітися.

Не відкрию ніякої Америки, якщо скажу: «Корисно спати на свіжому повітрі!» Про це знають усі, але ж не завжди поїдеш на природу з наметом. А от добре провітрювати кімнату, в якій спиш, а ще краще, спати з відчиненою кватиркою. Спробуй, рекомендую, і ти відчуєш, наскільки краще висипатимешся за ніч. Ти перестанеш вставати, немов побитий, із важкою головою. Ну які думки можуть народжуватися у такій голові? А який настрій після такого пробудження? Усе через брак кисню. Але! Уважно слідкуй, щоб не було протягів у кімнаті! І щоб не дуло просто на голову. Бо таке гартування ніякої користі, крім шкоди, не принесе.

ГАРТУВАННЯ ХАРЧУВАННЯМ

Коли я вперше почув, що гартуватись можна не лише фізичними вправами і холодом, а й харчуванням, здивувався не менше, ніж ти зараз. Ну хіба існують, думав я, такі продукти чи напої, які збільшують морозостійкість і витривалість організму? І настирливо шукав відповіді на своє запитання. І що ти думаєш, знайшов! Виявляється, що деякі рослини (правильніше було б їх назвати біостимуляторами та адаптогенами) допомагають швидко досягти стану підвищеної опірності організму. Саме адаптогени й допомагають адаптуватися, тобто пристосуватися організму до ши-

рокого кола шкідливих факторів впливу фізичного, хімічного і біологічного середовища. Сюди належать і незвичні умови, у яких доводиться перебувати людині навіть тимчасово. Наприклад, на Далекому Сході вже давно помітили одну цікаву закономірність: якщо з'їсти декілька плодів китайського лимонника, то на якийсь час мороз, дощ і вітер людині не страшні. На Алтаї таку славу «захисників» здобули коріння левзеї та радіоли рожевої — золотого кореня. А за останні роки досліджень впливу рослин на імунітет людського організму до цієї когорти «родичів» женьшеню долучилися аралія, заманиха та елеутерокок.

До речі, досить часто педіатри з метою підвищення опірності дитячого організму своїм хворобливим пацієнтам призначають екстракт елеутерокока (відразу й не вимовиш!). Велика його перевага в тому, що за ним зовсім не обов'язково їхати на Далекий Схід — цей засіб продається в наших аптеках. Приймати його слід з розрахунку 1 крапля на... кожен рік життя. Скажімо, тобі —12, тому вживати треба по 12 крапель тричі на день упродовж місяця, запиваючи молоком чи компотом (ні в якому разі не газованими напоями!).

А можна використати інший рецепт «харчового» гартування, адже стійкість організму до охолодження підвищують усі рослини з накопиченим вітаміном С. Лідером серед цих природних скарбів, окрім відомого всім лимону, є, звичайно ж, шипшина. Настій з цієї рослини неважко приготувати самому. Плоди шипшини залити киплячою водою з розрахунку 20-30 ягід на склянку води. Кип'ятити ще 10-15 хвилин, а коли охолоне, відвар обов'язково процідити. Пити двічі на день перед їжею по півсклянки.

Власникам ослаблених організмів треба пити морквяний сік: від 1 столової ложки до півсклянки за 20 хвилин до їжі. І не треба морщити носа, краще просто уявити, який поживний цей сік, скільки різних вітамінчиків у ньому плаває, якого гарного оранжевого кольору він — ну чисто тобі апельсиновий сік. Ага, вже слинка потекла!

Так-от, морква містить в собі каротин, з якого в організмі виробляється такий необхідний усім вітамін А. А він ой який потрібний для нашого зору!

До нагоди анекдот.

► Чоловік на прийомі в окуліста запитує: «Лікарю, скажіть, а це правда, що від моркви покращується зір?» — «Безперечно, — впевнено відповідає той, — от скажіть мені, хворий, ви бачили колись зайця в окулярах?» ◄

Великою силою, а точніше — біологічною енергією, наділені проросли зерна пшениці, вівса і жита. Вживаючи їх у повсякденному харчуванні, ми тим самим стимулюємо захисні сили організму, а значить — загартовуємося самі.

ДИХАННЯ ТА ПОЛОСКАННЯ

І ще. Для підвищення імунітету слизових оболонок носоглотки та просто для профілактики різних застуд лікарі рекомендують полоскати горло і ніс 1,5-процентним розчином морської солі. Розчин робиться так: на 1 столову ложку солі даєш 0,75 літра кип'яченої води і ретельно розчиняєш. Полоскання проводимо після сніданку та після вечері. Згідний, відчуття не з приємних, але зате результат який! А ще розумні лікарі кажуть, що це — найкращий засіб упередження ангіни, а також профілактика стоматиту.

І наостанок трохи вправ. Зроби глибокий вдих, стиснувши кулаки. Ні, не для того, щоб ними махати чи битися. Під час видиху широко відкрий рот і, наскільки це можливо, старайся дістати кінчиком язика підборіддя. Потім затримай дихання на 10-15 секунд, розтисни пальці. Знову вдихни. І так — 5-7 разів. Це покращує кровообіг у відділеннях верхніх дихальних шляхів, підвищує стійкість організму до нестачі кисню, перепаду температур, холоду та мікробів.

Отож будь здоровий: не кашляй і не чхай!

Будеш слухати попсу — злісний вірус занесу!

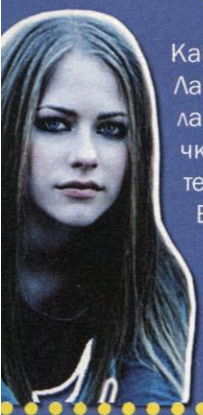

Канадська рок-вундеркінд Авріль Лавінь попри сценічну славу зажила собі слави й в Інтернеті. Співачка отримала власний комп'ютерний вірус, названий на її честь. Він поширюється електронною поштою, і хоч серйозної шкоди не коїть, каверзує над людьми. Раніше схожими віртуальними болячками «хворіли» Брітні Спірс, Шакіра та інші.

Ставки зроблені, панове! Списки геніїв готові

Музичний журнал «Blender» (США) поставив питання: кого назвати музичним генієм усіх часів і націй? І склав список з 50 імен. Ось тобі початок списку: №1 — Боб Ділан, №2 — Джон Леннон, №3-5 — Чак Беррі, Емінем та Боб Марлі.

Дуже пам'ятний момент — оцифрований презент

24 березня 1973 року вийшов 5-й альбом групи «Pink Floyd» «Dark Side of the Moon». Він протримався в чартах 741 тиждень (понад 14 років!), і в одних Штатах розійшовся 15-мільйонним тиражем. 30-річчя такої події вирішили відзначити виданням оцифрованої версії альбому — радійте, меломани!

Перше квітня — брехня «бізкітня»!

Фанати «Limp Bizkit» уже можуть качати уривки нового альбому з сайту групи (**limpbizkit.com**). Сам альбом вийде 1-го квітня, а на сайті вже виставили текст до пісні «Crack Addict». За словами лідера команди Фреда Дарста, альбом уже практично завершений.

BELLISSIMO SMASH!!

Якось на вечірці Во Вік зізнався, що назва «Smash» асоціювалася у нього з дуже популярним у 1980-і дуетом «Wham». Бо у «Smash» також двоє хлопців — брюнет і блондин, і співають вони англійською. Та тут схожість і закінчується. «Wham» уже забули, а блондин давно став шатеном Джорджем Майклом.

Про Влада і Сергія

Сергій Лазарєв. 19 років. Студент четвертого курсу школи-студії МХАТ під керівництвом Олега Табакова. Має розряд із спортивної гімнастики. Грав роль Ромео в «Ромео і Джульєтта». «Хоч я завжди хотів співати, і це єдине, чим мені дійсно подобалось займатися, — пояснює Сергій, — театр став для мене важливою часточкою життя». Задовільне пояснення.

Влад Топалов. 17 років. Через репетиції прогулював школу, та вчителям так подобались пісні «смешівців», що на пропуски дивилися крізь пальці. Зараз він студент першого курсу юридичного факультету. «Хочу бути адвокатом, бо корисно мати гарну освіту. На випадок, якщо не складеться кар'єра музиканта». Перший курс, а вже таке розумне! Хлопці — кращі друзі і... двоюрідні брати. Починали своє сходження на музолімп із виступів у дитячому ансамблі «Непосидьки». А знаменитими стали, «позичивши» пісню «Belle» з мюзиклу «Собор Паризької Богоматері». Почалося все так: батько Влада нетямився від мюзиклу «Notre Dame de Paris», а тут день народження на носі. Хлопці записали одну арію «Belle» — татка порадувати. Записували англійською — по-французьки ж ні бум-бум. Але відчули, що по-справжньому її співати можна тільки мовою оригіналу. Мабуть, то було ще до того, як Піткун-Голубєв-Макарський запропонували світу своє бачення закордонних реалій. У хлопців однакові уявлення про музику, яку вони хочуть співати. «Можливо, — каже Серж, — це й комерційна музика, але душа в неї також вкладена». Я вже мовчу про французький прононс, якого пісні також не бракує.

У спілкуванні хлопці енергійні і веселі. Часом їх за вуха не відтягнеш від комп'ютера, особливо, якщо доводиться засісти за форум на власному сайті і відповідати на запитання-чка завсідників Інтернету (**http://www.smash.ru/**). А в перервах же між форумами та чатами читають Достоєвського, слухають «Led Zeppelin» і «Deep Purple».

Сьогодні вони налаштовані на серйозну роботу. «Попереду багато роботи, — підсумовує Влад Топалов, — досконалості немає меж. Можливо, на якомусь етапі ми відчуємо себе щасливими і задоволеними. Адже людина завжди може щось ще відкрити, зробити дещо ще краще...»

Рецепт «Як стати зіркою» (від Влада і Сергія): Потрібно прагнути того, що ти хочеш, вивчити себе на 100% і знати, що ти це можеш. Повинно бути бажання і вміння побачити в собі те, з допомогою чого ти можеш стати зіркою.

The Rolling Stones — жива легенда

Скажи, кого ми (ти, я, друзі, знайомі, батьки) називаємо групою №1. Правильно, «The Beatles»! А група №2 — «The Rolling Stones», жива легенда, уособлення минулого, теперішнього і майбутнього рок-музики. Ніхто не потягається з «роллінгами» ні числом «живих» концертів, ні синглами, ні «золотими» та «платиновими» альбомами. От що значить ветерани! 12 липня 1962 року п'ятеро молодиків вийшли на сцену лондонського клубу «Палатка» на Оксфорд-стріт. Вийшли, щоправда, тому, що власник клубу ризикнув в останній момент замінити ними джаз-банду, яка мала приїхати, але не приїхала.

Ця дата і стала офіційним днем народження «роллінгів», а їхній перший гонорар склав аж 25 фунтів на п'ятьох: Міка Джаггера, Кейта Річардса, Брайана Джонса, Білла Уаймена і Чарлі Уоттса. Джаггер тоді саме вчився у престижній Лондонській школі економіки і марив кар'єрою журналіста. Назва групи з'явилася випадково. Брайан Джонс «позичив» рядки одного з блюзів Мадді Уотерса, які йому сильно сподобалися.

У середині 1970-х маловідомий музикант Ронні Вуд виконав пісню «Це всього лиш рок-н-рол, та я люблю його». Джаггер перекупив її в нього, і назва пісні стала ще одним лозунгом групи. А Вуд згодом приєднався до «роллінгів». У «бітлів» були менеджер Брайан Епстайн і продюсер Джордж Мартін, якого називали «п'ятим бітлом», а «роллінги» мали «шостого стоуна» — аранжувальника, клавішника Айана Стюарта, це він зробив перші пісні «Роллінг Стоунз».

Від 1963 року, коли народилася перша пісня «роллінгів», і дотепер, коли їм досить просто раз на рік зустрітися з «потрібними» людьми, щоб лишатися «найпопулярнішою групою світу», жоден з їхніх альбомів (а їх понад тридцять) не опускався в хіт-парадах нижче третього місця. А в 1960-их саме їхні платівки витісняли з англійських хіт-парадів альбоми «Бітлз». За цей час склад групи змінився дуже мало — місце Брайана Джонса зайняв юний Мік Тейлор, того 1974 року замінив Рон Вуд — і до сьогодні. На початку 1990-х захотілося спокою басисту Біллу Уаймену, тепер його заміняє чорношкірий Даррел Джонс. «Rolling Stones» давно мультимільйонери, а Джаггер недавно отримав від королеви Єлизавети II лицарський титул.

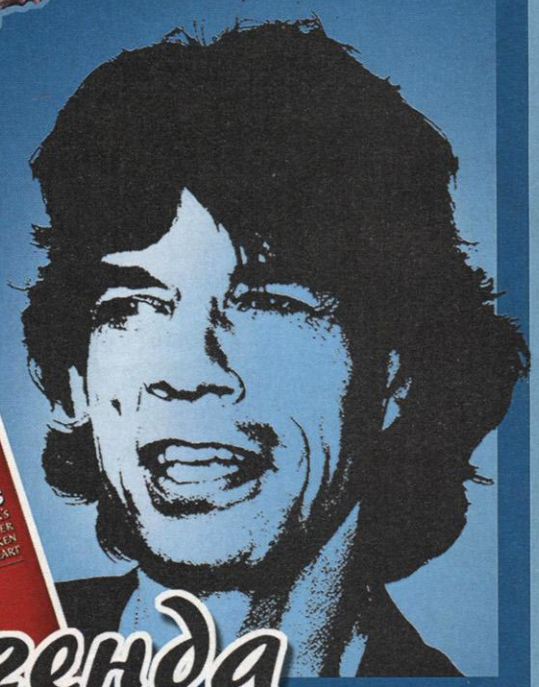

Словничок «Роллінг стоунз»

Кіно. Безліч документальних стрічок — це не кіно. А в кіно знімався тільки Мік Джаггер: «Нед Келлі» — про австралійського в'язня, і «Втікач» — також про в'язня.

Освіта. Звичайний художній коледж, через який пройшли всі рок-н-рольні зірки Англії, включаючи серів Пола Маккартні та Еріка Клептона.

Спорт. Не займались, не займаються і, можна точно сказати, не займуться. Якщо, звичайно, не «внести» концерти «роллінгів» в одну з категорій легкої атлетики: Мік Джаггер якось зізнався, що за один виступ його вага зменшується на п'ять кілограмів. А таких концертів ще зовсім недавно було до 300 на рік.

Енді Уорхолл. Американський художник, який намалював для «роллінгів» знаменитий логотип і оформив декілька їх альбомів (найвідоміший його твір — конверт платівки «Липкі пальці» з вмонтованою в обкладинку «блискавкою» від джинсів).

Мова. Англійська і найвищою мірою літературна. За виразністю текстів «роллінги» не знають собі рівних, хоча й часом можуть верзти всякі небилиці. Щоправда, виходить це в них досить мило.

Сайти:

1 Офіційний сайт групи «Rolling Stones»: **www. rollingstones.com**

2 Один з кращих неофіційних сайтів: **www.keno.org/Home.html**

ЧИ НЕ БРАКУЄ ТОБІ СКРОМНОСТІ?

Ні

Так

Строкатий одяг — це твій стиль?

Часто потрапляєш у кумедні ситуації?

Любиш запах свіжого сіна?

Мати «Мерседес» — це круто?

Золоту рибку спіймати хотілося б?

Тобі подобаються волошки?

У тебе повно знайомих?

Тебе дратує слово «Ні»?

Ти інтраверт?

Любиш ходити в кіно?

Читаєш книги про кохання?

Маєш чіткий розклад дня?

Ти досить самостійний (-на)?

Чи завжди кажеш те, що думаєш?

У тебе є людина, яку ти вважаєш коханою?

Батьки вдома сварять?

Зачіски міняєш часто?

Ти вже знаєш, ким будеш?

Тебе поважають у класі?

Ти важко сходишся з людьми?

«Зайцем» катаєшся часто?

Мета в житті — це головне?

Ніяковієш біля дошки?

Тебе легко переконати у чомусь?

Дружба цінніша від «потрібних» знайомств?

Чи добре бути часом «товстошкірим»?

Ти мовчазна людина?

Коли тебе вдарили, здачі даєш?

«Від скромності не пропаде», — це не про тебе? Це не такі, як ти, працюючи ліктями, ногами та язиком, торують шлях свій де б то не було будь-якою ціною — аби домогтися свого. Гаразд, а потім що?..

Стриманість? Тоді і тільки тоді, коли це необхідно! Манери? Так, але виключно для того, щоб тебе оцінили! Вихованість? А зиск якийсь із цього буде? Ні, що не кажи, а в повсякденному житті найкраще діяти за обставинами.

Не знаю, хто, як і де тебе виховував, та якщо говорити про кінцевий результат (твоє моральне обличчя тобто), то кращого, здається, годі й бажати! Ось на кого потрібно рівнятися. До речі, твої знайомі про це знають?

Коли якоїсь чесноти забагато, то чи чеснота вже вона? Не пригадуєш, де, коли і за якої погоди тобі довелося переступити ту рису, за якою скромність уже не скромність, а сором'язливість?

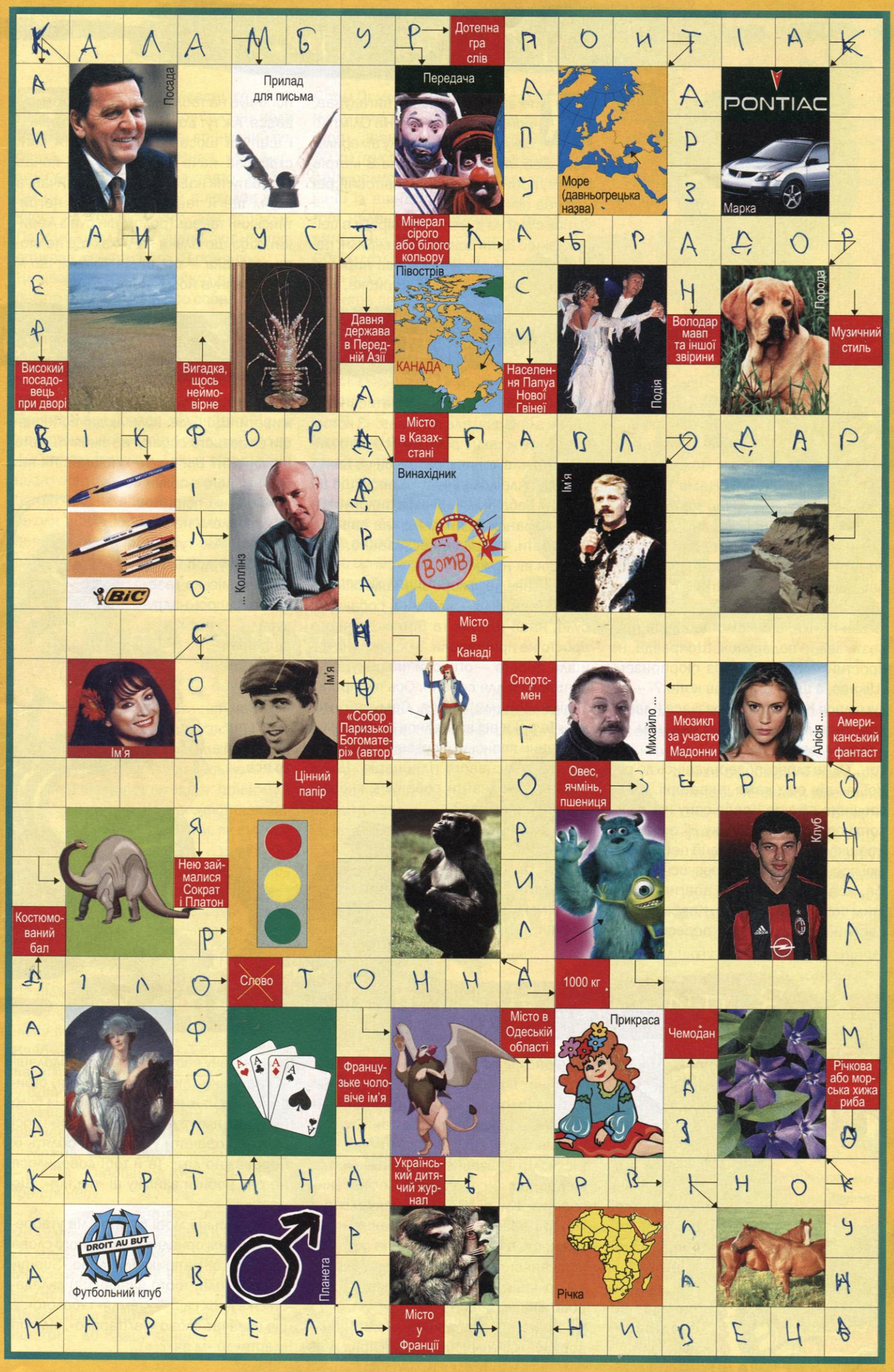
Дотепна гра слів
Посада
Прилад для письма
Передача
Море (давньогрецька назва)
PONTIAC
Марка
Мінерал сірого або білого кольору
Високий посадовець при дворі
Вигадка, щось неймовірне
Давня держава в Передній Азії
Півострів
КАНАДА
Населення Папуа Нової Гвінеї
Подія
Володар мавп та іншої звірини
Порода
Музичний стиль
Місто в Казахстані
Винахідник
BOMB
Ім'я
... Коллінз
BIC
Місто в Канаді
Ім'я
Ім'я
«Собор Паризької Богоматері» (автор)
Спортсмен
Михайло ...
Мюзикл за участю Мадонни
Алісія ...
Американський фантаст
Цінний папір
Овес, ячмінь, пшениця
Костюмований бал
Нею займалися Сократ і Платон
Клуб
Слово
1000 кг
Французьке чоловіче ім'я
Місто в Одеській області
Прикраса
Чемодан
Річкова або морська хижа риба
Український дитячий журнал
DROIT AU BUT
Футбольний клуб
Планета
Річка
Місто у Франції

klasword

Рекордний стрибок

Цю задачку ніхто не вигадував, вона з життя взята. На Олімпійських іграх 1968 року американець Боб Бімон стрибнув на 8 метрів 90 см, побивши тодішній світовий рекорд на цілих 80 см.

Однак судді не дуже хотіли вірити в цей показник. Вони довго щось міряли, перемірювали, рахували, і ось нарешті табло висвітило довжину стрибка. Боб поглянув на табло — і страшенно здивувався. Аж тут до нього підійшов тренер і шепнув щось на вушко. Тої ж миті стрибуна наче підмінили: він почав стрибати як навіжений, щось кричав, а потім ще й танцював якийсь негритянський танець (родом він був з Африки). Хіба що тільки на вухах ще не стояв сторчака — так радів. Скажи, що ж таке шепнув йому тренер?

Японський собачка

Зателефонував якось з японського порту Йокагама капітан Немо і повідомив, що пробуде там ще два дні. Дізнався про це Ковба-сан, і так йому стало сумно за своєю історичною батьківщиною, що навіть «Віскасу» не хотілось. Цілу годину.

Тільки і втіхи, що Немо пообіцяв привезти звідти подарунок. Щоправда, не простий подарунок — із сюрпризом. «Цікаво, а що б хотів наш котик?» — задумалася Киця. А невдовзі вся Класна компанія ламала голови над цим непростим питанням.

І от... Одне слово, повернувшись до рідної, як він сам каже, акваторії, Немо урочисто вручив Ковба-сану невеличкого чорно-білого собачку. Ні, зовсім не іграшкового. Це був живий пес невідомої японської породи з розкосими очима, жовтими бровами і довгим пухнастим чорним хвостиком. Ковба-сан, як і всякий кіт, спочатку з пересторогою зустрів цей сюрприз. Злякатись його він не злякався, але подумав: «З котом було б усе ж таки простіше. Я б його мишей навчив ловити, разом би по дахах лазили». Але коли він довідався, що це вчений собачка, який вміє виконувати різні команди і з яким можна навіть в ігри грати, то зрадів несказанно. Та й земляк як-не-як.

Ковба-сан і пес скоро знайшли спільну мову. Та от біда — клички в собаки не було, наші Шарик та Бобик до нього просто не приставали. З положення вийшли просто — оголосили конкурс на краще ім'я для собаки. Ось які пропозиції надійшли: Ніндзя, Самурай, Йока... Та поки всі змагалися і сперечалися, живий японський сувенір загубився в нетрях місцевого гідропарку. Що ж робити? Як знайти собаку, в якого й клички ще немає?

Дали оголошення на радіо та місцеве телебачення. А потім Класні герої задумалися і почали переживати. Що буде, коли люди, побачивши описаного собаку, не зможуть його покликати? Він же не тутешній. Як вирізнити його з-поміж інших чорно-білих псів, яких у місті ніколи не бракувало? Аж тут несподівану допомогу надала міська газета. Вона щось надрукувала — і песика знайшли.

Що ж вона надрукувала? Підказка: точно не фото пса.

Запитаннячка від Колібрика

1 Чи може олімпійський рекорд у якомусь виді спорту бути вищим від рекорду світового?

2 В якому виді спорту фінальне змагання за світову першість триває не більше 47 хвилин, якщо не виникає несподіваних зупинок?

3 Фонд підтримки молодіжних демократичних ініціатив у переддень третього тисячоліття провів опитування людей віком 14-28 років. За даними опитування, діячем української культури тисячоліття названо Тараса Шевченка, шедевром тисячоліття — Софіївський собор у Києві. Подією тисячоліття в Україні назвали проголошення незалежності в 1991 році, а на другому місці виявилася подія, яка відбулася, за інформацією деяких істориків, у 1492 році. Яка це подія?

4 За легендою, один селянин найсуворішої, найголоднішої зими придумав оригінальну пастку для зайців. Бідолашні тваринки так знесилювалися, стрибаючи за наживкою, що їх можна було брати голими руками. Ці «пастки» і досі можна побачити у дворах. Роблять їх переважно діти. Та й тобі доводилося не раз робити взимку ці «пастки». Що це таке?

5 У фінській мові багато слів утворено простим приєднанням одного слова до другого. Наприклад, слово «Suomi» (земля боліт, тобто Фінляндія) складається з двох слів — «земля» і «болото». А що означає слово «karttapallo», від слів «карта» та «м'яч»?

Автомобільні задачки

Зраділи наші Класні герої, а особливо — Ковба-сан, коли знайшовся наш японський собачка, накупили морозива, «Кока-коли» і влаштували гучне свято. То був такий собі своєрідний підсумок конкурсу на кращу кличку для собачки. Переможцем став Пундик, який запропонував кликати його «Я-пончик».

На цьому ж таки святі було розказано багато різних історій про собак, але саме тоді у Класі було оголошено акцію «Пішохід — повноправний учасник безпечного автомобільного руху», і всі плавно-непомітно перейшли від собак до актуальної теми машин.

Пригадалася розповідь капітана Немо про японський острів Аогасима, що за 400 кілометрів від Токіо. Населення цього острова — 200 чоловік. На весь острів — одна дорога, по якій, кажуть, інколи щось навіть проїжджає. Ні тобі перехресть, ні віражів — шоферський рай! Проте один світлофор усе ж таки є. Для чого він там?

Потім Приходько задачку загадав. В одному американському місті при в'їзді стоїть знак обмеження швидкості до 50 км/год та висить оголошення. Воно промовляє приблизно таке: якщо ти їдеш із швидкістю понад 50 км/год, тобі надається можливість відвідати один заклад, понад 60 км/год — другий, а коли стрілка твого спідометра промине ще й позначку 80 км/год, то пряма тобі дорога до третього закладу. Хто скаже, що це за установи такі загадкові?

Крапка відразу здогадався, про що йшлося в цій задачці, і пригадалося йому інше американське дорожнє ноу-хау. Одна автобудівельна фірма стала оснащувати деякі моделі своїх машин невеличкою коробочкою, зовні і за призначенням схожою на плеєр. Коробочку під'єднували до спідометра, і як тільки швидкість перевищувала 140 км/год, починала грати музика. Подумай і скажи, яка це була музика?

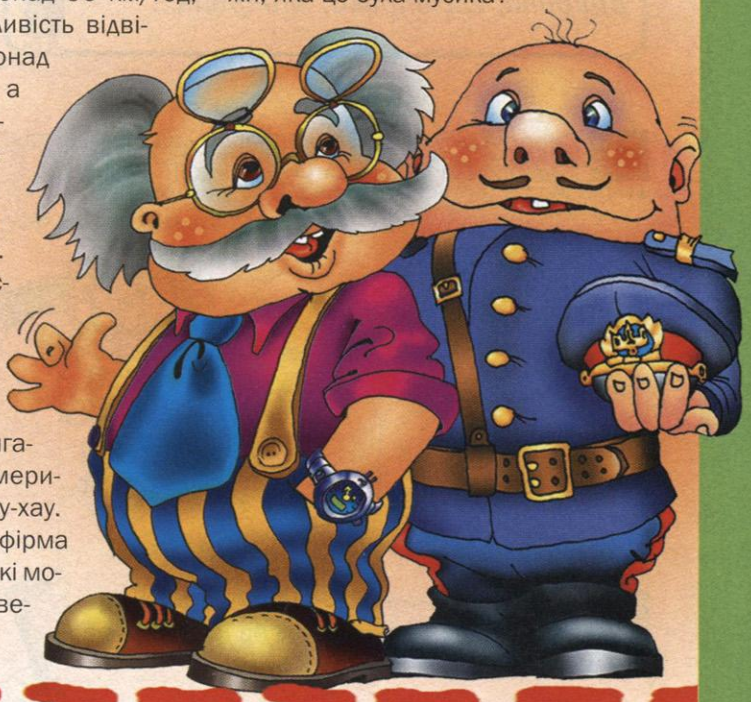

П'ята країна

Киці сподобалося листуватися з закордонними друзями. І спілкування, і мову вчиш іноземну. В даному випадку — англійську. А листується вона через Інтернет, причому з дітьми, які живуть у різних частинах світу, крім Антарктиди. Там діти, як відомо, не живуть.

А що вже нового вона довідалася через це листування! В день свого народження вона побила всі свої рекорди з отримування віртуальних листів та листівок. Крім того, ще п'ятеро друзів привітали її звичайними поштовими листівками. Не відкладаючи справу у довгу шухляду, вона наступного ж дня похвалилася ними перед усіма.

Найбільше зацікавився листівками Джексон.

— Вони прийшли до тебе у конвертах? — запитав він зацікавлено. І додав:

— Можна, марки будуть мої?

— Гаразд, — пообіцяла Киця, — завтра принесу.

— Все, — вдоволено потирав руки меломан-філателіст, — тепер я матиму марки з Австралії, Тунісу, Індії, Мексики і... з якої ти кажеш країни листівки?

Джексонове запитання зависло у повітрі — до Класу зайшла пані Ганя. Почався урок. Щоправда, не для всіх, Джексон з останніх сил напружував уяву, намагаючись пригадати назву п'ятої країни. А потім не витримав і звернувся до Колібрика за допомогою. На відміну від Джексона, наш вундеркінд уважно слухав учительку і не міг второпати, чого хоче меломан. Джексон написав йому записочку. І отримав відповідь: «Назву країни тобі не скажу, але точно знаю, що Киця отримала листи з різних частин світу і перші букви назв країн утворюють логічну послідовність. Трішки подумай — і тоді здогадаєшся».

Це було краще, ніж нічого, але як цю послідовність побудувати? Джексон виписав чотири літери — А, Т, І, М — і задумався. Треба було спочатку знайти п'яту літеру. Перше, що він зробив, то розставив уже відомі літери в алфавітному порядку, а потім почав шукати закономірність. Просидів би він, мабуть, ще не один урок, якби цей був не останній.

Друзі вмить розбіглися по домівках. Джексон незчувся, як залишився у Класі один на один зі своєю задачкою. І довго б ще думав, якби Киця не принесла йому наступного дня з самого ранку ці марки.

Яка ж це п'ята країна, з якої Киця отримала вітальну листівку? Врахуй, що перший крок у розв'язку Джексон зробив правильно.

1 Уважно розглянь ці три перші групи слів і визнач, до яких груп належать слова ПРИП'ЯТЬ та ХІРОСІМА.

Смородина, термодинаміка, годинник;

Відвага, Едвард, підвал;

Вітрина, електрика, матриця...

2 Переклади у кожному виразі по два сірники так, щоб почали виконуватися рівності.

V — VII — X

XI + V = X

III = V + VIII

3 До цих прикметників протягом трьох хвилин підбери іменники, які би підходили до них по змісту і починалися на букву **Ч**.

Чорний — Ч

Чесний — Ч

Чистий — Ч

Черствий — Ч

Чепурний — Ч

Чебрецевий — Ч

Чужий — Ч

4 Якщо правильно впишеш по горизонталі столиці десяти країн Європи у кросвордну сітку, яку надіслала **Марта Логінська з м. Стрия Львівської області**, то у виділеному вертикальному стовпчику зможеш прочитати назву міста на Донеччині, де видобувають кухонну сіль.

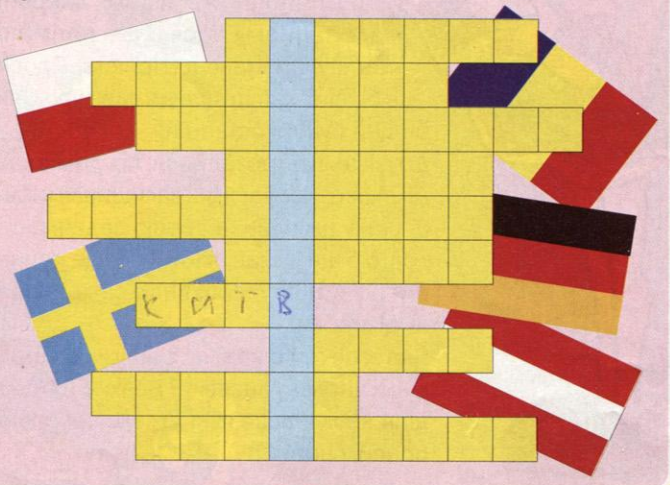

5 Розстав числа у магічні квадрати так, щоб по горизонталі, вертикалі і двох діагоналях виходили однакові суми: у першому квадраті — 21, а в другому — 24. Деякі числа вже знаходяться на своїх місцях.

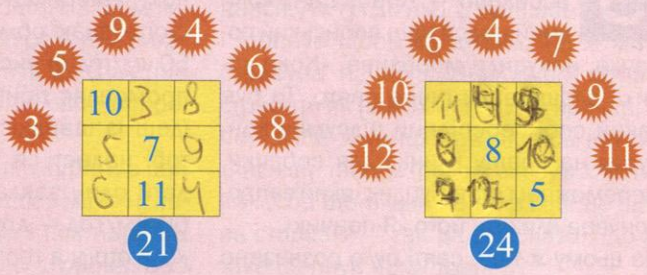

6 Назва кожного з чотирьох музичних інструментів заанаграмована двома словами, одне з яких знаходиться у лівому стовпчику, а друге — у правому. Відшукай пари слів та розшифруй назви цих чотирьох музичних інструментів.

КЛІП	ДУБ	КИТ	ПАС
РАНА	РАЛІ	КРИК	ОСА

7 Проведи ламану лінію так, щоб вона перетнула усі 16 відрізків, з яких складається фігура, надіслана **Андрієм Тимошенком з м. Чернігова.**

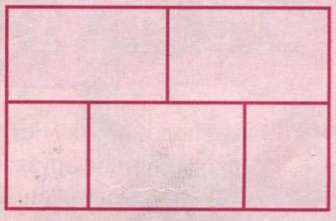

8 У ланцюжок, який надіслала **Євгенія Бойко з с. Петрівка Харківської області,** слова вписуються за годинниковою стрілкою, починаючи від позначки. Розгадай ці шестибуквені слова.

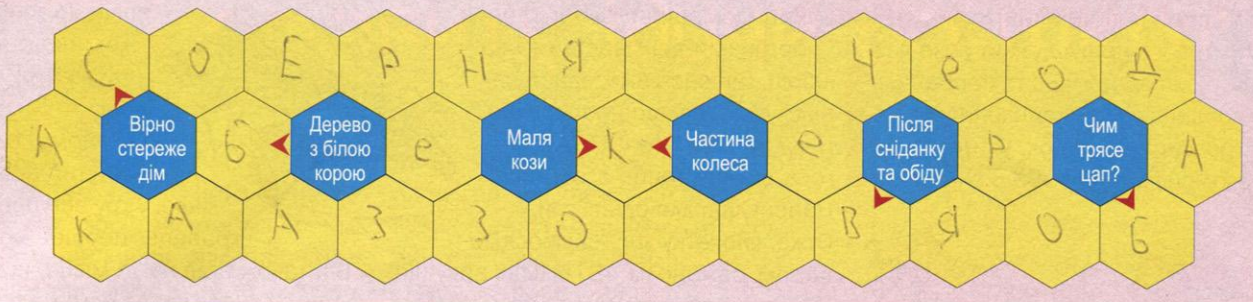

9 Допиши четверте слово, яке б узгоджувалося із заданою залежністю.

Чай — цукор, суп — ...

Радість — сміх, горе — ...

Квартира — кімната, вагон — ...

Машина — двигун, човен — ...

Африка — Ніл, Півд. Америка —...

Ромб — 4, трикутник — ...

Собака — шерсть, риба — ...

Залізо — коваль, дерево — ...

Понеділок — середа, січень — ...

Середа — W, п'ятниця — ...

Смола — масло, вікно — ...

Трикутник — 9, ромб — ...

10 Відшукай спосіб прочитати цей загадковий запис, який надіслала **Олена Бондаренко з с. М'якеньківка Полтавської області.**

ндіровом
асловорід
савотхен
забуває

дургуйот
яхнесеред
ьлітокьне
кикамінь
має

11 Викресли 11 назв квітів у цьому угорському міні-кросворді, який надіслала **Оксана Бабчук з м. Шаргорода Вінницької області.**

Р	Х	Е	Я	Р	О	Д	А	Р
О	І	Д	Г	Т	Я	Н	М	О
М	А	Л	В	О	З	Д	А	Ш
А	В	Ь	В	А	К	И	А	К
А	Й	С	О	А	Я	Ф	І	А
А	Р	Т	Л	К	І	А	К	Л
Д	О	Н	О	Ш	Л	Н	Ц	И
З	В	И	К	Л	І	А	Р	С

12 Відшукай закономірності та заповни вільні місця у дужках.

13 29 16		16 27 43
27 41 14		27 ( ) 56
12 36 3	12 10 8	14 16 38
18 90 5	17 ( ) 13	32 ( ) 75
19 17 37	18 51 70	15 5 31
41 ( ) 18	33 ( ) 26	21 ( ) 72

Знайди двадцять розбіжностей

Літаючий зошит

Старий непотрібний зошит у клітинку з прикладами, розв'язаними правильно та неправильно, з поодинокими вкрапленнями п'ятірок, розсипами трійок, учительськими резолюціями типу «Ваш син не виконав домашнього завдання!» і чортиками всіх мастей та калібрів. Він своє вже, здається, відслужив, і якщо на щось ще й годиться... Стоп! От для чогось він ще точно згодиться. Наприклад, для однієї гри.

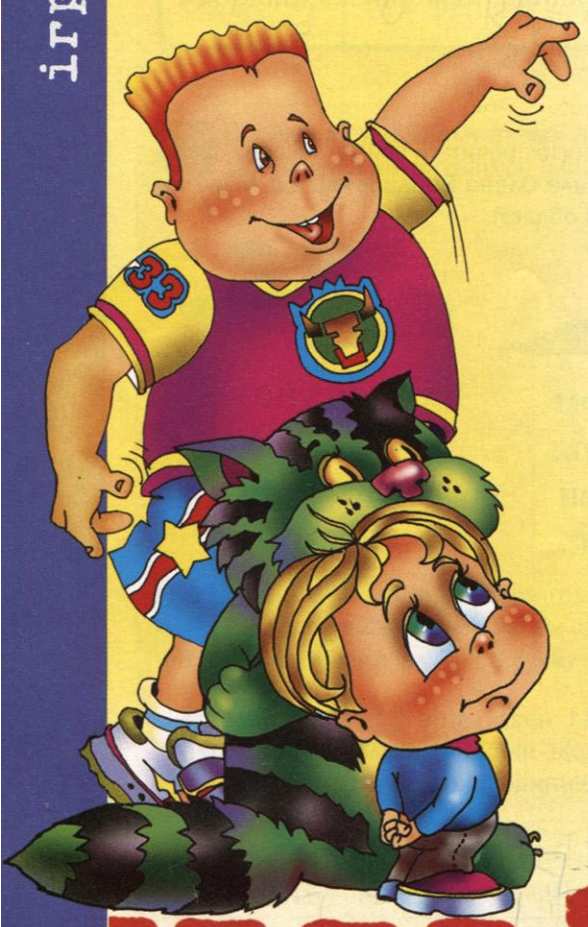

Отже, спочатку запасаємося зошитом, бажано на 48 і більше аркушів. Потім утворюємо команду з 10 і більше гравців (чим більше, тим краще). Гравці діляться порівну на дві команди. Якщо число учасників непарне, один чоловік виділяється на роль ведучого — нехай замість заважати та вносити плутанину контролює хід гри.

Ще для гри потрібно знайти відкритий майданчик і приблизно посередині провести лінію. Вона називатиметься стартовою. Одна команда гравців шикується по один бік від стартової лінії, друга — по інший. Кожна команда займає свою половину поля.

Жеребом визначають команду, яка починає гру. Перший гравець цієї команди бере в руки зошит і сильно-сильно закидає його якнайдалі на половину суперників. Перший гравець другої команди біжить до зошита, бере його в руки, стає на місце, де той впав, і кидає на половину поля першої команди. Візьміть, мовляв, нам того добра сто років не треба! Сам же лишається стояти на тому самому місці.

Якщо йому вдається перекинути зошит за лінію, у гру вступає другий гравець першої команди. Він також стає на те місце, куди впав зошит, і знову кидає його на половину суперника. Якщо комусь із гравців не вдається перекинути зошит за стартову лінію і той приземляється на його половині, у гру вступає наступний гравець команди. І так по черзі до гри долучаються решта гравців. Гра триває стільки часу, на скільки вистачить зошита. Можна домовитися грати доти, поки кожен із гравців не кине зошит, скажімо, по 3, 5, 7 разів. Гравець, який щойно кинув зошит, стає в кінець черги у своїй команді. А ведучий чи самі гравці слідкують за черговістю виконання кидків.

Правила цієї гри надіслав нам **Андрій з Тернополя.** Прізвище він своє не вказав, мабуть, ідея гри виникла в нього тої миті, коли він пускав якомога далі своїм щоденником, бачити який батькам було зовсім необов'язково. Дбав, значить, про здоров'я своїх тата з мамою — навіщо зайвий раз їх хвилювати? Молодець!

Таксист

Ацій грі вже років сто, не менше. Коли ще не було машин, вона називалася «Кучер». А описи її траплялися вже у старовинних книжках із цікавої математики.

Запасаємося для гри аркушем паперу, ручкою (або олівцем) та шукаємо гідного суперника. Знайшовши, малюємо на папері 12-15 кружечків. І нумеруємо кожен з них порядковим номером від 1 до 15.

Один із гравців стає «таксистом», а інший виконує роль «пасажира». «Пасажир» наказує «таксисту» везти його до такого-то будинку (кружечка), і таксі починає рухатись. Природно, початковим пунктом маршруту виступатиме будинок під номером 1. Ознайомившись із завданням, гравець-«таксист» починає малювати лінію, яка з'єднуватиме цей перший кружечок з указаним.

«Прибувши» на вказане місце, «пасажир» вибирає новий пункт призначення, і «таксі» знову вирушає в дорогу, стартуючи цього разу вже від цього кружечка. По ходу гри «таксисту» заборонено перетинати вже намальовані лінії, а «пасажир» навмисне намагається вибрати такий будинок, щоб під'їхати туди було якнайважче. Або ж і зовсім неможливо. Так вони і їздять — один тисне на акселератор і чортихається, а інший зловтішно посміхається і думає, яку б то ще тьмутаракань замовити «водію», щоб той туди заїхав, а назад не повернувся.

Якщо ж «таксист» перетинає-таки лінію якогось попереднього маршруту, гравці міняються ролями. Знову малюють схему розташування будинків-кружечків, нумерують їх, знову капосний «пасажир» називає пункт прибуття, а «таксист» розлючено тисне на акселератор. Може трапитися й так, що якомусь «таксисту» все ж таки вдасться виконати всі забаганки примхливого «пасажира», не перетнувши жодної з уже намальованих ліній. Що ж, у такому разі за майбутнє своє безхмарне такому вже можна точно не переживати, бо на таксистів попит був, є і ще, мабуть, довгенько буде.

Не порушуймо ніколи правил, ідучи до школи

Наш Класний часто змінює своє місце перебування. То він є, то його немає, то його бачили у Класі під партою, то він вже у спортзалі баскетбольний кошик осідлав... Одне слово, полтергейст. Це не те, що нам — у школу пішки, в бібліотеку пішки, на стадіон — теж пішки. Ну, в крайньому разі на тролейбусі, трамваї чи автобусі — в чиєму місті що ходить.

А чи відомо тобі, що всі пішоходи, незалежно від віку, статі, національності та кольору очей, просто вийшовши на вулицю, автоматично стають учасниками дорожнього руху. Навіть коли вони цього не знають. Втім, про таке краще знати, та ще не завадило б пам'ятати про існування Правил дорожнього руху, які допомагають учасникам цього самого руху пересуватися так, щоб ніхто нікому не заважав.

Роль регулювальників руху сьогодні виконують світлофори, розмітка проїжджої частини та дорожні знаки, кожен з яких щось та й означає. Знаків цих багато, і не один день, не один тиждень збіжить, поки всі знатимеш. А щоб легше вони запам'ятовувалися, придумали добрі люди цікаву гру. От її зараз ми тобі й пропонуємо.

Участь у грі може брати двоє і більше чоловік. Кожен гравець озброюється фішкою. Фішки учасників мають різнитися між собою кольором, формою тощо. А ще для гри потрібен один гральний кубик з позначками від 1 до 6. Перед початком гри всі фішки встановлюються на стартовому полі, роль якого виконує «дім».

Завдання гравців можна сформулювати таким чином: виконуючи ходи так, як показують кубик та стрілки, якнайшвидше дістатися від «дому» до «школи». Простіше не буває.

Жеребом або лічилкою визначають, хто після кого ходить. Гравець кидає кубик і ходить своєю фішкою на вказане число ігрових полів. Якщо фішка спиняється на полі зі стрілочкою, то далі вона рухається туди, куди показує стрілка. Коли фішка спиняється на ігровому полі з темним забарвленням, то гравець пропускає наступний хід.

Якщо ж фішка потрапляє на оранжеве ігрове поле, означати це може тільки одне: гравцю надається право кинути кубик ще раз і зробити один додатковий хід. Такі тут правила.

Ті ж таки правила дозволяють без жодних докорів сумління перестрибувати та збивати фішки суперників. Збита фішка знову починає зі стартового поля. От, дотримуючись таких правил, гравці й намагаються якнайшвидше прийти до «школи». Хто перший впорається з цим завданням, той, ясна річ, і стане переможцем у грі.

Якщо взяти собі за вихідне положення ту аксіому, що безпечною повинна бути дорога в обидва кінці, а не тільки від дому до школи, то можна розіграти і другий етап, також із визначенням переможця. Після того як усі гравці фінішують у «школі», дається старт на зворотну дорогу — додому. Той, кому вдається перемогти у двох етапах, стає абсолютним переможцем гри. Якщо ж переможці змінювалися, то найкращого гравця можна визначати за найменшою сумою місць, зайнятих у двох етапах гри.

А ще можна грати в цю гру, не розбиваючи її ні на які етапи. Тоді, щойно фінішувавши, фішка вже з наступного ходу починає свій зворотний шлях. У такому випадку фінішне поле перетворюється для неї на стартове, і якщо її раптом зіб'ють, то шлях свій вона починає вже з нього. Умови лишаються ті ж самі: хто перший проходить трасу туди і назад, той і стає переможцем гри.

Дотримуватися правил дорожнього руху тобі допоможуть і деякі поради від двох експертів-пішоходів зі стажем — Ковба-сана та Колібрика. Ковба-сан авторитетно радить не захоплюватися іграми до чи після сніданку та вчасно виходити до школи, щоб потім не поспішати, не порушувати правил дорожнього руху і не ускладнювати собі життя. Колібрик же наполегливо всім радить вчасно лягати спати, а вранці вмиватися холодною водою до остаточного прокидання, щоб часом дорогою до школи не проспати якийсь світлофор. І не дратувати без потреби зухвалою поведінкою на вулиці інспекторів дорожнього руху. Бо від них усього можна чекати — аж до листа на ім'я директора.

Чарівний мішечок

Важко сьогодні точно сказати, де і коли вперше було показано цей фокус. Можливо, сталося це на одній із птахофабрик, де ніколи не буває обмаль яєць і можна досхочу натренуватись, набиваючи собі руку.

Виглядає цей неперевершений шедевр ілюзіоністського мистецтва доволі просто: фокусник показує глядачам невеличкий чорний мішечок спочатку одною стороною, потім вивертає його навиворіт — переконайтесь, мовляв, шановні глядачі, на власні очі, що це просто звичайний мішечок. Глядачі переконуються.

Далі ілюзіоніст тримає мішечок в одній руці, а другою видобуває з його надр яйце. Показує його глядачам. Огляд вищеназваного предмета глядачами дає такі результати: яйце як яйце, звичайнісіньке, куряче, білого кольору. Ніяке не пластикове, ніяке не дерев'яне — натуральне, а отже, при необережному поводженні з ним запросто б'ється. Скінчивши процедуру перевірки, фокусник повертає яйце на його законне місце — в мішечок.

Тепер настає черга третього, кульмінаційного епізоду. Фокусник знову вивертає мішечок, глядачі напружуються, чекаючи, як зараз яйце впаде на підлогу, забризкуючи білком та жовтком перший ряд, та... нічого подібного не стається! Ніби ніякого яйця в мішку немає! Для більшої переконливості фокусник починає трясти мішечком. Б'є ним по столу. Ніяке нормальне яйце таких знущань просто б не витримало, звідки робиться логічний висновок, що яйця в мішечку вже немає. Та щойно глядачі звикають до цієї думки, як капосний ілюзіоніст раз — і знову вивертає мішок. А потім два — виймає з мішка цілісіньке яйце. Що за диво!

А дива тут якраз ніякого. Просто мішечок наш розмірами 25×25 см пошитий так, що на одній з лицьових сторін посередині у верхній частині дном догори в ньому є невеличка кишенька. Саме такого розміру, щоб у ній не було надто тісно курячому яйцеві.

І коли фокусник кладе яйце в мішечок, він непомітно заштовхує його в цю кишеньку. А вивертаючи мішечок, просто треба зробити так, щоб кишенька з яйцем лишилася в руці. Після чого частину мішечка можна трясти, бити нею по столу, спалювати на повільному вогні — яйце буде в безпеці. Коли ж фокусник черговий раз вивертає мішок, він випускає кишеньку з руки, яйце випадає з неї на дно мішка, і... Тепер лишається тільки вийняти яйце і подивувати глядачів. Що він із задоволенням і робить.

Зникаючі рукавиці

Цей фокус найкраще показувати для «розігріву» публіки, аби після більш складних трюків він не видавався пісним. Виконується він таким чином: фокусник показує свої руки в рукавицях глядачам, а потім розглядає їх сам — можна при цьому надати обличчю здивовано-збентеженого виразу, немов уперше їх побачив. Знявши праву рукавицю, він стискає її в кулаці правої руки. Допомагаючи пальцями правої руки, знімає рукавицю і з лівої руки. Ліву він так само жмакає в кулаці. Зробивши свою ілюзіоністську справу, він як навіжений починає пританцьовувати на сцені, розмахуючи руками та вибиваючи ногами щось чудернацьке. А в якийсь момент розтискає кулаки і починає розмахувати руками. Піднімає їх над головою — і всі помічають, що рукавиці кудись зникли!

Закономірно виникає питання: куди? Адже закону збереження речовини ще ніхто офіційно не відміняв, а відтак, якщо в одному місці щось зникло, то в якійсь іншій місцині оте щось неодмінно має з'явитись.

Так-от, по секрету тобі і тільки тобі — рукавички зникли в рукаві. Звісно, для цього вони мають бути «слухняними» і акуратно ховатися у кулаці. Отже, найкраще до даної нагоди пасуватимуть тоненькі рукавички, які повинні мати рубець навколо кисті.

В цей рубець ми зашиваємо кінець тоненької, але досить міцної гумки. Другий кінець кріпимо на рукаві сорочки під фраком. Довжина гумки має бути така, щоб у натягнутому стані вона дозволяла знімати рукавиці. Фокусник робить це, зігнувши руки. А щоб рукавиці акуратно і швидко ховалися в рукаві, треба їх випускати з кулаків тоді, коли руки випростані, а гумка максимально натягнута. Ось тоді ніякий комар носа не підточить! Та й пританцьовуючи, не варто забувати про глядачів та про момент, коли їм не буде ніякого діла до твоїх хитрощів. Бо коли вони розгадані, це вже не фокус.

Слухняне кільце

Ось ще один фокус із циклу «Золота паличка». Починається він, звісно, з показу фокусником чарівної палички. Після цього настає черга власне фокуса. Взявши паличку за кінець лівою рукою, фокусник надає їй вертикального положення, а правою — одягає на паличку невеличке пластикове кільце. Воно тут же падає вниз, до пальців фокусника, якими він тримає паличку.

Далі невгамовний ілюзіоніст правою рукою розмахує біля кільця і наказує йому піднятися вгору. І кільце слухняно піднімається! Фокусник командує спинитись — і воно спиняється. Піднявшись догори, кільце знову падає вниз — за командою фокусника. «Ото дресура!» — думають глядачі.

Дресури тут ніякої немає — суцільна режисура. А всі хитромудрі режисерські маніпуляції полягають у тому, що для фокуса готують пластикове кільце, паличку (необов'язково чарівну), темну нитку завдовжки до 50 см та малесенький кусочок пластиліну. Зав'язавши на одному кінці нитки кілька вузликів, їх обліплюють пластиліном. Другий кінець нитки фокусник прив'язує до верхнього гудзика піджака (фрака). Нитка темна, і, звисаючи на фоні темного одягу фокусника, вона буде непомітною. Показуючи паличку глядачам, фокусник непомітно до верхнього її кінця приклеює пластилін з ниткою. Потім бере паличку за протилежний кінець і, поставивши її вертикально, надягає кільце. Паличка має знаходитися неподалік від піджака. Кільце, падаючи вниз, тягне за собою нитку. І тепер досить просто трохи відхилити від себе руку з паличкою, як нитка натягнеться, а кільце почне підніматися вгору. Можна не лише руку відхиляти, а й дещо прогнутися назад, щоб нитка краще натягувалася. А потім, вклонившись вдячним глядачам, випрямитись, притягнувши паличку до себе. Кільце знову опуститься вниз.

Числа на кубиках

Розважально-азартний фокус, який полягає у тому, що на сцену виходить Колібрик із пакетиком різнокольорових гральних кубиків. Підростаюча зміна Девіда Копперфілда кладе його на стіл і заявляє: «Зараз я, ані миті не дивлячись на кубики, відгадуватиму суму очок, яка випадатиме на нижніх гранях кубиків». І запитує зал: «Хто не вірить?» Перший, хто мав необережність засумніватися в його здібностях, стає його помічником. Не відкладаючи справу у довгу шухляду, фокусник пропонує йому взяти кілька кубиків і кинути їх на стіл. Сам же відвертається від стола і йде до глядачів. Помічник кидає, оголошує суму очок на верхніх гранях кубиків. Наприклад, на верхніх гранях чотирьох кубиків випало загалом 12 очок. Колібрик тут же заявляє, що на нижніх гранях кубиків випало 16 очок. Помічник перевертає кубики, сумує очки, і... Там справді 16 очок!

Потім помічник кидає сім кубиків — на 20 очок. Колібрик без вагань, і не дивлячись на стіл, заявляє, що на нижніх гранях цих кубиків випало 29 очок. Помічник перевертає кубики і після деякої паузи з круглими від подиву очима підтверджує, що на них справді випало 29 очок.

Після цього Колібрик пропонує глядачеві не встидатися і взяти кубиків ще більше, у дві руки, і кинути на стіл. Може, цього разу вам пощастить більше і я помилюсь. Помічник кидає 15 кубиків і повідомляє, що на них в сумі випало 49 очок. Колібрик посміхається і впевнено заявляє, що на нижніх гранях цього разу випало 56 очок. Помічник, перевернувши всі кубики і підсумувавши очки на нижніх гранях, з кислою міною підтверджує, що на них дійсно випало рівно 56 очок. Що за чудасія?! Звідки у вундеркінда такі здібності? Як він це робить?

А робить він це дуже просто. І ти так зможеш, якщо знатимеш, наскільки все просто. Колібрику тільки й треба було, що знати, скільки кубиків кидав помічник і скільки очок на них випадало. Знаючи це, він спокійно вираховував суму очок на нижніх гранях кубиків. Усі кубики виготовлені так, що сума очок на протилежних гранях завжди дорівнює 7. Тому досить помножити кількість кубиків на 7 і відняти суму очок на верхніх гранях. Ось чому Колібрик отримував правильні результати, тобто $7\times4-12=16$, $7\times7-20=29$ та $7\times15-49=56$. Ти можеш це перевірити самостійно і сміло зараховувати цей фокус у свій репертуар. Головне — не помиляйся при обчисленнях. Іноді краще зробити задуманий вигляд, ніж поспішити і помилитися перед глядачами. Осоромишся раз — удруге тобі вже ніякий глядач не повірить.

кросворди від Дуклаcа

СКАНДИНАВСЬКИЙ КРОСВОРД

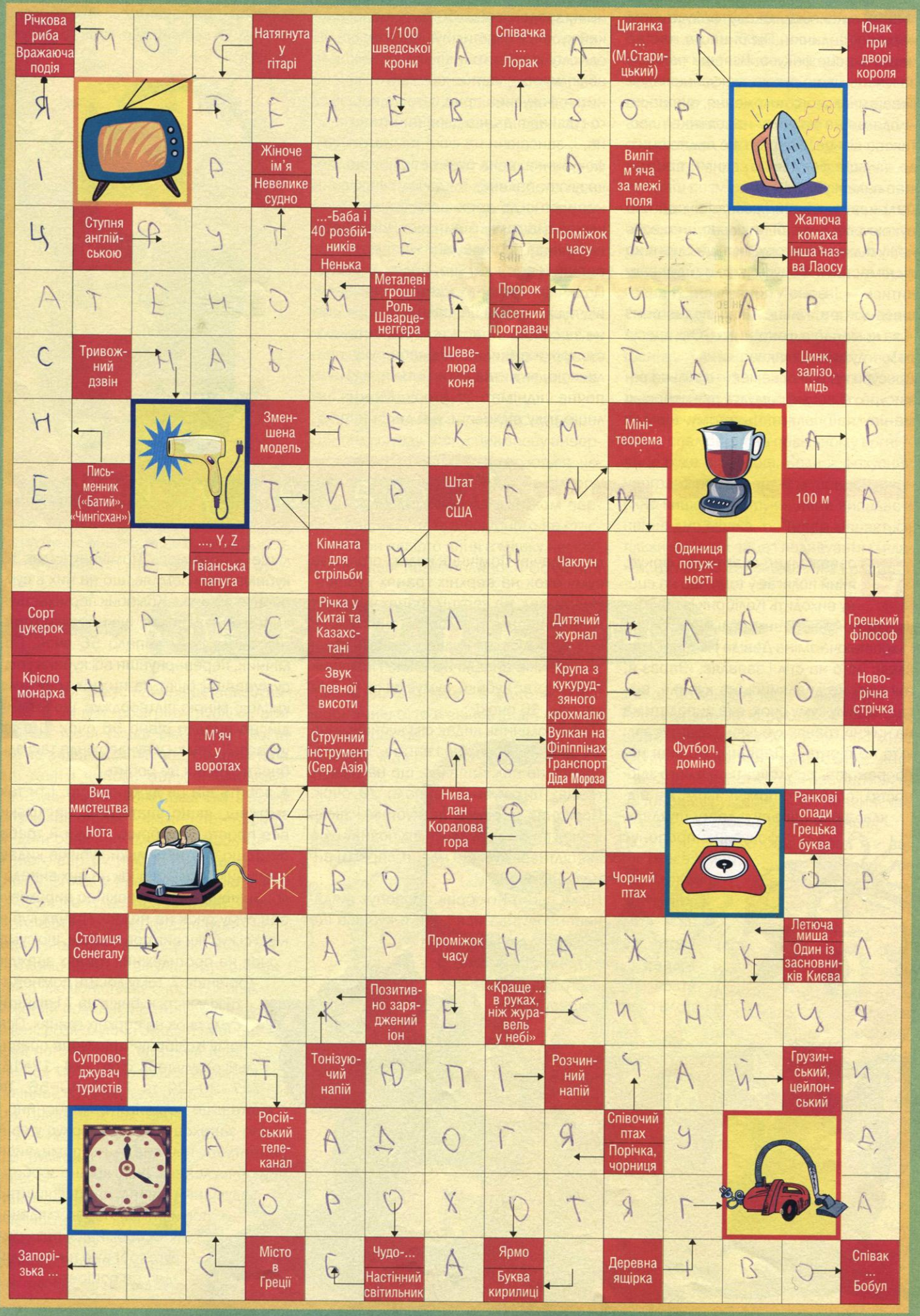

П'ятибуквений кросворд

Слова вписуються за годинниковою стрілкою.

У японських кросвордах зашифровані малюнки. Завдання — відтворити зображення за числами, які зазначені зліва від рядочків і над колонками.

У цьому номері використані кросворди

- **Рижанича Юрія** (м.Тернопіль)
- **Горділи Ростислава** (с.Студене, Вінницька обл.)
- **Шкрібляка Богдана** (с.Буковець, Івано-Франківська обл.)
- **Чепурної Каті** (с.Сагунівка, Черкаська обл.)
- **Свирида Артема** (м.Золотоноша, Черкаська обл.)
- **Андріїва Романа** (м.Бережани, Тернопільська обл.)
- **Буфан Олесі** (м.Львів)

Надсилай і ти свої кросворди, але обов'язково перевір, чи вони розв'язуються!

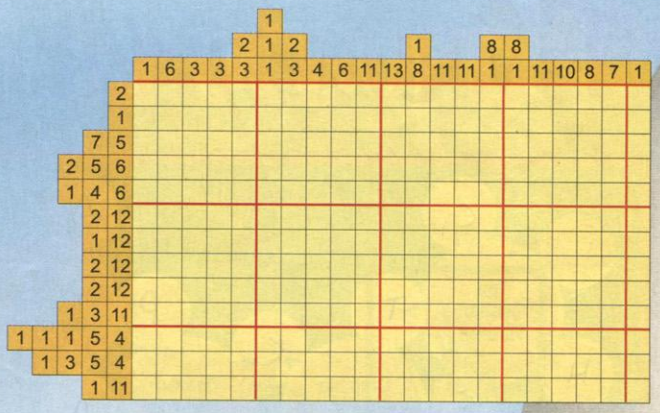

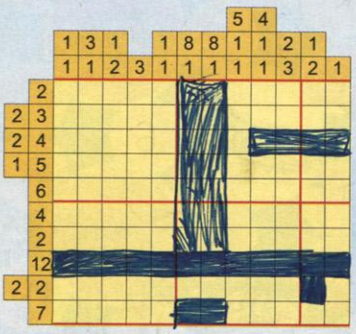

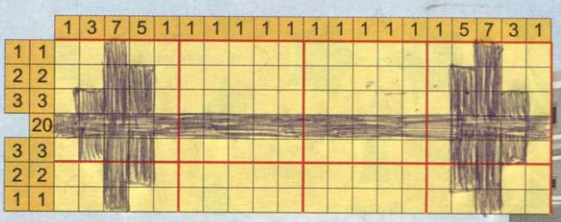

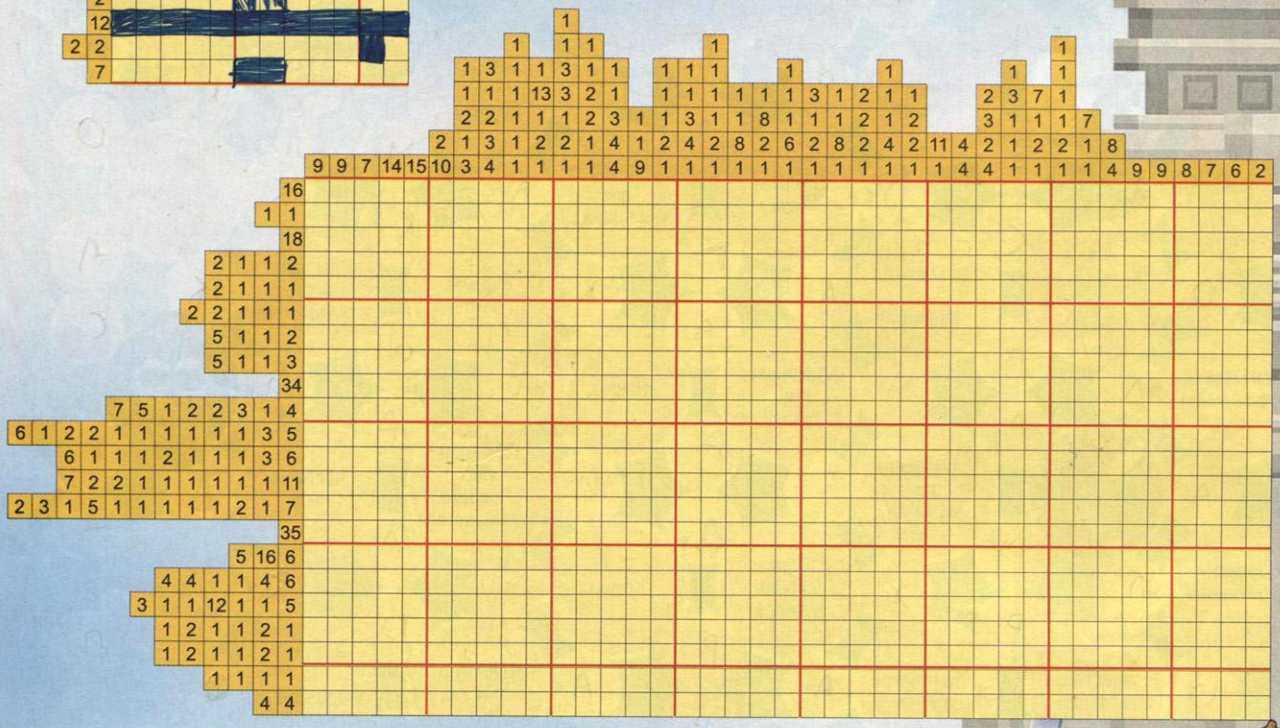

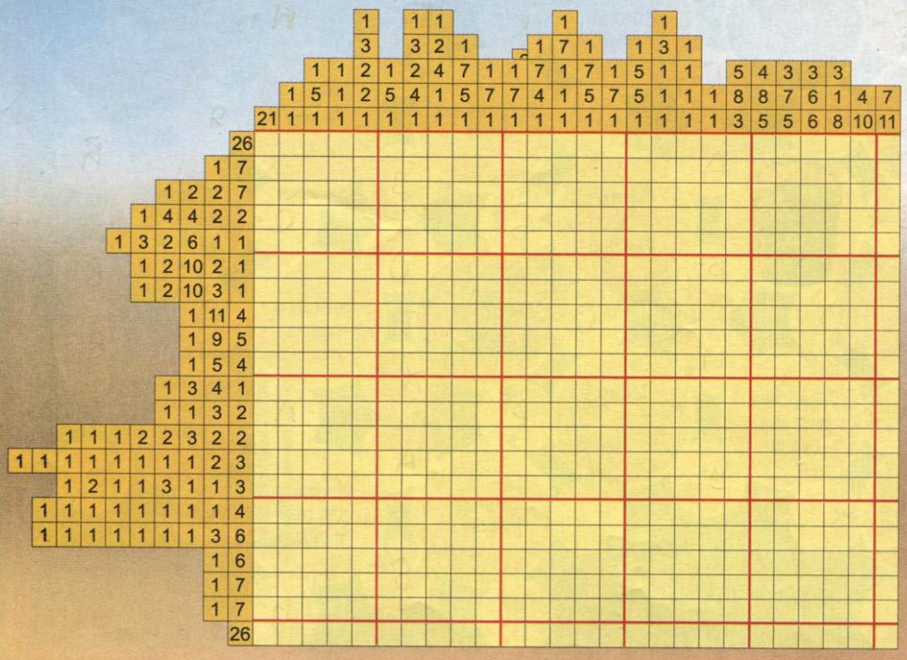

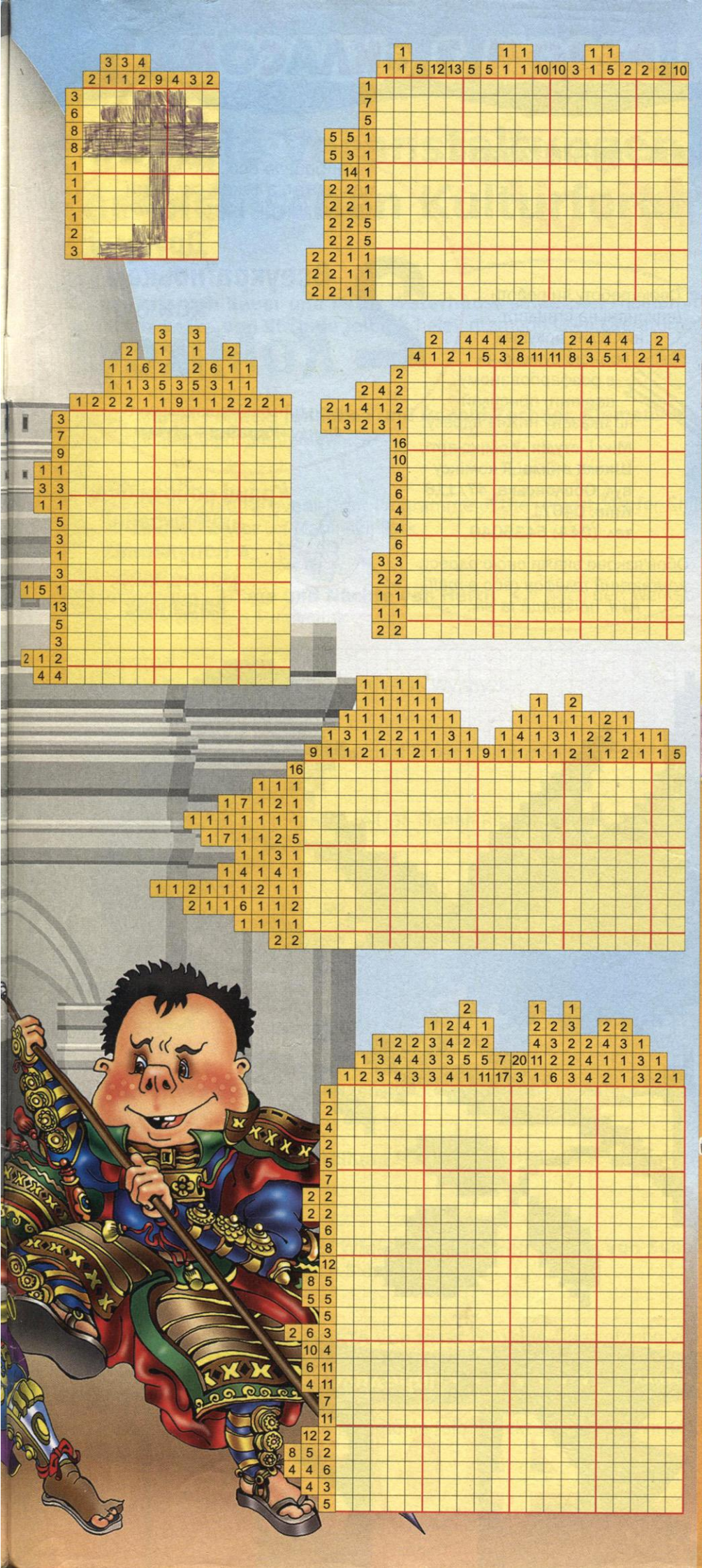

Читай у наступному «Класі»

Who is хто?

ХЕЛЛІ БЕРРІ

Все як у казці: одного чудового ранку вона прокинулася знаменитою...

Автоклас!

SAAB

«Небесна» марка, для якої «манія неба» настільки велика, що топ-версії деяких моделей називаються не інакше, як Aero.

Лікбез

І ЧОГО ЛЮДИ ТАК ЧАСТО СВАРЯТЬСЯ?

Адже нервові клітини не відновлюються.

Плакат

Для справжніх меломанів —

SHAKIRA! ШАКІРА

Легенди спорту

ДМИТРО ХРИСТИЧ

Один з найкращих хокеїстів в історії України.

Квіти-легенди

ГІАЦИНТ— КВІТКА ДОЩУ

Двісті років тому весь Париж був шокований, коли на засідання французького Товариства землеробства маркіз Гонфліє приніс незвичайну рослинку...

Класний спорт!

ХОКЕЙ НА ТРАВІ

Історія цього виду спорту є однією з найдовших і славетних серед усіх видів, що входять у програму Олімпійських ігор.

ВІДПОЧИВАЙ РАЗОМ З «КЛАСОМ»!

Привіт, мене звати Міксі!

Свою роботу чи роботи (виконані на стандартних білих аркушах чорною ручкою чи в розфарбованому варіанті) присилай на вказану нижче адресу:

Міксі, студія «Комікс-арт», Школа анімації коміксу вул. Оболонська, 47/116 Київ, 04071 тел: (044) 5435040

Обов'язково вкажи *свою адресу, контактний телефон (або e-mail), ім'я, прізвище та вік.*

Запрошую всіх, хто вміє малювати, а також складати кумедні історії, взяти участь у

2 Другому Всеукраїнському конкурсі КоМіксу!

за підтримки Національного Фонду **«Україна – дітям»**

Кращі роботи будуть опубліковані в популярних молодіжних виданнях

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ДИТЯЧИЙ ЖУРНАЛ

КЛАС®

передплатний індекс

40240